

სამუზეუმობრივი

სსიპ - სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო
უნივერსიტეტის

სადოქტორო საგანმანათლებლო პროგრამების

ვარაღო

2023

სარჩევი		
განათლების, სოციალურ და ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის სადოქტორო საგანმანათლებლო პროგრამების ჩამონათვალი		3
1. ქართული ფილოლოგიის სადოქტორო საგანმანათლებლო პროგრამა		4
2. საქართველოს ისტორიის სადოქტორო საგანმანათლებლო პროგრამა		16
ბიზნესის ადმინისტრირების ფაკულტეტის სადოქტორო საგანმანათლებლო პროგრამა		22
3. ეკონომიკის სადოქტორო საგანმანათლებლო პროგრამა		23
ინჟინერიის, აგრარულ და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა ფაკულტეტის სადოქტორო საგანმანათლებლო პროგრამების ჩამონათვალი		27
4. ვეტერინარიის სადოქტორო საგანმანათლებლო პროგრამა		29
5. ასტრონომიის სადოქტორო საგანმანათლებლო პროგრამა (ქართულენოვანი)		40
6. ასტრონომიის სადოქტორო საგანმანათლებლო პროგრამა (ინგლისურენოვანი)		50
7. ინფორმატიკის სადოქტორო საგანმანათლებლო პროგრამა		59
8. აგრონომიის სადოქტორო საგანმანათლებლო პროგრამა		65

**განათლების, ჰუმანიტარულ და სოციალურ მეცნიერებათა ფაკულტეტის
სადოქტორო საგანმანათლებლო პროგრამების ჩამონათვალი**

1.	ქართული ფილოლოგიის სადოქტორო პროგრამა	ქართული	ქართული ფილოლოგიის დოქტორი/ PhD in Georgian Philology კოდი 0232	40 კრედიტი ტი	აკრედიტებული - 15/02/2023 წ. №MES 9 23 0000178409	7 წლით	სსიპ სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტი I კორპუსი
2.	საქართველოს ისტორიის სადოქტორო პროგრამა	ქართული	ისტორიის დოქტორი/Doctor of History კოდი - 0222	45-60 კრედიტი ტი.	აკრედიტებული - 03/02/2023 MES 1 23 0000124112	7 წლით	სსიპ სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტი I კორპუსი

სსიპ - სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტი ქართული ფილოლოგიის სადოქტორო პროგრამა

- I. ფაკულტეტის დასახელება: განათლების, ჰუმანიტარულ და სოციალურ მეცნიერებათა პროგრამის დასახელება: ქართული ფილოლოგიის სადოქტორო პროგრამა
  - III. უმაღლესი აკადემიური განათლების საფეხური: დოქტორანტურა
  - IV. საგანმანათლებლო პროგრამის ტიპი: აკადემიური
  - V. სწავლების ენა: ქართული
  - VI. მისანიჭებული აკად. ხარისხი/კვალიფიკაცია: ქართული ფილოლოგიის დოქტორი/PhD in Georgian Philology, კოდი - 0232.1.1
  - VII. პროგრამის მოცულობა: დოქტორანტურაში სწავლის მინიმალური ხანგრძლივობაა ექვსი სემესტრი (3 წელი).
- პროგრამა მოიცავს 40 კრედიტს (1 კრედიტი - 25 სთ).

სასწავლო კომპონენტი:

სადოქტორო პროგრამის სასწავლო კომპონენტის მინიმალური რაოდენობაა 40 კრედიტი, იგი მოიცავს სავალდებულო და არჩევით ნაწილებს. დოქტორანტი საკვლევი თემის თავისებურებებისა და ინტერესების გათვალისწინებით სამეცნიერო ხელმძღვანელსა და სადოქტორო პროგრამის ხელმძღვანელთან შეთანხმებით დოქტორანტის ინდივიდუალურ სასწავლო გეგმაში ასახავს სავალდებულო და არჩევით სასწავლო კომპონენტებს.

პროფესორის ასისტენტობა¹ - 15 კრედიტი;

სემინარი² - 10 კრედიტი;

სასწავლო კურსები - 15 კრედიტი (5 სავალდებულო, 10 არჩევითი).

კვლევითი კომპონენტი:

სადოქტორო პროგრამაში სამეცნიერო-კვლევითი კომპონენტი ისეა სტრუქტურირებული, რომ უზრუნველყოფს დოქტორანტის სამეცნიერო-კვლევითი ნაშრომის დაგეგმვასა და განხორციელებას. სამეცნიერო-კვლევით კომპონენტს წინ უსწრებს კვლევითი უნარების განმამტკიცებელი კურსები, რომლებიც დოქტორანტს ეხმარება შესაბამისი მიმართულებით კვლევითი ინტერესების ჩამოყალიბებაში.

VIII. პროგრამაზე დაშვების წინაპირობა:

განათლების, ჰუმანიტარულ და სოციალურ მეცნიერებათა ფაკულტეტის დოქტორანტურაში ჩარიცხვის უფლება აქვს მაგისტრის ან მასთან გათანაბრებული დოკუმენტის მფლობელს, რომლის დიპლომი აღიარებულია სახელმწიფოს მიერ და კვალიფიკაცია მიღებული აქვს სწავლის შემდეგ დეტალურ სფეროებში:

0111 განათლების მეცნიერება (0114.1.1 საგნის/საგნობრივი ჯგუფის მასწავლებლის განათლება ქართული ენისა და ლიტერატურის, დაწყებითი განათლების მიმართულებით);

¹ასისტენტობა ითვალისწინებს დოქტორანტის ჩართვას პროფესორის საქმიანობაში, იმ უნარ-ჩვევების გამომუშავებას, რომელიც მას დაეხმარება აკადემიურ სფეროში წარმატებული საქმიანობისათვის. იგი მოიცავს მონაწილეობას ისეთ საქმიანობაში როგორიცაა: სამუშაო ჯავუფი, პრაქტიკული მეცადინების ჩატარება ან სემინარზე დასწრება/ჩართულობა, შუალედური და დასკვნითი გამოცდებისათვის საკითხების, ტესტების მომზადება, სტუდენტთა ნაშრომების გასწორება, სასწავლო რესურსის მომზადება, სამაგისტრო და საბაკალავრო ნაშრომების რეცენზირება, საჩვენებელი ლექციის ჩატარება, პროფესორის ასისტირება კვლევაში (მონაცემების შეგროვება, ბიბლიოგრაფიის შედეგენა...), პროფესორთან ერთობლივი სამეცნიერო სტატიის მომზადება/გამოქვეყნება; პროფესორთან ერთობლივი სამეცნიერო მოხსენების მომზადება; დოქტორანტის მიერ პროფესორის ასისტენტობის შეფასება ხდება შესრულებული სამუშაოს შესახებ მომზადებული ანგარიშის საფუძველზე. პროფესორის ასისტენტობისათვის კრედიტის მინიჭების წინაპირობა არის შესრულებული სამუშაოს დადგებითად შეფასება წინასწარ შედგენილი კრიტერიუმების მიხედვით.

²სემინარის ორგანიზებას ახდენს განათლების, ჰუმანიტარულ და სოციალურ მეცნიერებათა ფაკულტეტის სადისერტაციო საბჭოს მდივანი ფაკულტეტის საბჭოს მდივანთან შეთანხმებით. სემინარი არ არის სადისერტაციო ნაშრომის ნაწილი. სადოქტორო სემინარის მონაწილეები წარმოადგენენ მოხსენებებს შესაბამისი დარგის აქტუალურ საკითხზე, ამა თუ სამეცნიერო პრობლემის კვლევის თანმედროვე მდგრამარეობაზე, რომელსაც მოჰყება დასკუსია. სამეცნიერო სემინარის მუმაობაში მონაწილეობენ სადოქტორო პროგრამების ხელმძღვანელები, სადისერტაციო ნაშრომების ხელმძღვანელები და დოქტორანტები. დოქტორანტი სამეცნიერო მოხსენებას ამზადებს სხვადასხვა დონის კონფერენციისათვის. მოხსენების სტრუქტურის, პრობლემის აქტუალობის, აგების ლოგიკური თანმიმდევრობის შესახებ და ა.შ. კონსულტაციებს იღებს ხელმძღვანელისაგან. სამეცნიერო მოხსენება წარედგინება ამ საკითხების კვლევით დაინტერესებულ პირებს. მიღწეული შედეგი შეფასდება სამეცნიერო ხელმძღვანელისა და კომისიის მიერ.

0231 ენის დაუფლება;

0232 ლიტერატურა და ლინგვისტიკა;

0239 ენები- არაკლასიფიცირებული (0239.1.1 კავკასიოლოგია);

0288 ინტერდისციპლინური, (0288.1.2 ციფრული ჰუმანიტარია, 0288.1.3 კულტურული მემკვიდრეობის კვლევები)

0314 სოციოლოგია და კულტურის კვლევები (0314.1.1 სოციოლოგია, 0314.1.4 კულტურის კვლევები,

0314.1.6 ეთნოლოგია; 0314.2.1 სოციალური და კულტურული კვლევები; 0314.2.2 კონფლიქტოლოგია);

0388 ინტერდისციპლინური (0388.2.3 კავკასიის კვლევები; 0388.2.4 ევრაზიისა და კავკასიის კვლევები).

„უმაღლესი განათლების შესახებ“ საქართველოს კანონის 50-ე მუხლის შესაბამისად, დოქტორანტურაში სწავლის უფლება შეიძლება მიენიჭოს უცხოეთის უნივერსიტეტის მაგისტრატურის კურსდამთავრებულს. დოქტორანტურაში სწავლის უფლება აქვს აგრეთვე პირს, რომელსაც აქვს დოქტორის, ან მასთან გათანაბრებული აკადემიური ხარისხი სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტის განათლების, ჰუმანიტარულ და სოციალურ მეცნიერებათა ფაკულტეტის დოქტორანტურისა და სადისერტაციო საბჭოს დებულების 2.2 პუნქტით განსაზღვრული სწავლის სფეროდან განსხვავებულ სპეციალობაში“. დოქტორანტობის კანდიდატს მოეთხოვება ინგლისური ენის არანაკლებ B2 დონეზე ცოდნა.

დოქტორანტობის უცხოენოვან კანდიდატს, რომელსაც ქართულენოვან პროგრამაზე სურს სწავლა, მოეთხოვება ქართული ენის ცოდნა არანაკლებ B2 დონეზე. ინგლისური/ქართული ენის B2 დონეზე ცოდნის დამადასტურებელი დოკუმენტის წარმოდგენის, ან გამოცდის წარმატებით ჩაბარების შემდეგ იმართება სადოქტორო განაცხადის განხილვა და ზეპირი საკონკურსო გამოცდა სპეციალობაში. ფაკულტეტის საბჭო (სადისერტაციო საბჭოს წარდგინებით) განსაზღვრავს საკონკურსო კომისიის შემადგენლობას (იხ. მიღების დოკუმენტი).

IX. პროგრამის ხელმძღვანელი: პროფესორი მერაბ ბერიძე, (საკონტაქტო ინფორმაცია: e-mail : BeridzeMerab@Sjuni.edu.ge; 599 06 33 66)

X. პროგრამის აკრედიტაცია: 15/02/2023 წ. №MES 9 23 0000178409

XI. პროგრამის მიზანი:

პროგრამის მიზანი შესაბამება მისიას:

სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მისიაა უმაღლესი და პროფესიული განათლების თანაარსებობით, სწავლებისა და კვლევის გზით, წვლილი შეიტანოს საზოგადოების განვითარებაში;

უზრუნველყოს ტრადიციულ და ინოვაციურ მეთოდებზე დაფუძნებული კვლევები, შრომის ბაზარზე ორიენტირებული მაღალი ხარისხის აკადემიური ცოდნა უმაღლესი განათლების სამივე საფეხურზე, პროფესიულ განათლებასა და მთელი ცხოვრების მანძილზე;

დაეყრდნოს სამცხე-ჯავახეთის განვითარების პრიორიტეტებს, ხელი შეუწყოს არაქართულენოვანი მოსახლეობის ინტეგრირებას ქართულ საზოგადოებაში;

აღზარდოს მაღალზნეობრივი, დემოკრატიული და ჰუმანური სულისკვეთებით გამსჭვალული თაობები, რაც განაპირობებს ენის, კულტურის, ინტელექტუალური განვითარების უწყვეტობასა და უმაღლესი განათლების ერთიან ევროპულ სივრცესთან შერწყმას.

სადოქტორო პროგრამის მიზანია მაღალკვალიფიციური სპეციალისტის მომზადება, რომელიც შეძლებს:

- დისერტაციის სახით შექმნას ახალი მეცნიერული ცოდნა ქართულ ფილოლოგიაში ტრადიციული და ინოვაციური მეთოდოლოგიისა და ინტერდისციპლინური მიდგომების გამოყენებით;
- გახდეს კონკურენტუნარიანი მკვლევარი, რომელსაც შეუძლია ქართული ფილოლოგიის სფეროში არსებული გამოწვევების გათვალისწინებით პრაქტიკული საქმიანობა და დამოუკიდებელი სამეცნიერო კვლევა სამეცნიერო-კვლევით ერთეულებში, სწავლება უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებში და ინტეგრირება საერთაშორისო სამეცნიერო სივრცეში.

სადოქტორო პროგრამამ უნდა განუვითაროს დოქტორანტს ის უნარ-ჩვევები, რომლებსაც წარმატებით გამოიყენებს სამეცნიერო კვლევის დროს. მისი კვლევის შედეგები შეიტანს წვლილს ქართული ფილოლოგიის განვითარებაში.

აქედან გამომდინარე, პროგრამის ამოცანებია:

- დოქტორანტს მისცეს ქართულ ფილოლოგიაში მსოფლიოს მასშტაბით შექმნილი მეცნიერული სიახლის შესახებ ცოდნა;

- გაუღრმავოს ცოდნა როგორც ქართული ფილოლოგიის განვითარების, ასევე მისი კვლევის ისტორიის სფეროში;
- განუვითაროს ახალი, რთული და წინააღმდევობრივი იდეებისა და მიდგომების კრიტიკული ანალიზის, სინთეზისა და შეფასების უნარი;
- განუვითაროს ქართულ ფილოლოგიაში სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობის ორგანიზებისა და წარმართვის უნარ-ჩვევები, სამეცნიერო კვლევის მაღალ დონეზე შესრულების უნარი.
- განუვითაროს ტრადიციული და ინოვაციური მეთოდების კვლევაში გამოყენების უნარ-ჩვევები;
- დოქტორანტს გამოუმუშავოს წარმატებული პედაგოგიური საქმიანობის უნარ-ჩვევები.

XII. სწავლის შედეგი:

სადოქტორო პროგრამის დასრულების შემდეგ სტუდენტი:

სწავლის შედეგები	<p>ცოდნა-გაცნობიერება</p> <p>1. თეორიულ პრინციპებზე დაყრდნობით სისტემურად და კრიტიკულად იაზრებს ფილოლოგიის კონკრეტულ დისციპლინებში: ლიტერატურათმცოდნეობა/ ქართველური ენათმეცნიერება, უახლეს მიღწევებზე დამყარებულ ცოდნას, რაც არსებული ცოდნის გაფართოებისა და ინოვაციური მიდგომების გამოყენების საშუალებას იძლევა. განსაზღვრავს არჩეული ქვედარგის (ლიტერატურათმცოდნეობის, ქართველური ენათმეცნიერების) ადგილს თანამედროვე მეცნიერებათა (ჰუმანიტარულ, სოციოლოგიურ) და ინტერდისციპლინურ კვლევებს შორის.</p> <p>უნარი</p> <p>2. კვლევის ტრადიციული და ინოვაციური მეთოდების გამოყენებით, გეგმავს და ახორციელებს (ინდივიდუალურად ან ჯგუფურად) ისეთი სამეცნიერო კვლევას, რომლის შედეგებსაც აქვს პრაქტიკული (გამოყენებითი) დანიშნულება. არგუმენტირებულად ასაბუთებს ინტერდისციპლინური კვლევის გამლიერების საჭიროებასა და თანამშრომლობის აუცილებლობას ქართული ფილოლოგიის მომიჯნავე დარგების წარმომადგენლებთან.</p> <p>3. დასაბუთებულად, გარკვევით წარმოაჩენს და გადასცემს არსებულ ცოდნასთან ურთიერთკავშირში ახალ ცოდნას როგორც კოლეგების, ასევე ფართო საზოგადოების წინაშე. მონაწილეობს ადგილობრივ და საერთაშორისო დონეზე გამართულ სამეცნიერო, თემატურ დისკუსიებში, ამჟღავნებს საწინააღმდეგო აზრის მოსმენისა და სამეცნიერო კამათის უნარებს. წარმოაჩენს საკუთარ პოზიციას და არგუმენტირებულად იცავს მას.</p> <p>4. აკადემიური კეთილსინდისიერების პრინციპების დაცვით ქმნის ახალ ცოდნაზე ორიენტირებულ სამეცნიერო ღირებულების მქონე საკვალიფიკაციო ნაშრომსა და პუბლიკაციებს (საერთაშორისო რეფერირებადი პუბლიკაციისათვის აუცილებელი სტანდარტის დონეზე ქართული ფილოლოგიის მის მიერ არჩეულ ქვედარგში). ამუშავებს მონაცემებს, რომელსაც მიიღებს ორიგინალური კვლევების ან დარგობრივი წყაროებიდან; ახალი, რთული და წინააღმდეგობრივი იდეებისა და მიდგომების კრიტიკული ანალიზისა თუ სინთეზის საფუძველზე იღებს სწორ, სტრატეგიულ და ეფექტურ გადაწყვეტილებას.</p> <p>5. იყენებს სილაბუსების შედეგების პრინციპებს. ქმნის კონკრეტული დისციპლინების სასწავლო-მეთოდურ მასალებს, სილაბუსებს, სალექციო კურსებს და წარმატებულად წარმართავს სასწავლო პროცესს უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებაში.</p> <p>პასუხისმგებლობა და ავტონომიურობა</p> <p>6. მიღებული ცოდნის საფუძველზე აგრძელებს დამოუკიდებელ სამეცნიერო-კვლევით საქმიანობას სამეცნიერო დაწესებულებებში, უნივერსიტეტებში, ასევე ჯგუფურად მუშაობს სამეცნიერო კვლევებზე ამა თუ იმ პროექტის ფარგლებში აკადემიური ან/და პროფესიული კეთილსინდისიერების პრინციპების დაცვით, ასევე ინოვაციურობისა და დამოუკიდებლობის დემონსტრირებით.</p>
-----------------------------	---

სწავლის შედეგების შეფასება

სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტის „ქართული ფილოლოგიის“ სადოქტორო საგანმანათლებლო პროგრამის სწავლის შედეგების შეფასებას ახდენს პროგრამის ხელმძღვანელი ფაკულტეტის ხარისხის სამსახურთან და პროგრამის აკადემიურ პერსონალთან ერთად.

სწავლის შედეგების შეფასების სისტემა ითვალისწინებს ჰუმანიტარიის მიმართულების და კერძოდ, ქართული ფილოლოგიის დარგის სპეციფიკას და მოიცავს შეფასების ადეკვატურ ფორმებსა და მეთოდებს,

რომლებიც საშუალებას იძლევა დადგინდეს, თუ რამდენად მიაღწიეს სტუდენტებმა საგანმანათლებლო პროგრამის სწავლის შედეგებს. გამოიყენება როგორც პირდაპირი, ასევე არაპირდაპირი შეფასება. პირდაპირი შეფასებისას გამოყენებულია: სასწავლო კურსების საგამოცდო შეფასება, მათ შორის, საკურსო შრომა, კვლევითი კომპონენტის, სადისერტაციო ნაშრომის შეფასება, კონფერენციებში მონაწილეობა და სხვ. არაპირდაპირი შეფასებისას: პროგრამის ხელმძღვანელის დაკვირვება, დამსაქმებელთა გამოკითხვა, აკადემიური პერსონალის გამოკითხვა, კურსდამთავრებულთა და სტუდენტთა გამოკითხვა, სამეცნიერო ხელმძღვანელის შეფასება და სხვ.

პროგრამას აქვს სამიზნე ნიშნულები თითოეული სწავლის შედეგისათვის. პროგრამის ხელმძღვანელი შექმნის მონიტორინგის ჯაუფს ფაკულტეტის ხარისხის სამსახურთან და აკადემიურ პესონალთან ერთად და მათი ჩართულობით მოხდება სწავლის შედეგების შეფასება და სამიზნე ნიშნულების შედარება, რასაც მოჰყვება ანალიზის პროცესი და შესაბამისი რეაგირება. პროგრამის სწავლის შედეგების შედეგები გამოიყენება პროგრამის განსავითარებლად, რაც გულისხმობს საჭიროების შემთხვევაში პროგრამის მოდიფიცირებას.

პირდაპირი შეფასების მეთოდით პროგრამის სწავლის შედეგის შეფასებისას საბოლოო (შემაჯამებელი) შეფასება წარმოადგენს შეფასებისათვის გამოყენებულ სასწავლო და კვლევით კომპონენტში/ებში (სასწავლო კურსი/ები, სადისერტაციო ნაშრომი) მიღებული პროცენტული მაჩვენებლების საშუალო არითმეტიკულ სიდიდეს. პროგრამის სამიზნე ნიშნულები თითოეული სწავლის შედეგისათვის მიმდინარე ეტაპზე განისაზღვრება 85-90%-ით. პირდაპირი შეფასების მეთოდით სწავლის შედეგის შეფასებისას შედეგების ანალიზის საფუძველზე რეკომენდაციების შემუშავება მოხდება იმ შემთხვევაში, თუ შეფასება სამიზნე ნიშნულზე დაბალი იქნება.

სწავლის შედეგების შეფასების არაპირდაპირი მეთოდი გულისხმობს: სტუდენტის მიერ თვითშეფასებას, კურსდამთავრებულთა და დამსაქმებელთა გამოკითხვას, პროგრამის ხელმძღვანელის დაკვირვებას, სამეცნიერო ხელმძღვანელის შეფასებას და სხვ. შედეგების ანალიზს.

მნიშვნელოვანია, რომ ადანიშნული შეფასება არ არის სტუდენტის მიერ კურსის შეფასება ან კმაყოფილების კვლევის შედეგები. პროგრამის სწავლის შედეგების შეფასების მიზნით, მომზადებულია კითხვარი, რომელშიც ჩამოთვლილი იქნება პროგრამის სწავლის შედეგები და სტუდენტები აღნიშნავენ თავიანთ მოსაზრებას, თუ რა დონეზე მიაღწიეს ამა თუ იმ სწავლის შედეგს. იმავე კითხვარის გავზავნა შეიძლება კურსდამთავრებულებთან, დამსაქმებლებთან.

პროგრამის სწავლის შედეგების შეფასების შედეგები გამოიყენება პროგრამის გასავითარებლად, რაც გულისხმობს საჭიროების შემთხვევაში პროგრამის მოდიფიცირებას.

ინდიკატორები/მტკიცებულებები: სწავლის შედეგების შეფასების შედეგად პროგრამაში განხორციელებული ცვლილებების ანგარიში, განხილვის დამადასტურებელი დოკუმენტები (ოქმები), გამოკითხვები.

სწავლის შედეგები	სწავლის შედეგების შეფასების მეთოდები				სამიზნე ნიშნულები	
	პირდაპირი		არაპირდაპირი			
	მეთოდი	დრო	მეთოდი	დრო		
1. თეორიულ პრინციპებზე დაყრდნობით სისტემურად და კრიტიკულად იაზრებს ფილოლოგიის კონკრეტულ დისკიპლინებში: ლიტერატურათმცოდნეობა/ ქართველური ენათმეცნიერება, უახლეს მიღწევებზე დამყარებულ ცოდნას, რაც არსებული ცოდნის გაფართოებისა და ინვაციური მიდგომების გამოყენების საშუალებას იძლევა. განსაზღვრავს ქვედარგის (ლიტერატურათმცოდნეობის, ქართველური ენათმეცნიერების) ადგილს	ცოდნა და გაცნობიერება, ანუ თეორიული ცოდნა შემოწმდება პირველი სწავლის შედეგების მიღწევაში მონაწილე სასწავლო კომპონენტის სწავლის შედეგების სადოკტორო კომიტეტის მიღწევით, ხოლო საბოლოო შედეგი განისაზღვრება განმტკიცების მიღწევაში მონაწილე სასწავლო და კვლევითი	ინდივიდუალური გეგმის შესაბამისად, სწავლების პერიოდში და სადოკტორო სამსახურის შედეგების პერიოდში და საბოლოო შედეგი გეგმის შესაბამისად, სამსახურის შედეგების მიღწევით.	თითოეულ მათგანს გაეგზავნება პროგრამის სწავლის შედეგები, რომლებიც შეფასდება: სრულყოფილად მიაღწია, მეტწილად მიაღწია, მეტწილად ნააშრომის შესრულებით და დაცვით. მიაღწია: 1. სტუდენტთა გამოკითხვა; 2. კურსდამთავრებულთა გამოკითხვა; 3. დამსაქმებელთა გამოკითხვა;	1. სწავლების პერიოდში, პერიოდულად და აკადემიური მოსწრების მონიტორინგის ს მიზნით, მიაღწია, ნაწილობრივ პარალელურად; 2. პროგრამის დასრულებიდან ან ერთი წლის შემდგომ; 3. დასაქმები დან ერთი წლის შემდეგ	სტუდენტთა კურსდამთავრებულთა გამოკითხვების შედეგების ანალიზის სამიზნე ნიშნულები	

თანამედროვე მეცნიერებათა (ჰუმანიტარულ, სოციოლოგიურ...) და ინტერდისციპლინურ კვლევებს შორის.	კომპონენტის საბოლოო შედეგებით: კონფერენცია; სემინარი; სადისერტაციო ნაშრომი.		4. პროგრამის ხელმძღვანელის დაკვირვება; 5. თემის ხელმძღვანელის შეფასება; 6. რეცენზენტის შეფასება		
2. კვლევის ტრადიციული და ინოვაციური მეთოდების გამოყენებით, გეგმვს და ახორციელებს (ინდივიდუალურად ან ჯგუფურად) ისეთი სამეცნიერო კვლევას, რომლის შედეგებსაც აქვს პრაქტიკული (გამოყენებითი) დანიშნულება. არგუმენტირებულად ასაბუთებს ინტერდისციპლინური კვლევის გაძლიერების საჭიროებასა და თანამშრომლობის აუცილებლობას ქართული ფილოლოგიის მომიჯნავე დარგების წარმომადგენლებთან.	უნარები შემოწმდება მეორე სწავლის შედეგების მიღწევაში მონაწილე სასწავლო კომპონენტის სწავლის შედეგების მონიტორინგით, ხოლო საბოლოო შედეგი განისაზღვრება განმტკიცების მიღწევაში მონაწილე სასწავლო და კვლევითი კომპონენტის საბოლოო შედეგებით: 1. ლინგვისტური ანალიზი და კვლევის მეთოდები; 2. დიგიტალური ქართველოლოგია და 21-ე საუკუნის გამოწვევები; 3. ინტერდისციპლინური კვლევა და ონომასტიკის პრობლემატიკა; 4. ლიტერატურათმცოდნეობის კვლევის ტრადიციული და ინოვაციური მეთოდები; 5. ქართული კლასიკური ლიტერატურა და ბიბლია; 6. სემინარი; 7. სადისერტაციო ნაშრომი	ინდივიდუალური გეგმის შესაბამისად, სწავლების პერიოდში და სადოქტორო ნააშრომის შესრულებით და დაცვით	თითოეულ მათგანს გაეგზავნება პროგრამის სწავლის შეფასება: სრულყოფილად მიაღწია, მეტწილად მიაღწია, ნაწილობრივ მიაღწია: 1. სტუდენტთა გამოკითხვა; 2. კურსდამთავრებულთა გამოკითხვა; 3. დამსაქმებელთა გამოკითხვა; 4. პროგრამის ხელმძღვანელის დაკვირვება; 5. თემის ხელმძღვანელის შეფასება; 6. რეცენზენტის შეფასება	1. სწავლების პერიოდში, 2. პერიოდულად აკადემიური მოსწრების მონიტორინგის პარალელურა დ; 3. პროგრამის დასრულებიდ ან ერთი წლის შემდგომ; 4. დასაქმები დან ერთი წლის შემდეგ	სტუდენტთ საერთო რაოდენობიდ ან 85% დადგებითი შეფასება
3. დასაბუთებულად, გარკვევით წარმოაჩენს და გადასცემს არსებულ ცოდნასთან ურთიერთკავშირში ახალ ცოდნას როგორც კოლეგატის, ასევე ფართო საზოგადოების წინაშე. მონაწილეობს ადგილობრივ და საერთაშორისო დონეზე გამართულ სამეცნიერო, თემატურ დისკუსიებში, ამჟღავნებს საწინააღმდეგო აზრის მოსმენისა და სამეცნიერო კამათის უნარებს. წარმოაჩენს	უნარები შემოწმდება მესამე სწავლის შედეგების მიღწევაში მონაწილე სასწავლო კომპონენტის სწავლის შედეგების მონიტორინგით, ხოლო საბოლოო შედეგი განისაზღვრება განმტკიცების მიღწევაში მონაწილე სასწავლო და კვლევითი კომპონენტის საბოლოო შედეგებით: 1. ლინგვისტური ანალიზი და კვლევის მეთოდები; 2. დიგიტალური ქართველოლოგია და 21-ე საუკუნის გამოწვევები; 3. ინტერდისციპლინური კვლევა და ონომასტიკის პრობლემატიკა; 4. ლიტერატურათმცოდნეობის კვლევის ტრადიციული და ინოვაციური მეთოდები; 5. ქართული კლასიკური ლიტერატურა და ბიბლია; 6. სემინარი; 7. სადისერტაციო ნაშრომი	ინდივიდუალური გეგმის შესაბამისად, სწავლების პერიოდში და სადოქტორო ნააშრომის შესრულებით და დაცვით	თითოეულ მათგანს გაეგზავნება პროგრამის სწავლის შეფასება: სრულყოფილად მიაღწია, მეტწილად მიაღწია, ნაწილობრივ მიაღწია: 1. სტუდენტთა გამოკითხვა; 2. კურსდამთავრებულთა გამოკითხვა; 3. დამსაქმებელთა გამოკითხვა; 4. პროგრამის ხელმძღვანელის დაკვირვება; 5. თემის ხელმძღვანელის შეფასება; 6. რეცენზენტის შეფასება	1. სწავლების პერიოდში, 2. პერიოდულად აკადემიური მოსწრების მონიტორინგის პარალელურა დ; 3. პროგრამის დასრულებიდ ან ერთი წლის შემდგომ;	სტუდენტთ საერთო რაოდენობიდ ან 85% დადგებითი შეფასება

საკუთარ პოზიციას და არგუმენტირებულად იცავს მას.	<p>კომპონენტის საბოლოო შედეგებით:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ლინგვისტური ანალიზი და კვლევის მეთოდები; 2. დიგიტალური ქართველოლოგია და 21-ე საუკუნის გამოწვევები; 3. ინტერდისციპლინური კვლევა და ონომასტიკის პრობლემატიკა; 4. პოლიტიკური დოკუმენტების ლინგვისტური ანალიზი; 5. მედიტერანული კონტაქტები დიაქრონულ ჭრილში და თანამედროვე ლინგვისტური პრობლემატიკა; 6. ლიტერატურათმცოდნეობის კვლევის ტრადიციული და ინოვაციური მეთოდები; 7. თანამედროვე ლიტერატურული პროცესები; 8. XX-XXI საუკუნეების კრიტიკული აზროვნების აქტუალური პრობლემები; 9. ქართული ლიტერატურული სახისმეტყველების აქტუალური საკითხები 10. სემინარი; 11. კონფერენცია; 12. სადისერტაციო ნაშრომი 		<p>3. დამსაქმებელთა გამოკითხვა;</p> <p>4. პროგრამის ხელმძღვანელის დაკვირვება;</p> <p>5. თემის ხელმძღვანელის შეფასება;</p> <p>6. რეცენზენტის შეფასება</p>	<p>4. დასაქმები დან ერთი წლის შემდეგ</p>	
4. აკადემიური კეთილსინდისისიერების პრინციპების დაცვით ქმნის ახალ ცოდნაზე ორიენტირებულ სამეცნიერო ღირებულების მქონე საკვალიფიკაციო ნაშრომსა და პუბლიკაციებს (საერთაშორისო რეფერირებადი პუბლიკისათვის აუცილებელი სტანდარტის დონეზე ქართული ფილოლოგის მის მიერ არჩეულ ქვედარგში). ამუშავებს მონაცემებს, რომელსაც მიიღებს ორიგინალური კვლევების ან	<p>უნარები შემოწმდება მეოთხე სწავლის შედეგების მიღწევაში მონაწილე სასწავლო კომპონენტის სწავლის შედეგების მონიტორინგით, ხოლო საბოლოო შედეგი განისაზღვრება განმტკიცების მიღწევაში მონაწილე სასწავლო და კვლევითი</p>	<p>ინდივიდუალური გეგმის შესაბამისად, სწავლების პერიოდში და სადოქტორო ნაარმომის შესრულებით და დაცვით</p>	<p>თითოეულ მათგანს გაეგზავნება პროგრამის სწავლის შედეგები, რომლებიც შეფასდება:</p> <p>სრულყოფილად მიაღწია, მეტწილად მიაღწია, ნაწილობრივ მიაღწია:</p> <p>1. სტუდენტთა გამოკითხვა;</p> <p>2. კურსდამთავრებულთა გამოკითხვა;</p>	<p>1. სწავლების პერიოდში,</p> <p>2. პერიოდულად აკადემიური მოსწრების მონიტორინგი ს</p> <p>პარალელურად;</p> <p>3. პროგრამის დასრულებიდ ან ერთი წლის შემდგომ;</p>	<p>სტუდენტთ საერთო რაოდენობიდ ან 85% დადებითი შეფასება</p>

<p>დარგობრივი წყაროებიდან; ახალი, რთული და წინააღმდეგობრივი იდეებისა და მიდგომების კრიტიკული ანალიზისა თუ სინთეზის საფუძველზე იდებს სწორ, სტრატეგიულ და ეფექტურ გადაწყვეტილებას.</p>	<p>კომპონენტის საბოლოო შედეგებით:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. სამეცნიერო წერის მეთოდები; 2. ლინგვისტური ანალიზი და კვლევის მეთოდები; 3. დიგიტალური ქართველოლოგია და 21-ე საუკუნის გამოწვევები; 4. ინტერდისციპლინური კვლევა და ონომასტიკის პრობლემატიკა; 5. ლიტერატურათმცოდნეობის კვლევის ტრადიციული და ინოვაციური მეთოდები; 6. თანამედროვე ლიტერატურული პროცესები; 7. XX-XXI საუკუნეების კრიტიკული აზროვნების აქტუალური პრობლემები; 8. ქართული ლიტერატურული სახისმეტყველების აქტუალური საკითხები 9. სემინარი; 10. კონფერენცია; 11. სადისერტაციო ნაშრომი. 		<p>3. დამსაქმებელთა გამოკითხვა;</p> <p>4. პროგრამის ხელმძღვანელის დაკვირვება;</p> <p>5. თემის ხელმძღვანელის შეფასება;</p> <p>6. რეცენზენტის შეფასება</p>	
<p>5. იყენებს სილაბუსების შედგენის პრინციპებს. ქმნის კონკრეტული დისციპლინების სასწავლო-მეთოდურ მასალებს, სილაბუსებს, სალექციო კურსებს და წარმატებულად წარმართავს სასწავლო პროცესს უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებაში.</p>	<p>უნარები შემოწმდება მეოთხე სწავლის შედეგების მიღწევაში მონაწილე სასწავლო კომპონენტის სწავლის შედეგების მონიტორინგით, ხოლო საბოლოო შედეგი განისაზღვრება განმტკიცების მიღწევაში მონაწილე სასწავლო კომპონენტის საბოლოო შედეგებით:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. სწავლების თანამედროვე მეთოდები; 2. პროფესიონალის ასისტენტობა 	<p>ინდივიდუალური გეგმის შესაბამისად, სწავლების პერიოდში.</p>	<p>თითოეულ მათგანს გაეგზავნება პროგრამის სწავლის შედეგები, რომლებიც შეფასდება:</p> <p>სრულყოფილად მიაღწია, მეტწილად მიაღწია,</p> <p>ნაწილობრივ მიაღწია:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. სტუდენტთა გამოკითხვა; 2. კურსდამთავრებულთა გამოკითხვა; 3. დამსაქმებელთა გამოკითხვა; 4. პროგრამის ხელმძღვანელის დაკვირვება; 5. თემის ხელმძღვანელის შეფასება; 	<p>1. სწავლების პერიოდში,</p> <p>2. პერიოდულად ან 90% დადებითი შეფასება</p> <p>სტუდენტთა საერთო რაოდენობიდ ან 90% დადებითი შეფასება</p>

<p>6. მიღებული ცოდნის საფუძველზე აგრძელებს დამოუკიდებელ სამეცნიერო-კვლევით საქმიანობას სამეცნიერო დაწესებულებებში, უნივერსიტეტებში, ასევე ჯგუფურად მუშაობს სამეცნიერო კვლევებზე ამა თუ იმ პროექტის ფარგლებში აკადემიური ან/და პროფესიული კეთილსინდისიერების პრინციპების დაცვით, ასევე ინოვაციურობისა და დამოუკიდებლობის დემონსტრირებით</p>	<p>პასუხისმგებლობა და პეტონომიურობა შემოწმდება მექენიკური სწავლის შედეგების მიღწევაში მონაწილე სასწავლო კომპონენტის სწავლის შედეგების მონიტორინგით, ხოლო საბოლოო შედეგი განისაზღვრება განმტკიცების მიღწევაში მონაწილე სასწავლო და კვლევითი კომპონენტის საბოლოო შედეგებით: 1. ლინგვისტური ანალიზი და კვლევის მეთოდები; 2. დიგიტალური ქართველოლოგია და 21-ე საუკუნის გამოწვევები; 3. ინტერდისციპლინური კვლევა და ონომასტიკის პრობლემატიკა; 4. ენათა კონტაქტების შესწავლის თანამედროვე ტენდენციები; 5. პოლიტიკური დოკუმენტების ლინგვისტური ანალიზი; 6. ლიტერატურათმცოდნეობის კვლევის ტრადიციული და ინოვაციური მეთოდები; 7. თანამედროვე ლიტერატურული პროცესები; 8. XX-XXI საუკუნეების კრიტიკული აზროვნების აქტუალური პრობლემები; 9. ქართული კლასიკური ლიტერატურა და ბიბლია; 10. ქართული ლიტერატურული სახისმეტყველების აქტუალური საკითხები</p>	<p>ინდივიდუალური გეგმის შესაბამისად, სწავლების პერიოდში და სადოქტორო ნააშრომის შესრულებით და დაცვით</p>	<p>თითოეულ მათგანს გაეგზავნება პროგრამის სწავლის შედეგები, რომლებიც შეფასდება: სრულყოფილად მიაღწია, მეტწილად მიაღწია, ნაწილობრივ მიაღწია: 1. სტუდენტთა გამოკითხვა; 2. კურსდამთავრებულთა გამოკითხვა; 3. დამსაქმებელთა გამოკითხვა; 4. პროგრამის ხელმძღვანელის დაკვირვება; 5. თემის ხელმძღვანელის შეფასება; 6. რეცენზენტის შეფასება.</p>	<p>1. სწავლების პერიოდში, 2. პერიოდულად აკადემიური მოსწრების მონიტორინგის ს პარალელურა დ; 3. პროგრამის დასრულებიდან ერთი წლის შემდგომ; 4. დასაქმები დან ერთი წლის შემდეგ</p>	<p>სტუდენტთ საერთო რაოდენობიდან 85% დადგებითი შეფასება</p>
--	--	---	---	--	--

	11. პროფესორის ასისტენტობა; 12. კონფერენცია; 13. სადისერტაციო ნაშრომი			
--	---	--	--	--

XVII. დასაქმების სფეროები:

უმაღლესი სასწავლებლები, კოლეჯები, საჯარო და კერძო სკოლები, სამეცნიერო-კვლევითი ცენტრები, სხვადასხვა პროფილის სახელმწიფო და კერძო დაწესებულებები, კომპანიები, ფონდები, ბიბლიოთეკები, არქივები, მუზეუმები, გამომცემლობები, მასმედია, ტურისტული კომპანიები, არასამთავრობო ორგანიზაციები და სხვ.

დოქტორს შეუძლია დაიკავოს წებისმიერი თანამდებობა თავისი სპეციალობის მიხედვით, რომელიც დადგენილია ამ დაწესებულებათა საშტატო ნომენკლატურით.

სტუდენტის შეფასება

სტუდენტთა შეფასება მრავალკომპონენტიანია და უზრუნველყოფს თითოეული კომპონენტის მიზნებისა და სწავლის შედეგების შეფასებას, რაც მიიღწევა კონკრეტული და გაზომვადი კრიტერიუმებისა და რუბრიკების გამოყენებით.

სასწავლო კურსების შემთხვევაში დოქტორანტის ცოდნის შეფასება ხდება საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესისა (განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2007 წლის 5 იანვრისბრძანება №3) და უნივერსიტეტში არსებული წესის შესაბამისად.

კრედიტის მიღება შესაძლებელია მხოლოდ სტუდენტის მიერ სასწავლო კურსის სილაბუსით დაგეგმილი სწავლის შედეგების მიღწევის შემდეგ.

სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება 100 ქულია. კურსი ათვისებულად ითვლება, თუ დოქტორანტის საბოლოო შეფასება მეტია 50-ზე.

შეფასების სისტემა უშვებს:

საგანმანათლებლო პროგრამის სასწავლო კომპონენტების (გარდა კონცენტრაციისა და მოდულისა) სწავლის შედეგების მიღწევის შეფასება უნდა დასრულდეს იმავე სემესტრში, რომელშიც იგი ხორციელდებოდა. სასწავლო კომპონენტი არის ერთსემესტრიანი.

ა. საგანმანათლებლო პროგრამის სასწავლო კომპონენტში (სასწავლო კურსი, პრაქტიკა, საბაკალავრო ნაშრომი ან სხვ.) შეფასება ხორციელდება 100 ქულიანი სისტემით.

ბ. სასწავლო კურსი ათვისებულად ითვლება, თუ სტუდენტის საბოლოო შეფასება ტოლია ან მეტია 51%.

2. შეფასების სისტემა უშვებს:

ა) ხუთი სახის დადებითი შეფასება:

- ა.ა) (A) ფრიადი – 91-100 ქულა;
- ა.ბ) (B) ძალიან კარგი – 81-90 ქულა;
- ა.გ) (C) კარგი – 71-80 ქულა;
- ა.დ) (D) დამაკამაყოფილებელი – 61-70 ქულა;
- ა.ე) (E) საკმარისი – 51-60 ქულა.

ბ) ორი სახის უარყოფით შეფასება:

ბ.ა) (FX) ვერ ჩააბარა – 41-50 ქულა, რაც ნიშნავს, რომ სტუდენტს ჩასაბარებლად მეტი მუშაობა სჭირდება და ეძლევა დამოუკიდებელი მუშაობით დამატებით გამოცდაზე ერთხელ გასვლის უფლება;

ბ.ბ) (F) ჩაიჭრა – 40 ქულა და ნაკლები, რაც ნიშნავს, რომ სტუდენტის მიერ ჩატარებული სამუშაო არ არის საკმარისი და მას საგანი ახლიდან აქვს შესასწავლი.

2. საგანმანათლებლო პროგრამების მიზნების, სწავლის შედეგების სპეციფიკის გათვალისწინებით შეფასების თითოეულ კომპონენტში განსაზღვრული უნდა იყოს მინიმალური კომპეტენციის ზღვარი, რომელიც ჯამურად არ უნდა იყოს 51 ქულაზე ნაკლები და 60 ქულაზე მეტი. დასკვნითი შეფასების მინიმალური კომპეტენციის ზღვრის ხვედრითი წილი არ უნდა აღემატებოდეს დასკვნითი შეფასების 60%-ს.

3. საგანმანათლებლო პროგრამის სასწავლო კომპონენტში FX-ის მიღების ან დასკვნითი გამოცდის მინიმალური კომპეტენციით განსაზღვრული დადებითი შეფასების ვერმიღების შემთხვევაში, ინიშნება დამატებითი გამოცდა დასკვნითი გამოცდის შედეგების გამოცხადებიდან არანაკლებ 5 დღეში. სტუდენტის მიერ დამატებით გამოცდაზე მიღებული შეფასებას არ ემატება დასკვნითი შეფასებაში მიღებული ქულათა რაოდენობა. დამატებით გამოცდაზე მიღებული შეფასება არის დასკვნითი შეფასება და აისახება საგანმანათლებლო პროგრამის სასწავლო კომპონენტის საბოლოო შეფასებაში.

სასწავლო კომპონენტში სტუდენტის სემესტრული შეფასების ფორმებია:

შუალედური შეფასება (ერთჯერადი ან მრავალჯერადი);

დასკვნითი შეფასება.

5. სასწავლო კომპონენტის შეფასების სისტემაში შეფასების ფორმებს შორის ხვედრითი წილის განაწილება ხდება სასწავლო კომპონენტის სილაბუსით. ასევე სილაბუსით განისაზღვრება სასწავლო კომპონენტის შეფასების კომპონენტები, მეთოდები და კრიტერიუმები.

6. საბოლოო შეფასება გამოითვლება შუალედური და დასკვნითი შეფასებების დაჯამების საფუძველზე.

7. შუალედური და დასკვნითი გამოცდები საგანმანათლებლო პროგრამის სასწავლო კურსის (საგნის) თავისებურების გათვალისწინებით, ტარდება წერილობით, ზეპირად, ელექტრონულად ან შერეული სახით.

8. თუ სტუდენტი ძირითად სასწავლო ვადაში ვერ ასწრებს აკადემიური დავალიანების დაფარვას, დევანატის მიერ შეიძლება დაინიშნოს დამატებითი სემესტრი/ები (მაქსიმუმ ოთხი).

შუალედური და დასკვნითი გამოცდები საგანმანათლებლო პროგრამის სასწავლო კურსის (საგნის) თავისებურების გათვალისწინებით, ტარდება წერილობით, ზეპირად ან ელექტრონულად.

სემინარი ფასდება ასქულიანი სისტემით: სამეცნიერო ხელმძღვანელისა და კომისიის მიერ. ხელმძღვანელი აფასებს 70 ქულით, კომისია -30-ით. ხელმძღვანელის შეფასება დადებითად ითვლება, თუ თემა შეფასდება 36 და მეტი ქულით. სემინარის პრეზენტაცია ფასდება 30 ქულის ფარგლებში წინასწარ დადგენილი კრიტერიუმებით. პრეზენტაციაში დადებით შეფასებად ითვლება 16 და მეტი ქულა. მთლიანობაში დადებით შეფასებად ითვლება 51 და მეტი ქულა. (იხ. დოქტორანტის სემინარის ინსტრუქცია).

დისერტაციის შეფასება

დისერტაციის შეფასებისათვის დარგობრივი კოლეგიის თითოეული წევრი იყენებს შემდეგ სქემას:

ა)ფრიადი (summa cum laude) შესანიშნავი ნაშრომი

ბ)ძალიან კარგი (magna cum laude) შედეგი, რომელიც წაყენებულ მოთხოვნებს ყოველმხრივ აღემატება;

გ)კარგი (cum laude) შედეგი, რომელიც წაყენებულ მოთხოვნებს აღემატება;

დ)საშუალო (bene) საშუალო დონის ნაშრომი, რომელიც წაყენებულ ძირითად მოთხოვნებს აკმაყოფილებს

ე)დამაკმაყოფილებელი (rite) – შედეგი, რომელიც, ხარვეზებისმიუხედავად, წაყენებულ მოთხოვნებს მაინც აკმაყოფილებს;

ვ)არადამაკმაყოფილებელი (insufficient) – არადამაკმაყოფილებელი დონის ნაშრომი, რომელიც ვერ აკმაყოფილებს წაყენებულ მოთხოვნებს მასში არსებული მნიშვნელოვანი ხარვეზების გამო;

ზ)სრულიად არადამაკმაყოფილებელი (sab omni canone) – შედეგი, რომელიც წაყენებულ მოთხოვნებს სრულიად ვერ აკმაყოფილებს

დისერტაცია დაცულად ითვლება ამ მუხლის მე-8 პუნქტის „ა“, „ბ“, „გ“, „დ“, „ე“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული შეფასების მიღების შემთხვევაში.

დადებითი შეფასების მიღების შემთხვევაში დოქტორანტს ენიჭება დოქტორის აკადემიური ხარისხი. არადამაკმაყოფილებელი შეფასების მიღების შემთხვევაში დოქტორანტს ეძლევა ერთი წლის განმავლობაში გადამუშავებული სადისერტაციო ნაშრომის წარდგენის უფლება. სრულიად არადამაკმაყოფილებელი შეფასების მიღების შემთხვევაში დოქტორანტი კარგავს იმავე სადისერტაციო ნაშრომის წარდგენის უფლებას.

ქართული ფილოლოგიის დოქტორი აკადემიური ხარისხის მისანიჭებლად წარდგენილი დისერტაცია უნდა შეფასდეს მთლიანობაში, ერთიანად დასკვნითი შეფასებით, რომელიც მოიცავს სადისერტაციო საბჭოს მიერ განსაზღვრული პირების შეფასებებსა და დაცვაზე მიღებულ შეფასებას. დისერტაცია უნდა შეფასდეს იმავე ან მომდევნო სემესტრში, რომელშიც სტუდენტი დაასრულებს მასზე მუშაობას.

პროფესორის ასისტენტობა ფასდება 100-ქულიანი სისტემით:

2. შეფასების სისტემა უშვებს:

ა) ხუთი სახის დადებითი შეფასება:

- ა.ა) (A) ფრიადი – 91-100 ქულა;
- ა.ბ) (B) ძალიან კარგი – 81-90 ქულა;
- ა.გ) (C) კარგი – 71-80 ქულა;
- ა.დ) (D) დამაკმაყოფილებელი – 61-70 ქულა;
- ა.ე) (E) საკმარისი – 51-60 ქულა.

ბ) ორი სახის ურყოფით შეფასება:

- ბ.ა) (FX) ვერ ჩააბარა – 41-50 ქულა, რაც ნიშნავს, რომ სტუდენტს ჩასაბარებლად მეტი მუშაობა სჭირდება და ეძლევა დამოუკიდებელი მუშაობით დამატებით გამოცდაზე ერთხელ გასვლის უფლება;
- ბ.ბ) (F) ჩაიჭრა – 40 ქულა და ნაკლები, რაც ნიშნავს, რომ სტუდენტის მიერ ჩატარებული სამუშაო არ არის საკმარისი და მას საგანი ახლიდან აქვს შესასწავლი.

შეფასების კრიტერიუმების განმარტება:

ფრიადი - დოქტორანტმა ზედმიწევნით კარგად და სრულად შეასრულა დავალება.

ძალიან კარგი - დოქტორანტმა სრულად და ძალიან კარგად შეასრულა დავალება, არ დაუშვია არსებითი შეცდომები.

კარგი - დოქტორანტმა სრულად შეასრულა დავალება. მაგრამ დაუშვა არაარსებითი ხასიათის რამდენიმე შეცდომა.

დამაკმაყოფილებელი - დოქტორანტმა დავალება დამაკმაყოფილებლად, მაგრამ ხარვეზებით შეასრულა.

საკმარისი: დოქტორანტმა დავალება ნაწილობრივ შეასრულა. დაუშვა რამდენიმე არსებითი ხასიათის შეცდომა.

ვერ ჩააბარა - დოქტორანტმა დავალება არასრულად შეასრულა. მისი მიდგომა მცდარია; ვერ გამოამჟღავნა დასახული ამოცანის განსახორციელებლად საჭირო უნარები. დაუშვა რამდენიმე არსებითი შეცდომა.

ჩაიჭრა - დოქტორანტმა შეასრულა სამუშაოს მთოლოდ ცალკეული ფრაგმენტები და/ან არაადეკვატურად შეასრულა სამუშაო და/ან არ შეასრულა დასმული ამოცანა.

სსიპ - სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტი საქართველოს ისტორიის სადოკტორო პროგრამა PhD program of Georgian history

I. ფაკულტეტის დასახელება: განათლების, კუმანიტარულ და სოციალურ მეცნიერებათა

II. პროგრამის დასახელება: საქართველოს ისტორია/History of Georgia

III. კვალიფიკაციის დონე ერთვული კვალიფიკაციების ჩარჩოში: დონე 8 (დოქტორანტურა)

IV. საგანმანათლებლო პროგრამის ტიპი: აკადემიური

V. სწავლების ენა: ქართული

VI. მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: ისტორიის დოქტორი/Doctor of History

VII. პროგრამის მოცულობა და ხანგძლივობა: დოქტორანტურაში სწავლის მინიმალური ხანგრძლივობა 3 წელია (ექვსი სემესტრი).

პროგრამა შედგება სასწავლო და კვლევითი კომპონენტებისაგან.

სასწავლო კომპონენტი: 45-60 კრედიტი.

საქართველოს ისტორიის სადოკტორო საგანმანათლებლო პროგრამის სასწავლო კომპონენტის დანიშნულებაა დოქტორანტის დარგობრივი და მეთოდოლოგიური ცოდნის დონის ამაღლება და დახელოვნება, რაც ხელს უწყობს დოქტორანტს სადისერტაციო ნაშრომის შესრულებაში და ამზადებს მას სამეცნიერო და პედაგოგიური საქმიანობისთვის.

სადოკტორო პროგრამის სასწავლო კომპონენტი აგებულია ECTS სისტემის საფუძველზე, სტუდენტზეა ორიენტირებული და ემყარება სტუდენტის აკადემიურ დატვირთვას, რომელიც საჭიროა საგანმანათლებლო პროგრამის მიზნების მისაღწევად.

პროგრამის სასწავლო კომპონენტი შედგება სავალდებულო და არჩევით ნაწილებისგან და მოიცავს მინიმუმ 45 და მაქსიმუმ 60 კრედიტს. დოქტორანტი საკვლევი თემის თავისებურებებისა და ინტერესების გათვალისწინებით სამეცნიერო ხელმძღვანელსა და სადოკტორო პროგრამის ხელმძღვანელთან

შეთანხმებით დოქტორანტის ინდივიდუალურ სასწავლო გეგმაში ასახავს სავალდებულო და არჩევით სასწავლო კომპონენტებს.

35 კრედიტი - პროგრამის სავალდებულო სასწავლო კომპონენტებია:

პროფესორის ასისტენტობა³ - 10 კრედიტი;

სემინარი⁴ - 10 კრედიტი;

სასწავლო კურსები:

„ისტორიის კვლევის თანამედროვე მეთოდები და მეცნიერების მენეჯმენტი“ - 5 კრედიტი;

„სწავლა-სწავლების თეორიები უმაღლეს განათლებაში“ - 5 კრედიტი;

„ისტორიოგრაფიის ისტორია“ 5 კრედიტი“.

10-25 კრედიტი - პროგრამის არჩევითი სასწავლო კომპონენტებია:

- სასწავლო კურსები პროგრამით გათვალისწინებული სასწავლო კურსების არჩევითი ბლოკიდან;
- სასწავლო კურსები უნივერსიტეტის სხვა სადოქტორო პროგრამებიდან;
- სასწავლო კურსები გაცვლითი პროგრამის ფარგლებში საქართველოს ან უცხოეთის უსდ-ების სადოქტორო პროგრამებიდან;
- სემინარი - 10 კრედიტის ფარგლებში;
- სხვა უსდ-დან სჯსუ-ში მობილობის შემთხვევაში დოქტორანტს არჩევით სასწავლო კომპონენტებში შესაძლოა უღიარდეს მის მიერ სხვა უსდ-ში გავლილი სასწავლო კომპონენტები.

კვლევითი კომპონენტი:

- სადოქტორო დისერტაციის მომზადება და დაცვა. დოქტორანტი სადისერტაციო ნაშრომს ასრულებს ინდივიდუალური გეგმის შესაბამისად. სამეცნიერო ხელმძღვანელთან განხილვისა და შეთანხმების შემდეგ, ყოველი სემესტრის ბოლოს (დაწყებული მეორე სემესტრიდან) აკეთებს ანგარიშს ნაშრომის შესრულების მიმდინარეობის შესახებ. ნაშრომი დასრულებულად ითვლება, თუ კვლევის მიზანი მიღწეულია, ასახულია კვლევის დასაბუთებული შედეგები. ნაშრომი უნდა გამოირჩეოდეს მეცნიერული სიახლით და წვლილი შეპქინდეს დარგის განვითარებაში. სადისერტაციო საბჭოს გადაწყვეტილებით სადისერტაციო ნაშრომის შესრულებისა და შესაბამისად მისი წარმოდგენის ვადა შეიძლება გახანგრძლივდეს (დაინიშნოს დამატებითი სემესტრი/ები (მაქსიმუმ ოთხი)).
- სადოქტორო დისერტაციიდან სამი სამეცნიერო სტატიის მომზადება და გამოქვეყნება. აქედან ერთი სტატია სავალდებულოა გამოქვეყნდეს სამეცნიერო ბიბლიომეტრიკის მქონე საერთაშორისო ბაზებში (SCOPUS, WoS, ERIHplus) ინდექსირებულ ჟურნალში ან დოქტორანტი თანაავტორია ამავე ბაზებში ინდექსირებული ერთობლივი მონოგრაფიისა (მონოგრაფიაში უნდა ჩანდეს დოქტორანტის მიერ შესრულებული სამუშაო, რომელიც შესაბამისობაშია სადოქტორო დისერტაციის თემატიკასთან).

³ ასისტენტობა ითვალისწინებს დოქტორანტის წართვას პროფესორის საქმიანობაში, იმ უნარ-ჩვევების გამომუშავებას, რომელიც მას დაეხმარება აკადემიურ სფეროში წარმატებული საქმიანობისათვის. იგი მოიცავს მონაწილეობას ისეთ საქმიანობაში როგორიცაა: სამუშაო ჯგუფი, წრაქტიკული მეცადინეობის ჩატარება ან სემინარზე დასწრება/ჩართულობა, შუალედური და დასკვნითი გამოცდებისათვის საკითხების, ტესტების მომზადება, სტუდენტთა ნაშრომების გასწორება, სასწავლო რესურსის მომზადება, სამაგისტრო და საბაკალავრო ნაშრომების რეცენზირება, საჩვენებელი ლექციის ჩატარება, პროფესორის ასისტენტობის შეფასება ხდება დოქტორანტის მიერ შესრულებული სამუშაოს შესახებ მომზადებული ანგარიშის საფუძველზე. პროფესორის ასისტენტობისათვის კრედიტის მინიჭების წინაპირობა არის შესრულებული სამუშაოს დადებითად შეფასება წინასწარ შედგენილი კრიტერიუმების მიხედვით.

⁴ სემინარის ორგანიზებას ახდენს განათლების, ჰუმანიტარულ და სოციალურ მეცნიერებათა ფაკულტეტის სადისერტაციო საბჭოს მდივანი ფაკულტეტის საბჭოს მდივანთან შეთანხმებით. სემინარი არ არის სადისერტაციო ნაშრომის ნაწილი. სადოქტორო სემინარის მონაწილეები წარმოადგენენ მოხსენებებს შესაბამისი დარგის აქტუალურ საკითხზე, ამა თუ სამეცნიერო პრობლემის კვლევის თანმედროვე მდგრამარეობაზე, რომელსაც მოჰყება დასკუსია. სამეცნიერო სემინარის მუმაობაში მონაწილეობენ სადოქტორო პროგრამების ხელმძღვანელები, სადისერტაციო ნაშრომების ხელმძღვანელები და დოქტორანტები. დოქტორანტი სამეცნიერო მოხსენებას ამზადებს სხვადასხვა დონის კონფერენციისათვის. მოხსენების სტრუქტურის, პრობლემის აქტუალობის, აგების ლოგიკური თანმიმდევრობის შესახებ და ა.შ. კონსულტაციებს იღებს ხელმძღვანელისაგან. სამეცნიერო მოხსენება წარედგინება ამ საკითხების კვლევით დაინტერესებულ პირებს. მიღწეული შედეგი შეფასდება სამეცნიერო ხელმძღვანელისა და კომისიის მიერ.

სამეცნიერო-კვლევით კომპონენტს წინ უსწრებს კვლევითი უნარების განმამტკიცებელი თეორიული და პრაქტიკული კურსები, რომლებიც დოქტორანტს ეხმარება შესაბამისი მიმართულებით კვლევითი ინტერესების ჩამოყალიბებაში.

დოქტორანტურის სამეცნიერო-კვლევითი კომპონენტი, რომელსაც დოქტორანტი ასრულებს დისერტაციის დასრულებამდე, მოიცავს შემდეგ თანმიმდევრულ ეტაპებს:

1. კვლევის ნაწილი I: კვლევის პროექტი, კვლევის გეგმა, ბიბლიოგრაფიული მონახაზი და მასზე მუშაობა;
2. კვლევის ნაწილი II: ბიბლიოგრაფიულ ძირითად მონაცემებზე მუშაობის დასრულება და კვლევის მეთოდოლოგიის განსაზღვრა;
3. კვლევის ნაწილი III: გამოსაკვლევი მასალის შეგროვება და კვლევების განხორციელება;
4. კვლევის ნაწილი IV: გამოსაკვლევი მასალების შეგროვების დასრულება, კვლევების განხორციელება და დისერტაციის პირველი (ლიტერატურის მიმოხილვა) და მეორე თავის (კვლევის მასალა და მეთოდების) დასრულება-წარდგენა სამეცნიერო ხელმძღვანელთან;
5. კვლევის ნაწილი V: კვლევების განხორციელების დასრულება და მონაცემთა ანალიზი. სადისერტაციო ნაშრომის ძირითად ნაწილზე (საკუთარი გამოკვლევები) მუშაობა. კვლევის შედეგებიდან გამომდინარე სტატიების მომზადება და გამოქვეყნება;
6. კვლევის ნაწილი VI: სადისერტაციო ნაშრომის საბოლოო ვერსიის მომზადება, საჯარო დაცვა.

VIII. პროგრამაზე დაშვების წინაპირობა:

საქართველოს ისტორიის სადოქტორო საგანმანათლებლო პროგრამაზე ჩარიცხვის უფლება აქვს მაგისტრს ან მასთან გათანაბრებული აკადემიური ხარისხის მქონე პირს, ისტორიის, არქეოლოგიის და ეთნოლოგიის სპეციალობით კურსდამთავრებულებს, რომლის დიპლომი აღიარებულია სახელმწიფოს მიერ. „უმაღლესი განათლების შესახებ“ საქართველოს კანონის 50-ე მუხლის („უცხოეთში მიღებული განათლების აღიარება“) შესაბამისად, დოქტორანტურაში სწავლის უფლება შეიძლება მიერნიჭოს ისტორიის, არქეოლოგიის ან ეთნოლოგიის სპეციალობით უცხოეთის უნივერსიტეტის მაგისტრატურის კურსდამთავრებულს. საქართველოს ისტორიის სადოქტორო საგანმანათლებლო პროგრამაზე სწავლის უფლება აქვს აგრეთვე პირს, რომელსაც აქვს დოქტორის, ან მასთან გათანაბრებული აკადემიური ხარისხი არქეოლოგიის ან ეთნოლოგიის სპეციალობებში.

საქართველოს მოქალაქე დოქტორანტობის კანდიდატს მოეთხოვება ინგლისური ენის არანაკლებ B2 დონეზე ცოდნა. კონკურსანტისთვის, რომელსაც არ ექნება წარმოდგენილი ინგლისური ენის B2 დონეზე ცოდნის დამადასტურებელი დოკუმენტი, ინიშნება გამოცდა ინგლისურ ენაში (მოსმენა, კითხვა, ლაპარაკი, წერა). გამოცდა ბარდება საგამოცდო დარგობრივი კომისიის წინაშე. გამოცდის მინიმალური ბარიერია 51 ქულა. კანდიდატი, რომელიც ვერ გადალახავს აღნიშნულ ბარიერს, კარგავს კონკურსში მონაწილეობის გაგრძელების უფლებას. ინგლისური ენის გამოცდაში მიღებული დადებითი ქულა არ განსაზღვრავს დოქტორანტობის კანდიდატის ერთიან საბოლოო სარეიტინგო ქულას. დოქტორანტობის კანდიდატს, რომელსაც გავლილი აქვს ინგლისურენოვანი პროგრამა (ბაკალავრიატი/მაგისტრატურა) გამოცდის ჩაბარება ან/და საერთაშორისო სერტიფიკატის წარმოდგენა არ მოეთხოვება.

დოქტორანტობის უცხოენოვან კანდიდატს, რომელსაც საქართველოს ისტორიის სადოქტორო საგანმანათლებლო პროგრამაზე სურს სწავლის გაგრძელება, მოეთხოვება ქართული ენის ცოდნა არანაკლებ B2 დონეზე. იგი ვალდებულია, წარმოადგინოს ქართული ენის B2 დონეზე ცოდნის დამადასტურებელი სერტიფიკატი (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) ან ჩაბაროს გამოცდა ქართულ ენაში (მოსმენა, კითხვა, ლაპარაკი, წერა). გამოცდა ბარდება საგამოცდო დარგობრივი კომისიის წინაშე. ქართული ენის გამოცდის მინიმალური ბარიერია 51 ქულა. ასევე სავალდებულოა ინგლისური ენის B 2 (Intermediate) დონეზე ცოდნა (კანდიდატს რომელსაც გავლილი აქვს ინგლისური ენის პროგრამა (ბაკალავრიატი/მაგისტრატურა), გამოცდის ჩაბარება ან/და სერტიფიკატის წარმოდგენა არ მოეთხოვება). გამოცდა ბარდება საგამოცდო დარგობრივი კომისიის წინაშე. ინგლისური ენის გამოცდის მინიმალური ბარიერია 51 ქულა. კანდიდატი, რომელიც ვერ გადალახავს აღნიშნულ ბარიერს, კარგავს კონკურსში მონაწილეობის გაგრძელების უფლებას. ქართული ენის გამოცდაში მიღებული დადებითი ქულა არ განსაზღვრავს დოქტორანტობის კანდიდატის ერთიან საბოლოო სარეიტინგო ქულას.

ქართული/ინგლისური ენის/ენების B2 დონეზე ცოდნის დამადასტურებელი სერტიფიკატის წარმოდგენის ან გამოცდის წარმატებით ჩაბარების შემდეგ, იმართება სადოქტორო განცხადის განხილვა (რომელიც დარგობრივი კომისიის მიერ შეფასდება მაქსიმუმ 40 ქულით, ხოლო მინიმალური კომპეტენციის ზღვარია 21 ქულა) და საკონკურსო გამოცდა სპეციალობაში (ტარდება ზეპირი ფორმით,

დარგობრივი კომისიის წინაშე, რომლის მაქსიმალური შეფასებაა 60 ქულა, მინიმალური კომპეტენციის ზღვარი 30 ქულა) (იხილეთ მიღების დოკუმენტი).

საქართველოს ისტორიის სადოქტორო საგანმანათლებლო პროგრამაზე სტუდენტთა მიღება ხორციელდება კონკურსის წესით. ფაკულტეტის საბჭო (სადისერტაციო საბჭოს წარდგინებით) განსაზღვრავს საკონკურსო კომისიის შემადგენლობას.

თანაბარქულებიანი კონკურსანტების შემთხვევაში მხედველობაში მიიღება: სამეცნიერო პუბლიკაციების არსებობა; სამეცნიერო კონფერენციებში მონაწილეობა; სასწავლო/კვლევით საქმიანობასთან დაკავშირებული გამოცდილება და სხვა დოკუმენტები (საგრანტო პროექტები, სერთიფიკატები, სიგელები და ა.შ.)

დოქტორანტობის კანდიდატს, საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობისა და სსიპ სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტის „სასწავლო პროცესის მარეგულირებელი წესის“ შესაბამისად, უფლება აქვს გაასაჩივროს საგამოცდო შედეგების შეფასებები.

საქართველოს ისტორიის სადოქტორო პროგრამაზე ჩარიცხვა ასევე ხორციელდება საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2010 წლის 04 თებერვლის N10/ნ ბრძანების „უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებიდან სხვა უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებაში გადასვლის წესის“ შესაბამისად.

IX. პროგრამის ხელმძღვანელები:

ნიკოლოზ ახალგაცი — განათლების, ჰუმანიტარულ და სოციალურ მეცნიერებათა ფაკულტეტის პროფესორი (საკონტაქტო ინფორმაცია: e-mail : Akhalkatsi@Sjuni.edu.ge; nikoaxal@gmail.com; 577 98 77 29);
როინ ყავრელიშვილი — განათლების, ჰუმანიტარულ და სოციალურ მეცნიერებათა ფაკულტეტის პროფესორი (საკონტაქტო ინფორმაცია: e-mail : Kavrelishvili@Sjuni.edu.ge; roinkav@gmail.com; 599 58 84 61).

პროგრამის აკრედიტაცია:

საგანმანათლებლო პროგრამების აკრედიტაციის საბჭოს გადაწყვეტილება: № MES 1 23 0000124112 (03/02/2023)

სწავლის შედეგების შეფასება

სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტის საქართველოს ისტორიის სადოქტორო საგანმანათლებლო პროგრამის სწავლის შედეგების შეფასების პროცესი მოიცავს სწავლის შედეგების გასაზომად საჭირო მონაცემთა განსაზღვრას, შეგროვებასა და ანალიზს.

საქართველოს ისტორიის სადოქტორო საგანმანათლებლო პროგრამის სწავლის შედეგების შეფასებას ახდენს პროგრამის ხელმძღვანელი/ები ფაკულტეტის ხარისხის სამსახურთან და პროგრამის აკადემიურ პერსონალთან ერთად. სწავლის შედეგების შეფასების სისტემა ითვალისწინებს დარგის სპეციფიკას და მოიცავს შეფასების ადეკვატურ ფორმებსა და მეთოდებს, რომლებიც საშუალებას იძლევა დადგინდეს, თუ რამდენად მიაღწიეს სტუდენტებმა საგანმანათლებლო პროგრამის სწავლის შედეგებს. გამოიყენება როგორც პირდაპირი, ასევე არაპირდაპირი შეფასება.

პროგრამას აქვს სამიზნე ნიშნულები თითოეული სწავლის შედეგისათვის. პროგრამის ხელმძღვანელი ქმნის მონიტორინგის ჯგუფს ფაკულტეტის ხარისხთან და აკადემიურ პესონალთან ერთად. მათ მიერ ხდება სწავლის შედეგების შეფასება და სამიზნე ნიშნულებთან შედარება.

სწავლის შედეგების შეფასების პირდაპირი მეთოდი გულისხმობს: გარკვეულ, კონკრეტულ/განმამტკიცებელ შედეგზე გამსვლელი სასწავლო კურსების ერთიან შეფასებას, გარკვეული პერიოდულობით, სწავლის შედეგების შეფასების რუქების შესაბამისად.

სწავლის შედეგების შეფასების ინსტრუმენტები და მასალებია: სტუდენტთა ნაშრომები, სადისერტაციო ნაშრომები, პრეზენტაციები, ესე, პორტფolio, ტესტი და ა.შ. დამატებითი გამოცდა, რომელსაც კრედიტი არ ენიჭება და ფასდება დადებითი ან უარყოფითი შეფასებით.

აღნიშნული შეფასებისას გამოვლინდება სამიზნე ნიშნულები, რომლის მიხედვითაც ხდება ანალიზის გაკეთება, თუ სტუდენტთა საერთო რაოდენობიდან, რამდენმა პროცენტმა შეძლო პროგრამით გათვალისწინებული სწავლის შედეგებზე გასვლა.

სწავლის შედეგების შეფასების არაპირდაპირი მეთოდი გულისხმობს: პროგრამის ხელმძღვანელის დაკვირვებას, სამეცნიერო ხელმძღვანელის შეფასებას; დამსაქმებელთა, აკადემიური პერსონალის, კურსდამთავრებულთა და სტუდენტთა გამოკითხვას. პროგრამის სწავლის შედეგების შეფასების მიზნით, შეიძლება მომზადდეს კითხვარი, რომელშიც ჩამოთვლილი იქნება პროგრამის სწავლის შედეგები და სტუდენტები აღნიშნავენ თავიანთ მოსაზრებას, თუ რა დონეზე მიაღწიეს ამა თუ იმ სწავლის შედეგს. იმავე კითხვარის გაზიარება შეიძლება კურსდამთავრებულებთან, დამსაქმებლებთან.

პროგრამის სწავლის შედეგების შეფასების შედეგები გამოიყენება პროგრამის განსავითარებლად, რაც გულისხმობს საჭიროების შემთხვევაში პროგრამის მოდიფიცირებას.

ინდიკატორები/მტკიცებულებები: სწავლის შედეგების შეფასების შედეგად პროგრამაში განხორციელებული ცვლილებების ანგარიში, განხილვის დამადასტურებელი დოკუმენტები (ოქმები), გამოკითხვები.

სწავლის შედეგები	სწავლის შედეგების შეფასების მეთოდები				სამიზნე ნიშნულებ ი	
	პირდაპირი		არაპირდაპირი			
	მეთოდი	დრო	მეთოდი	დრო		
1. აღწერს თანამედროვე ისტორიული მეცნიერების უახლეს მიღწევებსა და კომპლექსურ პრობლემებს, მათ შორის, ისტორიის კვლევის მიზნებს, ამოცანებს, ძირითად ეტაპებს, ძირითად ხერხებს, მოდელებს, ისტორიული კვლევის თანამედროვე ტენდენციებს, სწავლების ტრადიციულ და თანამედროვე მეთოდებს;	სწავლება-სწავლის თეორიები უმაღლეს განათლებაში; ისტორიის კვლევის თანამედროვე მეთოდები და მეცნიერების მენეჯმენტი; ისტორიოგრაფიის ისტორია.	სასწავლო კომპონენტის დასრულების შემდეგ;	პროგრამის ხელმძღვანელის დაკვირვება; სამეცნიერო ხელმძღვანელის შეფასება; სტუდენტის გამოკითხვა; კურსდამთავრებულის გამოკითხვა.	სწავლის პერიოდში; სასწავლო კომპონენტის დასრულების შემდეგ;	70%	
2. შეიმუშავებს საქართველოს ისტორიის სფეროში ახალი ცოდნის შექმნაზე ორიენტირებულ კვლევით ან ანალიტიკურ მეთოდებს ან/და მიდგომებს;	ისტორიის კვლევის თანამედროვე მეთოდები და მეცნიერების მენეჯმენტი; სადისერტაციო ნაშრომი	სასწავლო კომპონენტის დასრულების შემდეგ; დისერტაციის დაცვის დროს.	პროგრამის ხელმძღვანელის დაკვირვება; სამეცნიერო ხელმძღვანელის შეფასება; სტუდენტის გამოკითხვა; კურსდამთავრებულის გამოკითხვა.	სწავლის პერიოდში; დისერტაციის დაცვის შემდეგ.	70%	
3. კრიტიკულად აანალიზებს და აფასებს საქართველოს ისტორიის სფეროს ახალ, რთულ და წინააღმდეგობრივ იდეებსა და მიდგომებს;	ისტორიოგრაფიი ს ისტორია; სადოქტორო სემინარი; კონფერენცია; სადისერტაციო ნაშრომი	სასწავლო კომპონენტის დასრულების შემდეგ;	პროგრამის ხელმძღვანელის დაკვირვება; სამეცნიერო ხელმძღვანელის შეფასება; სტუდენტის გამოკითხვა. კურსდამთავრებულის გამოკითხვა.	სასწავლო კომპონენტის დასრულების შემდეგ;	70%	
4. დამოუკიდებლად იღებს გადაწყვეტილებებს საქართველოს ისტორიის სფეროში არსებული კომპლექსური პრობლემების გადასაჭრელად;	სადოქტორო სემინარი; სადისერტაციო ნაშრომი	სასწავლო კომპონენტის დასრულების შემდეგ; დისერტაციის წინასწარი განხილვა;	პროგრამის ხელმძღვანელის დაკვირვება; სამეცნიერო ხელმძღვანელის შეფასება; სტუდენტის გამოკითხვა.	სწავლის პერიოდში;	70%	

		დისერტაციის დაცვის დროს;	კურსდამთავრებ ულის გამოკითხვა	დისერტაციის დაცვის შემდეგ.	
5. მსჯელობს კოლეგებთან და ფართო საზოგადოებასთან საქართველოს ისტორიის სფეროში უახლეს მიღწევებზე დამყარებული ცოდნისა და ამ სფეროში არსებული კომპლექსური პრობლემების გადაჭრის გზების შესახებ, დასაბუთებულად და გარკვევით წარმოაჩენს და გადმოსცემს არსებული ცოდნის ურთიერთვავშირს ახალ ცოდნასთან, მონაწილეობს ადგილობრივ და საერთაშორისო დონეზე გამართულ თემატურ დისკუსიებში;	სადოქტორო სემინარი; კონფერენცია; სადისერტაციო ნაშრომი.	სასწავლო კომპონენტის დასრულების შემდეგ; დისერტაციის დაცვის დროს;	პროგრამის ხელმძღვანელის დაკვირვება; სამეცნიერო ხელმძღვანელის შეფასება; სტუდენტის გამოკითხვა; კურსდამთავრებ ულის გამოკითხვა	სასწავლო კომპონენტის დასრულების შემდეგ; დისერტაციის დაცვის შემდეგ.	70%
6. მონაწილეობს საუნივერსიტეტო განათლებაში სწავლებისა და კვლევის განხორციელების გზით: ქმნის კონკრეტული დისციპლინების სასწავლო-მეთოდურ მასალებს, სილაბულებს, სალექციო კურსებს და ლექციების წარმართავს წარმატებულად;	სწავლება-სწავლის თეორიები უმაღლეს განათლებაში; სადოქტორო სემინარი; პროფესორის ასისტენტობა; სადისერტაციო ნაშრომი	სასწავლო კომპონენტის დასრულების შემდეგ; დისერტაციის დაცვის დროს;	პროგრამის ხელმძღვანელის დაკვირვება; სამეცნიერო ხელმძღვანელის შეფასება; სტუდენტის გამოკითხვა. კურსდამთავრებ ულის გამოკითხვა	სწავლის პერიოდში; სასწავლო კომპონენტის დასრულების შემდეგ; დისერტაციის დაცვის შემდეგ.	70%
7. ისტორიის სფეროში ინოვაციურობისა და დამოუკიდებლობის დემონსტირირებით გეგმავს და ახორციელებს სამეცნიერო-კვლევით პროცესს და აკადემიური კეთილსინდისიერების პრინციპების დაცვით ამზადებს ახალი ცოდნის შექმნაზე ორიენტირებულ სამეცნიერო ღირებულების მქონე საკვალიფიკაციო ნაშრომს და პუბლიკაციებს (საერთაშორისო რეფერირებადი პუბლიკაციისათვის აუცილებელი სტანდარტის დონეზე).	ისტორიის კვლევის თანამედროვე მეთოდები და მეცნიერების მენეჯმენტი; ისტორიოგრაფიის ისტორია; სამეცნიერო პუბლიკაციების გამოქვეყნები ს შემდეგ; სამეცნიერო პუბლიკაციები;	სასწავლო კომპონენტის დასრულების შემდეგ; სამეცნიერო ხელმძღვანელის შეფასება; სტუდენტის გამოკითხვა. კურსდამთავრებ ულის გამოკითხვა	პროგრამის ხელმძღვანელის დაკვირვება; სამეცნიერო ხელმძღვანელის შეფასება; სტუდენტის გამოკითხვა.	სწავლის პერიოდში; სასწავლო კომპონენტის დასრულების შემდეგ; დისერტაციის დაცვის შემდეგ.	70%

. სტუდენტის შეფასება

სსიპ სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტის საქართველოს ისტორიის სადოქტორო საგანმანათლებლო პროგრამის სტუდენტთა შეფასება სასწავლო კომპონენტებში ხორციელდება შემდეგი წესით:

1. საგანმანათლებლო პროგრამის სასწავლო კომპონენტების (გარდა კონცენტრაციისა და მოდულისა) სწავლის შედეგების მიღწევის შეფასება უნდა დასრულდეს იმავე სემესტრში, რომელშიც იგი ხორციელდებოდა. სასწავლო კომპონენტი არის ერთსემესტრიანი.
- ა. საგანმანათლებლო პროგრამის სასწავლო კომპონენტში შეფასება ხორციელდება 100 ქულიანი სისტემით.
- ბ. სასწავლო კურსი ათვისებულად ითვლება, თუ სტუდენტის საბოლოო შეფასება ტოლია ან მეტია 51%.
2. შეფასების სისტემა უშვებს:

ა) ხუთი სახის დადებითი შეფასება:

- ა.ა) (A) ფრიადი – 91-100 ქულა;
- ა.ბ) (B) ძალიან კარგი – 81-90 ქულა;
- ა.გ) (C) კარგი – 71-80 ქულა;
- ა.დ) (D) დამაკმაყოფილებელი – 61-70 ქულა;
- ა.ე) (E) საკმარისი – 51-60 ქულა.

ბ) ორი სახის უარყოფით შეფასება:

- ბ.ა) (FX) ვერ ჩააბარა – 41-50 ქულა, რაც ნიშნავს, რომ სტუდენტს ჩასაბარებლად მეტი მუშაობა სჭირდება და ეძლევა დამოუკიდებელი მუშაობით დამატებით გამოცდაზე ერთხელ გასვლის უფლება;
- ბ.ბ) (F) ჩაიჭრა – 40 ქულა და ნაკლები, რაც ნიშნავს, რომ სტუდენტის მიერ ჩატარებული სამუშაო არ არის საკმარისი და მას საგანი ახლიდან აქვს შესასწავლი.

2. საგანმანათლებლო პროგრამების მიზნების, სწავლის შედეგების სპეციფიკის გათვალისწინებით შეფასების თითოეულ კომპონენტში განსაზღვრული უნდა იყოს მინიმალური კომპეტენციის ზღვარი, რომელიც არ უნდა იყოს 51 ქულაზე ნაკლები და 60 ქულაზე მეტი. დასკვნითი შეფასების მინიმალური კომპეტენციის ზღვრის ხვედრითი წილი არ უნდა აღემატებოდეს დასკვნითი შეფასების 60%-ს.

3. საგანმანათლებლო პროგრამის სასწავლო კომპონენტში FX-ის მიღების ან დასკვნითი გამოცდის მინიმალური კომპეტენციით განსაზღვრული დადებითი შეფასების ვერმიღების შემთხვევაში, ინიშნება დამატებითი გამოცდა დასკვნითი გამოცდის შედეგების გამოცხადებიდან არანაკლებ 5 დღეში. სტუდენტის მიერ დამატებით გამოცდაზე მიღებულ შეფასებას არ ემატება დასკვნით შეფასებაში მიღებული ქულათა რაოდენობა. დამატებით გამოცდაზე მიღებული შეფასება არის დასკვნითი შეფასება და აისახება საგანმანათლებლო პროგრამის სასწავლო კომპონენტის საბოლოო შეფასებაში.

4. სასწავლო კომპონენტში სტუდენტის სემესტრული შეფასების ფორმებია:

შუალედური შეფასება (ერთჯერადი ან მრავალჯერადი);
დასკვნითი შეფასება.

5. სასწავლო კომპონენტის შეფასების სისტემაში შეფასების ფორმებს შორის ხვედრითი წილის განაწილება ხდება სასწავლო კომპონენტის სილაბუსით. ასევე სილაბუსით განისაზღვრება სასწავლო კომპონენტის შეფასების კომპონენტები, მეთოდები და კრიტერიუმები.

6. საბოლოო შეფასება გამოითვლება შუალედური და დასკვნითი შეფასებების დაჯამების საფუძველზე.

7. შუალედური და დასკვნითი გამოცდები საგანმანათლებლო პროგრამის სასწავლო კურსის (საგნის) თავისებურების გათვალისწინებით, ტარდება წერილობით, ზეპირად ან ელექტრონულად

სემინარი ფასდება ასქულიანი სისტემით: სამეცნიერო ხელმძღვანელისა და კომისიის მიერ. ხელმძღვანელი აფასებს 60 ქულით, კომისია - 40-ით. ხელმძღვანელის შეფასება დადებითად ითვლება, თუ თემა შეფასდება 30 და მეტი ქულით. სემინარის პრეზენტაცია ფასდება 40 ქულის ფარგლებში წინასწარ დადგენილი კრიტერიუმებით. პრეზენტაციაში დადებით შეფასებად ითვლება 21 და მეტი ქულა. მთლიანობაში დადებით შეფასებად ითვლება 51 და მეტი ქულა (იხ. დოქტორანტის სემინარის ინსტრუქცია).

დისერტაციის შეფასება

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება იმავე ან მომდევნო სემესტრში, რომელშიც დოქტორანტი დაასრულებს მასზე მუშაობას. ისტორიის დოქტორის აკადემიური ხარისხის მისანიჭებლად წარდგენილი დისერტაცია

უნდა შეფასდეს მთლიანობაში, ერთიანად დასკვნითი შეფასებით, რომელიც მოიცავს სადისერტაციო საბჭოს მიერ განსაზღვრული პირების შეფასებებსა და დაცვაზე მიღებულ შეფასებას.

დისერტაციის შეფასებისათვის დარგობრივი კოლეგია იყენებს შემდეგ სქემას:

- ა) ფრიადი (summa cum laude) შესანიშნავი ნაშრომი;
- ბ) ძალიან კარგი (magna cum laude) შედეგი, რომელიც წაყენებულ მოთხოვნებს ყოველმხრივ აღემატება;
- გ) კარგი (cum laude) შედეგი, რომელიც წაყენებულ მოთხოვნებს აღემატება;
- დ) საშუალო (bene) საშუალო დონის ნაშრომი, რომელიც წაყენებულ მირითად მოთხოვნებს აკმაყოფილებს
- ე) დამაკმაყოფილებელი (rite) – შედეგი, რომელიც, ხარვეზებისმიუხედავად, წაყენებულმოთხოვნებსმანცაკმაყოფილებს;
- ვ) არადამაკმაყოფილებელი(insufficient) – არადამაკმაყოფილებელი დონის ნაშრომი, რომელიც ვერ აკმაყოფილებს წაყენებულ მოთხოვნებს მასში არსებული მნიშვნელოვანი ხარვეზების გამო;
- ზ) სრულიად არადამაკმაყოფილებელი(sub omni canone) – შედეგი, რომელიც წაყენებულ მოთხოვნებს სრულიად ვერ აკმაყოფილებს.

დარგობრივი კოლეგიას წევრები დისერტაციას აფასებენ ანონიმურად ასქულიანი სისტემით. დისერტაციის საბოლოო შეფასებისათვის დარგობრივი კოლეგიას მდივანს გამოყავს ქულათა საშუალო არითმეტიკული, რომელსაც შეუფარდებს ლათინურ შეფასებას შემდეგი სქემის მიხედვით:

დადებითი შეფასება:

- 91-100 ქულა არის შეფასება summa cum laude (ფრიადი);
- 81-90 ქულა არის შეფასება magna cum laude (ძალიან კარგი);
- 71-80 ქულა არის შეფასება cum laude (კარგი);
- 61-70 ქულა არის შეფასება bene (დამაკმაყოფილებელი);
- 51-60 ქულა არის შეფასება rite (საკმარისი);

უარყოფითი შეფასება:

- 41-50 ქულა არის შეფასება insufficenter (არადამაკმაყოფილებელი);
- 40 და ნაკლები ქულა არის შეფასება sub omni canone (სრულიად არადამაკმაყოფილებელი).

დადებითი შეფასების მიღების შემთხვევაში დოქტორანტს ენიჭება დოქტორის აკადემიური ხარისხი. არადამაკმაყოფილებელი შეფასების მიღების შემთხვევაში დოქტორანტს ეძღვავა ერთი წლის განმავლობაში გადამუშავებული სადისერტაციო ნაშრომის წარდგენის უფლება. სრულიად არადამაკმაყოფილებელი შეფასების მიღების შემთხვევაში დოქტორანტი კარგავს იმავე სადისერტაციო ნაშრომის წარდგენის უფლებას.

პროფესორის ასისტენტობა ფასდება 100-ქულიანი სისტემით:

- ფრიადი (91 და მეტი ქულა) - A
- ძალიან კარგი (81-90 ქულა) - B
- კარგი (71-80 ქულა) - C
- დამაკმაყოფილებელი (61-70 ქულა) - D
- საკმარისი (51- 60 ქულა) - E
- ვერ ჩააბარა (41- 50 ქულა) FX
- ჩაიჭრა (40- ზე ნაკლები ქულა) - F
-

**ბიზნესის ადმინისტრირების ფაკულტეტის
სადოქტორო საგანმანათლებლო პროგრამა**

#	პროგრამის დასახელება	სწავლები ს ენა	მისანიჭებელ ი კვალიფიკაცი ა (კვალიფიკაც იის კოდით)	ECT S	პროგრამის სტატუსი შესაბამისი გადაწყვეტილებ ის თარიღი და ნომერი ⁵	პროგრამის მოქმედების ვადა	პროგრამის განხორციელე ბის ადგილი
	ეკონომიკის სადოქტორო პროგრამა	ქართული	ეკონომიკის დოქტორი კოდი 0311	60	აკრედიტებული - 19.12.2019 წ. №244	31/12/2028	სსიპ სამცხე- ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტ ი II კორპუსი

ეკონომიკის სადოქტორო პროგრამა

1. ფაკულტეტის დასახელება: ბიზნესის ადმინისტრირების ფაკულტეტი
2. სადოქტორო პროგრამის დასახელება: ეკონომიკა / Economics (0311)
3. მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: ეკონომიკის დოქტორი / PhD in Economics
4. სადოქტორო პროგრამის ხანგრძლივობა: ექსი სემესტრი
5. სადოქტორო პროგრამის კოორდინატორი: ეკონომიკის დოქტორი, პროფესორი გოჩა თუთბერიძე
6. სადოქტორო პროგრამის ხელმძღვანელი:

ეკონომოკის დოქტორი, პროფესორი გოჩა თუთბერიძე,

7. სადოქტორო პროგრამის თანახელმძღვანელი

ეკონომიკის დოქტორი, ასოცირებული პროფესორი ნანა ჯლარკავა;

8. სწავლების ენა: ქართული

სადოქტორო პროგრამაზე დაშვების წინაპირობა:

- ✓ მაგისტრის ან მასთან გათანაბრებული აკადემიური ხარისხი;
- ✓ მინიმუმ B2 დონის ინგლისური ენის ცოდნის დამადასტურებელი სერტიფიკატი ან ინგლისურენოვანი საბაკალავრო ან სამაგისტრო პროგრამის დასრულების დამადასტურებელი დიპლომი ან ინგლისური ენის მისაღები გამოცდის მინიმუმ B2 დონეზე ჩაბარება ან B2 დონის შესაბამისი რომელიმე საერთაშორისო სერთიფიკატი;
- ✓ სამოტივაციო წერილი კვლევითი ინტერესის შესახებ;
- ✓ საკონკურსო გამოცდა სპეციალობაში. ფაკულტეტის საბჭო სადისერტაციო საბჭოს წარდგინებით განსაზღვრავს საკონკურსო კომისიის შემადგენლობას და გამოცდის ჩატარების ფორმატს (გამოცდა შეიძლება ჩატარდეს წერილობით, ზეპირად, ელექტრონული პროგრამით ან შერეული სახით);
- ✓ ორი სარეკომენდაციო წერილი დოქტორანტურაში მიმღები კომისიის სახელზე;

*დოქტორანტობის უცხოენოვან კანდიდატს, რომელსაც ქართულენოვან პროგრამაზე სურს სწავლა, მოეთხოვება ქართული ენის ცოდნა არანაკლებ B2 დონეზე და წარმოადგენს ქართული ენის B2 დონის ცოდნის დამადასტურებელ სერტიფიკატს (ასეთის არსებობის შემთხვევაში), ან აბარებს გამოცდას ქართულ ენაში. ამასთან, კონკრეტული პირობები და პროგრამის გავლის წესები განსაზღვრულია დოქტორანტურისა და სადისერტაციო საბჭოს დებულების მოთხოვნათა შესაბამისად.

9. სადოქტორო პროგრამის მიზანია:

1. მოამზადოს მკვლევარი, რომელსაც ექნება თეორიული და ანალიტიკური უნარ-ჩვევები და შეეძლება აკადემიური კეთილსინდისიერების პრინციპების დაცვით, დაგეგმოს და ჩატაროს დამოუკიდებელი კვლევა ეკონომიკის სფეროში;
2. მისცეს სტუდენტებს კვლევის თნამედროვე მეთოდებისა და მეთოდოლოგიის ღრმა ცოდნა პრობლემათა გადაწყვეტის უნარის გამომუშავება და პრაქტიკული კვლევების განხორციელების მეთოდების დაუფლება;
3. გააცნოს დოქტორანტი კვლევის ეთიკურ ნორმებს და განუვითაროს მას ახალი ცოდნის არსებულ ცოდნასთან ურთიერთკავშირში არგუმენტირებულად და ნათლად წარმოჩენის უნარი.

10. სწავლის შედეგები

1. ხსნის, აღწერს და აანალიზებს მირითად ეკონომიკურ მოდელებს;
2. აანალიზებს ქვეყნების, რეგიონების, ორგანიზაციების, დარგების, ფირმების ეკონომიკებსა და ინსტიტუციონალურ მექანიზმებს;
3. ახდენს სტატისტიკური მონაცემების რეგრესიული მოდელების გენერირებას და ინტერპრეტირებას;
4. განსაზღვრავს მონაცემთა წყაროებს, აღწერს შესაბამისი ემპირიულ ინსტრუმენტებს და ახორციელებს მონაცემთა გამოკვლევას, რომელსაც ის მიიღებს ორიგინალური კვლევების ან ოფიციალური და დარგობრივი წყაროებიდან;
5. აფასებს ეკონომიკურ გამოწვევების და სახელმწიფო პოლიტიკას, ეკონომიკური მოდელების და მონაცემთა ანალიზის გამოყენებით;
6. წარადგენს საკუთარ კვლევას წარმატებულად სხვა მკვლევართა და საზოგადოების წინაშე, როგორც ზეპირსიტყვიერად, ასევე წერილობითი ფორმით მათ შორის უცხოურ(ინგლისური ენა)ენაზე;
7. ახდენს უახლეს მიღწევებზე დამყარებული ცოდნიდან გამომდინარე, ახალი მიგნებებისა და იდეების განვითარებას;
8. აყალიბებს დასაბუთებულ აზრს ეკონომიკური პოლიტიკის სფეროში და აღიარებს დასაბუთებულ საწინააღმდეგო აზრს;

11. სადოქტორო პროგრამის დახასიათება/კონცეფცია: ეკონომიკის სადოქტორო პროგრამა შედგება ორი ძირითადი – სასწავლო და კვლევითი ნაწილისგან.

დოქტორანტურის სასწავლო კომპონენტი ხელს უწყობს დოქტორანტს სადისერტაციო ნაშრომის შესრულებაში, ამზადებს მას მომავალი აკადემიური და კვლევითი საქმიანობისათვის. დოქტორანტურის სასწავლო კომპონენტი მოიცავს სავალდებულო და არჩევით კომპონენტებს.

სასწავლო კომპონენტი:

სავალდებულო კურსები - 35 კრედიტი;

არჩევითი კურსი 5 კრედიტი;

პროფესორის ასისტენტობა - 5 კრედიტი - სავალდებულო,

თემატურისემინარი - 15 კრედიტი - სავალდებულო.

ა) პროფესორის ასისტენტობა ითვალისწინებს დოქტორანტის ჩართვას პროფესორის საქმიანობაში, იმ უნარების გამომუშევებას, რომელიც მას გამოადგება აკადემიურ სფეროში წარმატებული საქმიანობისათვის. იგი მოიცავს მონაწილეობას ისეთ საქმიანობაში როგორიცაა: სამუშაო ჯგუფი, პრაქტიკული მეცადინეობის ჩატარება; ან სემინარზე დასწრება/ჩართულობა, შუალედური და დასკვნითი გამოცდებისათვის საკითხების, ტესტების მომზადება, სტუდენტთა ნაშრომების გასწორება, სასწავლო რესურსის მომზადება, საბაკალავრო და სამაგისტრო ნაშრომების რეცენზირება, საჩვენებელი ლექციის ჩატარება, პროფესორის ასისტენტობა კვლევაში (მონაცემების შეგროვება, ბიბლიოგრაფიის შედგენა...), პროფესორთან ერთობლივი სამეცნიერო სტატიის მომზადება/გამოქვეყნება; პროფესორთან ერთობლივი სამეცნიერო მოხსენების მომზადება;

პროფესორის ასისტენტობის შეფასება ხდება დოქტორანტის მიერ შესრულებული სამუშაოს შესახებ მომზადებული ანგარიშის საფუძველზე. პროფესორის ასისტენტობისათვის კრედიტის მინიჭების წინაპირობა არის შესრულებული სამუშაოს დადებითად შეფასება წინასწარ შედგენილი კრიტერიუმების მიხედვით იმ პროფესორის მიერ, რომელსაც დოქტორანტმა ასისტენტობა გაუწია. დოქტორანტის მიერ ჩატარებული სამუშაო (ჯგუფში მუშაობის, პრაქტიკული მეცადინეობის საათები) არ უნდა შედიოდეს აკადემიური პერსონალის და/ან მოწვეული პროფესორების საათობრივ დატვირთვაში.

ბ) თემატური სემინარის ორგანიზებას ახდენს ბიზნესის ადმინისტრირების ფაკულტეტის სადისერტაციო საბჭოს მდივანი. თემატური სემინარი არ არის სადისერტაციო ნაშრომის ნაწილი. თემატური სემინარის მონაწილეები წარმოადგენენ მოხსენებებს შესაბამისი დარგის აქტუალურ საკითხზე, ამა თუ იმ სამეცნიერო პრობლემის კვლევის თანამედროვე მდგომარეობაზე, რომელსაც მოჰყვება დისკუსია. თემატური სემინარის მუშაობაში მონაწილეობენ სადოქტორო პროგრამის ხელმძღვანელები, სადისერტაციო ნაშრომების ხელმძღვანელები და დოქტორანტები.

თემატური სემინარის შეფასება ხდება სამეცნიერო ხელმძღვანელისა და არანაკლებ 3 წევრისაგან შემდგარი კომისიის მიერ. კომისიას ქმნის სადისერტაციო საბჭოს წარდგინებით ფაკულტეტის საბჭო, სადაც მტკიცდება კომისიის თავმჯდომარე და მდივანი. კომისიაში შეიძლება შევიდნენ ფაკულტეტის შესაბამისი დარგის აკადემიური პერსონალის წარმომადგენლებიდა/ან მოწვეული პროფესორები.

სამეცნიერო ხელმძღვანელი და კომისია თემატური სემინარის შეფასებას ახდენენ შესაბამისი ინსტრუქციით.

პროგრამის კვლევითი კომპონენტი

სადისერტაციო ნაშრომი – წარმოადგენს დოქტორანტურის ძირითად კომპონენტს. დოქტორანტი ირჩევს სადისერტაციო ნაშრომის თემას და სამეცნიერო ხელმძღვანელს მეორე სემესტრის დაწყებამდე. სადისერტაციო ნაშრომის თემას და სამეცნიერო ხელმძღვანელს ამტკიცებს სადისერტაციო საბჭო. დისერტაცია უნდა წარმოადგენდეს დოქტორანტის დამოუკიდებელი სამეცნიერო მუშაობის შედეგს, ახასიათებდეს სიახლე და წვლილი შექმნების შესაბამისი სამეცნიერო დარგის განვითარებაში.

დოქტორანტი სადისერტაციო ნაშრომს ასრულებს ინდივიდუალური გეგმის შესაბამისად. სამეცნიერო ხელმძღვანელთან განხილვისა და შეთანხმების შემდეგ, ყოველი სემესტრის ბოლოს აკეთებს ანგარიშს ნაშრომის შესრულების მიმდინარეობის შესახებ. ნაშრომი დასრულებულად ითვლება, თუ კვლევის მიზანი მიღწეულია, ასახულია თეორიული და ექსპერიმენტული კვლევის დასაბუთებული შედეგები. ნაშრომი უნდა გამოიჩინოდეს მეცნიერული სიახლით და წვლილი უნდა შექმნდეს დარგის განვითარებაში. სადისერტაციო საბჭოს გადაწყვეტილებით სადისერტაციო ნაშრომის შესრულებისა და შესაბამისად მისი წარმოადგენის ვადა შეიძლება გახანგრძლივდეს (დაინიშნოს დამატებითი სემესტრი/ები.)

დოქტორანტები, რომელთაც შესრულებული აქვთ პროგრამით გათვალისწინებული კვლევითი კომპონენტი, სასწავლო კომპონენტით განსაზღვრული კრედიტების დაგროვების შემდეგ დისერტაციას წარადგენენ და დაიცავენ დადგენილი წესით.

12. დოქტორანტის შეფასება

სასწავლო კომპონენტი:

1. საგანმანათლებლო პროგრამის სასწავლო კომპონენტების (გარდა კონცენტრაციისა და მოდულისა) სწავლის შედეგების მიღწევის შეფასება უნდა დასრულდეს იმავე სემესტრში, რომელშიც იგი ხორციელდებოდა. სასწავლო კომპონენტი არის ერთსემესტრიანი.
  - ა. საგანმანათლებლო პროგრამის სასწავლო კომპონენტში (სასწავლო კურსი, პრაქტიკა, საბაკალავრო ნაშრომი ან სხვ.) შეფასება ხორციელდება 100 ქულიანი სისტემით.
  - ბ. სასწავლო კურსი ათვისებულად ითვლება, თუ სტუდენტის საბოლოო შეფასება ტოლია ან მეტია 51%.
2. შეფასების სისტემა უშვებს:
  - ა) ხუთი სახის დადებითი შეფასება:
  - ა.ა) (A) ფრიადი – 91-100 ქულა;
  - ა.ბ) (B) ძალიან კარგი – 81-90 ქულა;
  - ა.გ) (C) კარგი – 71-80 ქულა;
  - ა.დ) (D) დამაკმაყოფილებელი – 61-70 ქულა;
  - ა.ე) (E) საკმარისი – 51-60 ქულა.
- ბ) ორი სახის უარყოფით შეფასება:
  - ბ.ა) (FX) ვერ ჩაბარა – 41-50 ქულა, რაც ნიშნავს, რომ სტუდენტს ჩასაბარებლად მეტი მუშაობა სჭირდება და ეძლევა დამოუკიდებელი მუშაობით დამატებით გამოცდაზე ერთხელ გასვლის უფლება;
  - ბ.ბ) (F) ჩაიჭრა – 40 ქულა და ნაკლები, რაც ნიშნავს, რომ სტუდენტის მიერ ჩატარებული სამუშაო არ არის საკმარისი და მას საგანი ახლიდან აქვს შესასწავლი.
3. საგანმანათლებლო პროგრამის სასწავლო კომპონენტში FX-ის მიღების ან დასკვნითი გამოცდის მინიმალური კომპეტენციით განსაზღვრული დადებითი შეფასების ვერმილების შემთხვევაში, ინიშება დამატებითი გამოცდა დასკვნითი გამოცდის შედეგების გამოცხადებიდან არანაკლებ 5 დღეში. სტუდენტის მიერ დამატებით გამოცდაზე მიღებულ შეფასებას არ ემატება დასკვნით შეფასებაში მიღებული ქულათა რაოდენობა. დამატებით გამოცდაზე მიღებული შეფასება არის დასკვნითი შეფასება და აისახება საგანმანათლებლო პროგრამის სასწავლო კომპონენტის საბოლოო შეფასებაში.
4. სტუდენტის ცოდნა სასწავლო კომპონენტში ფასდება შუალედური (ერთჯერადი და/ან მრავალჯერადი) და დასკვნითი შეფასებებით. დასკვნითი შეფასება არის საგალდებულო. თუ სტუდენტი არ მიღებს დასკვნით შეფასებას, მას კურსი არ ჩაეთვლება გავლილად. სტუდენტს დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა, თუ მან გადალახა შუალედური შეფასების მინიმალური კომპეტენციის ზღვარი. სასწავლო კურსი ითვლება ჩაბარებულად მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ სტუდენტმა გადალახა შუალედური შეფასებისა და დასკვნითი შეფასებისათვის განსაზღვრული მინიმალური კომპეტენციის ზღვრები და მიღღო დადებითი შეფასება თითოეულ მათგანში.
5. სასწავლო კომპონენტში სტუდენტის სემესტრული შეფასების ფორმებია:
შუალედური შეფასებები (ერთჯერადი ან მრავალჯერადი);
დასკვნითი შეფასება.
6. სასწავლო კომპონენტის შეფასების სისტემაში შეფასების ფორმებს შორის ხვედრითი წილის განაწილება ხდება სასწავლო კომპონენტის სილაბუსით. ასევე სილაბუსით განისაზღვრება სასწავლო კომპონენტის შეფასების კომპონენტები, მეთოდები და კრიტერიუმები.
7. შუალედური და დასკვნითი გამოცდები საგანმანათლებლო პროგრამის სასწავლო კურსის (საგნის) თავისებურების გათვალისწინებით, ტარდება წერილობით, ზეპირად ან ელექტრონულად. დასკვნით გამოცდებს ატარებს უნივერსიტეტის საგამოცდო ცენტრი.
8. დოქტორანტურის საგანმანათლებლო პროგრამის სამეცნიერო-კვლევითი კომპონენტის (სადისერტაციო ნაშრომის) შეფასებისათვის გამოიყენება შეფასების შემდეგი სისტემა:
  - ა) ფრიადი (summa cum laude) – შესანიშნავი ნაშრომი;
  - ბ) ძალიან კარგი (magna cum laude) – შედეგი, რომელიც წაყენებულ მოთხოვნებს ყოველმხრივ აღემატება;
  - გ) კარგი (cum laude) – შედეგი, რომელიც წაყენებულ მოთხოვნებს აღემატება;
  - დ) საშუალო (bene) – საშუალო დონის ნაშრომი, რომელიც წაყენებულ ძირითად მოთხოვნებს აკმაყოფილებს;
  - ე) დამაკმაყოფილებელი (rite) – შედეგი, რომელიც, ხარვეზების მიუხედავად, წაყენებულ მოთხოვნებს მაინც აკმაყოფილებს;
  - ვ) არადამაკმაყოფილებელი (insufficient) – არადამაკმაყოფილებელი დონის ნაშრომი, რომელიც ვერ აკმაყოფილებს წაყენებულ მოთხოვნებს მასში არსებული მნიშვნელოვანი ხარვეზების გამო;

- ზ) სრულიად არადამაკმაყოფილებელი (sub omni canone) – შედეგი, რომელიც წაყენებულ მოთხოვნებს სრულიად ვერა კმაყოფილებს.
- ამ მუხლის „ა“-„ე“ პუნქტებით გათვალისწინებული შეფასების მიღების შემთხვევაში დოქტორანტს ენიჭება დოქტორის აკადემიური ხარისხი. „ვ“ პუნქტით გათვალისწინებული შეფასების მიღების შემთხვევაში დოქტორანტს უფლება ეძლევა ერთი წლის განმავლობაში წარადგინოს გადამუშავებული სადისერტაციო ნაშრომი, ხოლო „ზ“ პუნქტით გათვალისწინებული შეფასების მიღების შემთხვევაში დოქტორანტი კარგას იგივე სადისერტაციო ნაშრომის წარდგენის უფლებას.
9. დოქტორანტის თემატური სემინარი ფასდება ასქულიანი სისტემით. სემინარის შეფასების კრიტერიუმები განისაზღვრება შესაბამისი ინსტრუქციით.
10. დისერტაცია უნდა შეფასდეს იმავე ან მომდევნო სემესტრში, რომელშიც სტუდენტი დაასრულებს მასზე მუშაობას. დისერტაცია ფასდება ერთჯერადად (დასკვნითი შეფასებით) შესაბამისი კრიტერიუმებით.

13. დასაქმების სფერო

ნებისმიერი სახის ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმის ორგანიზაციები;

სახელმწიფო და ბიზნეს-სტრუქტურები;

კორპორაციული, არასამთავრობო და საერთაშორისო ორგანიზაციები;

უმაღლესი სასწავლო და კვლევითი დაწესებულებები.

ინჟინერის, აგრარულ და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა ფაკულტეტის სადოქტორო საგანმანათლებლო პროგრამების ჩამონათვალი

#	პროგრამის დასახელება	სწავლების ენა	მისანიჭებელი კვალიფიკაცია (კვალიფიკაციის კოდით)	ECT S	პროგრამის სტატუსი შესაბამისი გადაწყვეტილები ს თარიღი და ნომერი*	პროგრამის მოქმედების ვადა	პროგრამის განხორციელე ბის ადგილი
	ვეტერინარიის სადოქტორო პროგრამა	ქართული	ვეტერინარიის დოქტორი / PhD of Veterinary Medicine), კოდი - 0841	50	პირობით აკრედიტებული 04/11/2022 MES 1 22 0001425389	1 წლისა და 6 თვის ვადით	სსიპ სამცხე- ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტი II კორპუსი
	სსიპ - სამცხე- ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტის და სსიპ - საქართველოს ევგენი ხარაძის ეროვნული ასტროფიზიკური	ქართული	ფიზიკის დოქტორი/PHD in Physics კოდი 0533	50	აკრედიტებული 01/11/2022 MES 0 22 0001385347	7 წლით	სსიპ სამცხე- ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტი II კორპუსი; საქართველოს ე.ხარაძის ეროვნული

	ობსერვატორიის „ასტრონომიის“ ერთობლივი სადოქტორო საგანმანათლებლო პროგრამა						ასტროფიზიკური ობსერვატორია
	Astronomy Joint Doctoral Programme of LEPL Samtskhe-Javakheti State University and LEPL E. Kharadze National Astrophysical Observatory	English	PHD in Physics code: 0533	50	01/11/2022 MES 0 22 0001385348	for 7 years	Samtskhe-Javakheti State University will ensure implementation; E. Kharadze Georgian National Astrophysical Observatory ensures implementation
	ინფორმატიკის სადოქტორო პროგრამა	ქართული	ინფორმატიკის დოქტორი კოდი 04	45	აკრედიტებული - 28.06. 2016 წ. №28	31/12/2025	სსიპ სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტი II კორპუსი
	აგრონომიის სადოქტორო პროგრამა	ქართული	აგრონომიის დოქტორი კოდი 0811	50	აკრედიტებული - 28.06. 2016 წ. №29	31/12/2025	სსიპ სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტი II კორპუსი

**სსიპ სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტი
ვეტერინარიის სადოქტორო პროგრამა
PHD Program of Veterinary Medicine**

I. ფაკულტეტის დასახელება: ინჟინერიის, აგრარულ და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა ფაკულტეტი

II. პროგრამის დასახელება: ვეტერინარიის სადოქტორო პროგრამა

III. უმაღლესი აკადემიური განათლების საფეხური: დოქტორანტურა

IV. საგანმანათლებლო პროგრამის ტიპი: აკადემიური

V. სწავლების ენა: ქართული

VI. მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია: ვეტერინარიის დოქტორი (PhD of Veterinary Medicine), კოდი - 0841

VII. პროგრამის მოცულობა: დოქტორანტურაში სწავლის მინიმალური ხანგრძლივობა 3 წელია (ექვსი სემესტრი).

სადოქტორო პროგრამის კურიკულუმი მოიცავს ორ კომპონენტს:

სასწავლო კომპონენტი - 50 კრედიტი (1 კრედიტი 25 სთ.);

სამეცნიერო-კვლევითი კომპონენტი.

სასწავლო კომპონენტი:

ვეტერინარიის სადოქტორო საგანმანათლებლო პროგრამის სასწავლო კომპონენტი მიზნად ისახავს დოქტორანტის დარგობრივი და მეთოდოლოგიური ცოდნის დონის ამაღლებას და დახელოვნებას, რაც ხელს უწყობს დოქტორანტს სადისერტაციო ნაშრომის შესრულებაში და ამზადებს მას სამეცნიერო და პედაგოგიური საქმიანობისთვის.

სადოქტორო პროგრამის სასწავლო კომპონენტის რაოდენობა 50 კრედიტია, იგი მოიცავს მირითადი სწავლის სფეროს სავალდებულო და არჩევით სასწავლო კურსებს. დოქტორანტი, საკვლევი თემის თავისებურებებისა და ინტერესების გათვალისწინებით სამეცნიერო და სადოქტორო პროგრამის ხელმძღვანელებთან შეთანხმებით ინდივიდუალურ სასწავლო გეგმაში ასახავს სავალდებულო და არჩევით სასწავლო კურსებს.

სასწავლო კომპონენტი მოიცავს:

პროფესორის ასისტენტობა⁷ - 10 კრედიტი;

სამეცნიერო წერის მეთოდები⁸ - 5 კრედიტი;

სამეცნიერო კვლევის ტრადიციული და თანამედროვე მეთოდები⁹ - 5 კრედიტი;

სწავლების თანამედროვე მეთოდები¹⁰ - 5 კრედიტი

⁷ პროფესორის ასისტენტობა. დოქტორანტურაში სწავლის პერიოდში დოქტორანტი ვალდებულია ასისტენტობა გაუწიოს აკადემიურ და მოწვეულ პერსონალს და მონაწილეობა მიიღოს უნივერსიტეტის სასწავლო პროცესში. პროფესორის ასისტენტობა ითვალისწინებს, დოქტორანტის ჩართვას პროფესორის საქმიანობაში, იმ ტრანსფერული და პრაქტიკული უნარ-ჩვევების გამომუშავებას, რომელიც დოქტორანტს დაქმარება აკადემიურ სფეროში წარმატებული შედაგობიური საქმიანობისთვის. პროფესორის ასისტენტობა მოიცავს მონაწილეობას ისეთ საქმიანობაში როგორიცაა: სამუშაო ჯგუფი, პრაქტიკული და ლიტორატორიული მეცნიერების ჩატარება ან სემინარზე დასწრება/ჩართულობა, შუალედური და დასკვნითი გამოცდებისათვის საკითხების ან/და ტესტების მომზადება, სტუდენტთა ნაშრომების გასწორება, სასწავლი რესურსის მომზადება, სამაგისტრო და საბაკალავრო ნაშრომებს რეცენზირება, სამეცნიერო წატარება, დოქტორანტის შეფასება პროფესორის ასისტენტობაში ხდება შესრულებული სამუშაოს შესახებ მომზადებული ანგარიშის საფუძველზე. პროფესორის ასისტენტობისათვის კრედიტის მინიჭების წინაპირობა არის შესრულებული სამუშაოს დადებითად შეფასება წინასწარ შედგენილი კრიტერიუმების მიხედვით (ინიციატივული პროფესორის ასისტენტობის ინსტრუქცია).

⁸ სამეცნიერო წერის მეთოდები. ეს საგანი დოქტორანტს სამეცნიერო ნაშრომის შექმნაში ეხმარება, მასში განიხილება სწავლების პროცესში წარსადგნი ანგარიშების, სამეცნიერო ნაშრომებისა და პუბლიკაციების, სადისერტაციო ნაშრომის წერის წესები და სამეცნიერო ნაშრომის ყველა შესაძლო ფორმატი და სტილი, ასევე სამეცნიერო წერისას ისტავლება ტექსტის შესავალი, ძირითადი, დასკვნითი ნაწილების შედგენის ფორმები, ტექსტის კრიტიკული ანალიზი, ლიტერატურის მიმოხილვა, პლაგიატიზმის საკითხები და სწორი ციტირების ხერხები.

⁹ სამეცნიერო კვლევის ტრადიციული და თანამედროვე მეთოდები. ეს საგანი ამზადებს დოქტორანტს კვლევის მეთოდების სიღრმისეული შესწავლისათვის, რომელიც გამოიყენება ვეტერინარული მეცნიერების სხვადასხვა მიმართულებებში, ასევე ეხმარება დოქტორანტს სადისერტაციო თემატიკით გათვალისწინებული კვლევების ჩასტარებლად და დისერტაციაზე მუშაობის მეთოდებისა და მიდგომების მეცნიერული და პრაქტიკული უნარების გამომუშავებაში.

¹⁰ სწავლების თანამედროვე მეთოდები. საგანი მოიცავს ისეთ საკითხებს, როგორიცაა უმაღლესი სკოლის განათლების მეცნიერული საფუძვლების შესწავლისათვის თანამედროვე მეთოდოლოგიის ცოდნა, უმაღლეს სასწავლებლებში მიმდინარე რეფორმის ამოცანებიდან გამომდინარე, ცვლილებების გააზრებას, როგორც აკადემიური და ადმინისტრაციული პერსონალის, ასევე სტუდენტების საქმიანობასთან დაკავშირებით საყოველთაო ინფორმატიზაციისა და გლობალიზაციის პირობებში.

სამეცნიერო პროექტის მენეჯმენტი¹¹ – 5 კრედიტი

სადოქტორო სემინარი¹² - 10 კრედიტი;

არჩევითი სასწავლო კურსები¹³ - 10 კრედიტი.

სამეცნიერო-კვლევითი კომპონენტი:

ვეტერინარიის სადოქტორო პროგრამაში სამეცნიერო-კვლევითი კომპონენტი ისეა სტრუქტურირებული, რომ უზრუნველყოფს დოქტორანტის სამეცნიერო-კვლევითი ნაშრომის დაგეგმვასა და განხორციელებას. სამეცნიერო-კვლევით კომპონენტს წინ უსწრებს კვლევითი უნარების განმამტკიცებელი თეორიული და პრაქტიკული კურსები, რომლებიც დოქტორანტს ეხმარება შესაბამისი მიმართულებით კვლევითი ინტერესების ჩამოყალიბებაში.

დოქტორანტურის სამეცნიერო-კვლევითი კომპონენტი, რომელსაც დოქტორანტი ასრულებს დისერტაციის დასრულებამდე, მოიცავს შემდეგ თანმიმდევრულ ეტაპებს:

7. კვლევის ნაწილი I: კვლევის პროექტი, კვლევის გეგმა, ბიბლიოგრაფიული მონახაზი და მასზე მუშაობა;

8. კვლევის ნაწილი II: ბიბლიოგრაფიულ ძირითად მონაცემებზე მუშაობის დასრულება და კვლევის მეთოდოლოგიის განსაზღვრა;

9. კვლევის ნაწილი III: გამოსაკვლევი მასალის შეგროვება და კვლევების განხორციელება;

კვლევის ნაწილი IV: გამოსაკვლევი მასალების შეგროვების დასრულება, კვლევების განხორციელება და დისერტაციის პირველი (ლიტერატურის მიმოხილვა) და მეორე თავის (კვლევის მასალა და მეთოდების) დასრულება-წარდგენა სამეცნიერო ხელმძღვანელთან;

კვლევის ნაწილი V: კვლევების განხორციელების დასრულება და მონაცემთა ანალიზი. სადისერტაციო ნაშრომის ძირითად ნაწილზე (საკუთარი გამოკვლევები) მუშაობა. კვლევის შედეგებიდან გამომდინარე სტატიების მომზადება და გამოქვეყნება;

12. კვლევის ნაწილი VI: სადისერტაციო ნაშრომის საბოლოო ვერსიის მომზადება, საჯარო დაცვა.

სამეცნიერო-კვლევითი კომპონენტების შესრულების ეტაპების განმარტება:

კვლევის ნაწილი I - ამ კომპონენტის შესრულებისთვის დოქტორანტი სამეცნიერო ხელმძღვანელს წარუდგენს კვლევის გეგმას (ზეპირი პრეზენტაციის სახით) და პროსპექტულს (დაწერილი ნაშრომის სახით). კვლევითი კომპონენტის I ნაწილი შესრულებულად ჩაითვლება, თუ დოქტორანტის ნამუშევარს სამეცნიერო ხელმძღვანელისაგან დადებითი შეფასება ექნება;

დოქტორანტს ეცოდინება სტუდენტზე ორიენტირებული სწავლების წინაპირობები, ამოცანები და აღნიშნული მიდგომის პრაქტიკაში განხორციელების სტრატეგიების გამოყენებით უახლესი ინფორმაციის მიწოდების მეცნიერული საფუძვლების ანალიზი.

¹¹ **სამეცნიერო პროექტის მენეჯმენტი.** საგანი მოიცავს ისეთ საკითხებს, როგორიცაა კვლევის სხვადასხვა დიზაინი, მონაცემთა წყაროების იდენტიფიცირება და განმარტება, მონაცემთა შეგროვებისა და ანალიზის ხერხები, სტატისტიკური და რაოდენომეტრივი ანალიზის შედეგების გრაფიკული და ვიზუალური წარმოდგენა, კვლევის ეთიკა. ასევე, დოქტორანტი იმენს იმ ცოდნას და უნარებს, რომელიც საჭიროა წევის მიმინდობრი სახის სამეცნიერო საპროექტო განაცხადისა და სამეცნიერო ნაშრომების მოსამზადებლად და განსახორციელებლად. კურსი შეეხება თანამედროვე მეცნიერების ადამიანური და მატერიალური რესურსებით უზრუნველყოფას, მათ შორის სამეცნიერო იდეის პროექტად ჩამოყალიბების, დაფინანსების მომიების სტრატეგიებს, პროექტის ციკლების მართვის საკითხებს და სხვა.

¹² **სადოქტორო სემინარი.** სადოქტორო სემინარის ორგანიზებას ახდენს ვეტერინარიის სადისერტაციო საბჭოს მდივანი ფაკულტეტის დეკანთან შეთანხმებით. სადოქტორო სემინარის თემას არჩევს დოქტორანტის სამეცნიერო ხელმძღვანელი ვეტერინარიის სადოქტორო პროგრამის ხელმძღვანელთან და დოქტორანტან შეთანხმებით. სადოქტორო სემინარის თემა არ არის სადისერტაციო ნაშრომის ნაწილი. დოქტორანტი სემინარის თემის საკითხებზე წარმოადგენს მოხსენებას ვეტერინარიის დარგისა და მის მიერ არჩეული მიმართულების აქტუალურ საკითხზე, ამა თუ იმ სამეცნიერო პრობლემის კვლევის თანამედროვე მდგომარეობაზე, რომელსაც მოჰყვება დისკუსია. სადოქტორო სემინარის მუშაობაში მონაწილეობენ სადოქტორო პროგრამების ხელმძღვანელი ან/და ხელმძღვანელები, სადისერტაციო ნაშრომების ხელმძღვანელი ან/და ხელმძღვანელები და დოქტორანტები. პრეზენტაციის სტრუქტურის, პრობლემის აქტუალობის, აგების ლოგიკური თანმიმდევრობის შესახებ და ა.შ. კონსულტაციას დოქტორანტი იღებს სამეცნიერო ხელმძღვანელისაგან. სადოქტორო სემინარი პრეზენტაცია წარედგინება ამ საკითხების კვლევით დაინტერესებულ პირებს. სადოქტორო სემინარი ფასდება სამეცნიერო ხელმძღვანელისა და კომისიის მიერ. სადოქტორო სემინარის მიზანია დოქტორანტს შესძინოს უახლეს მიღწევებზე დამყარებული ცოდნა, გამოუმუშოს პრობლემატური საკითხების განხობიერების, პრობლემისა დევკატურად გადაწყვეტის, ანლიტიკური მიდგომების, საკითხის კრიტიკულად გააზრების უნარი და სხვა (იხილეთ სადოქტორო სემინარის ინსტრუქცია).

¹³ **არჩევითი სასწავლო კურსები.** დოქტორანტი სამეცნიერო ხელმძღვანელთან შეთანხმებით 10 კრედიტის მოცულობით ირჩევს პროგრამით განსაზღვრული სამეცნიერო-კვლევითი მიმართულების შესაბამის არჩევით სასწავლო კურსებს, რაც ითვალისწინებს სადისერტაციო თემასთან დაკავშირებული სპეციალური და მომიჯნავე საგნის/საგნების სიღრმისეულ სწავლებას.

კვლევის ნაწილი II - ამ კომპონენტის შესრულებისთვის დოქტორანტი სამეცნიერო ხელმძღვანელს აბარებს ბიბლიოგრაფიულ ნაშრომს და მეთოდოლოგიურ მონახაზს (წერილობითი ნაშრომის სახით);

კვლევის ნაწილი III - ამ კომპონენტის შესრულებისთვის დოქტორანტი სამეცნიერო ხელმძღვანელს წარუდგენს საკვლევ მასალაზე მიმოხილვას პრეზენტაციის სახით და სადისერტაციო ნაშრომის სტრუქტურას ზეპირი და წერილობითი პრეზენტაციის სახით;

კვლევის ნაწილი IV - ამ კომპონენტის შესრულებისთვის დოქტორანტი სამეცნიერო ხელმძღვანელს ზეპირი პრეზენტაციის სახით წარუდგენს ანგარიშს ჩატარებული სამუშაოს შესახებ, ასევე წერილობითი სახით ინფორმაციას დისერტაციის პირველი და მეორე თავის შესრულების შესახებ;

კვლევის ნაწილი V - ამ კომპონენტის შესრულებისთვის დოქტორანტი სამეცნიერო ხელმძღვანელს ზეპირი პრეზენტაციის სახით წარუდგენს ანგარიშს ჩატარებული კვლევითი სამუშაოს შესახებ, ასევე სადისერტაციო ნაშრომის კვლევის შედეგებიდან გამომდინარე მომზადებულ სამეცნიერო ნაშრომს;

კვლევის ნაწილი VI - ამ კომპონენტის შესრულებისთვის დოქტორანტი სამეცნიერო ხელმძღვანელს წარუდგენს გაფორმებულ სადისერტაციო ნაშრომს, დოქტორანტმა უნდა დაიცვას სადისერტაციო ნაშრომი ვეტერინარიის მიმართულებით დოქტორანტურისა და სადისერტაციო საბჭოს დებულების მიხედვით გაწერილი წესით (მუხლი 13 და 14).

სამეცნიერო ნაშრომის გამოქვეყნება - სადისერტაციო ნაშრომის დაცვამდე დოქტორანტს, მის მიერ განხორციელებული კვლევის სფეროს გათვალისწინებით, იმპაქტ-ფაქტორის მქონე ჟურნალში ავტორობით ან თანავტორობით გამოქვეყნებული უნდა ჰქონდეს (ან მიღებული იყოს დასაბეჭდად) სამეცნიერო სტატია. სადისერტაციო ნაშრომისა და სამხარეო პათოლოგიის სპეციფიკიდან გამომდინარე, ფაკულტეტის სადისერტაციო საბჭოს შეუძლია განსაზღვროს აუცილებელი სამეცნიერო პუბლიკაციების სხვა მაღალრეიტინგულ ჟურნალში გამოქვეყნების შესაძლებლობა (დეტალური ინფორმაცია სამეცნიერო ნაშრომის გამოქვეყნებასთან დაკავშირებით გაწერილია ვეტერინარიის მიმართულებით დოქტორანტურისა და სადისერტაციო საბჭოს დებულების მე 13 მუხლის, 13.1 ქვეპუნქტის, „ვ“ პარაგრაფში).

დისერტაცია - დოქტორანტის მიერ სადისერტაციო ნაშრომში წარმოდგენილი უნდა იყოს სიახლეზე დაფუძნებული კვლევები, რომელიც არჩეული მიმართულებით დამატებითი ცოდნის შეძენის შესაძლებლობას იძლევა. დოქტორანტმა სადისერტაციო ნაშრომში უნდა ჩამოაყალიბოს თემის აქტულობა, კვლევის მეთოდების სიახლე, დასაბუთებული თეორიული ან/და ექსპერიმენტული შედეგები და მიღებული შედეგების თეორიული ან/და პრაქტიკული მნიშვნელობა, დასკვნები.

დოქტორანტურაში სწავლის მინიმალური ხანგრძლივობა 3 წელია (ექვსი სემესტრი).

ვეტერინარიის სადოქტორო პროგრამა ძირთადად ეფუძნება გამოყენებით კლინიკურ კვლევებს შემდეგი მიმართულებით:

- ინფექციური დაავადებები, თერაპია და პროფილაქტიკა;
- ცხოველური წარმოშობის სურსათის უვნებლობა;
- პათოლოგია, ონკოლოგია და მორფოლოგია.

VIII. პროგრამაზე დაშვების წინაპირობა:

ვეტერინარიის სადოქტორო საგანმანათლებლო პროგრამაზე ჩარიცხვის უფლება აქვს ვეტერინარიის მაგისტრს ან მასთან გათანაბრებული აკადემიური ხარისხის მქონე პირს, რომლის დიპლომი აღიარებულია სახელმწიფოს მიერ. „უმაღლესი განათლების შესახებ“ საქართველოს კანონის 50-ე მუხლის „უცხოეთში მიღებული განათლების აღიარება“ შესაბამისად, დოქტორანტურაში სწავლის უფლება შეიძლება მიენიჭოს ვეტერინარიის მიმართულებით უცხოეთის უნივერსიტეტის მაგისტრატურის კურსდამთავრებულს.

საქართველოს მოქალაქე დოქტორანტობის კანდიდატს მოეთხოვება ინგლისური ენის არანაკლებ B2 დონეზე ცოდნა. კონკურსანტისთვის, რომელსაც არ ექნება წარმოდგენილი ინგლისური ენის B2 დონეზე ცოდნის დამადასტურებელი დოკუმენტი, ინიშნება გამოცდა ინგლისურ ენაში (მოსმენა, კითხვა, ლაპარაკი, წერა). გამოცდა ბარდება საგამოცდო კომისიის წინაშე. გამოცდის მინიმალური ბარიერია 51 ქულა. კანდიდატი, რომელიც ვერ გადალახავს აღნიშნულ ბარიერს, კარგავს კონკურსში მონაწილეობის გაგრძელების უფლებას. ინგლისური ენის გამოცდაში მიღებული დადებითი ქულა არ განსაზღვრავს დოქტორანტობის კანდიდატის ერთიან საბოლოო სარეიტინგო ქულას. დოქტორანტობის კანდიდატს,

რომელსაც გავლილი აქვს ინგლისურენოვანი პროგრამა (ბაკალვრიატი/მაგისტრატურა) გამოცდის ჩაბარება ან/და საერთაშორისო სერტიფიკატის წარმოდგენა არ მოეთხოვება.

დოქტორანტობის უცხოენოვან კანდიდატს, რომელსაც ვეტერინარიის სადოქტორო საგანმანათლებლო პროგრამაზე სურს სწავლის გაგრძელება, მოეთხოვება ქართული და ინგლისური ენების ცოდნა არანაკლებ B2 დონეზე. იგი ვალდებულია, წარმოადგინოს ქართული და ინგლისური ენების B2 დონეზე ცოდნის დამადასტურებელი სერტიფიკატი (ასეთის არსებობის შემთხვევაში), ან ჩაბაროს გამოცდა ქართულ და ინგლისურ ენებში (მოსმენა, კითხვა, ლაპარაკი, წერა). გამოცდა ბარდება საგამოცდო კომისიის წინაშე. ქართული და ინგლისური ენის გამოცდის მინიმალური ბარიერია 51 ქულა. კანდიდატი, რომელიც ვერ გადალახავს აღნიშნულ ბარიერს, კარგავს კონკურსში მონაწილეობის გაგრძელების უფლებას. ქართული და ინგლისური ენის გამოცდაში მიღებული დადებითი ქულა არ განსაზღვრავს დოქტორანტობის კანდიდატის ერთიან საბოლოო სარეიტინგო ქულას.

ქართული და ინგლისური ენების B2 დონეზე ცოდნის დამადასტურებელი სერტიფიკატის წარმოდგენის ან გამოცდის წარმატებით ჩაბარების შემდეგ, იმართება სადოქტორო განაცხადის განხილვა (დარგობრივი კომისიის მიერ შეფასდება მაქსიმუმ 40 ქულით, ხოლო მინიმალური კომპეტენციის ზღვარია 21 ქულა) და საკონკურსო გამოცდა სპეციალობაში (ტადება ზეპირი ფორმით, დარგობრივი კომისიის წინაშე, რომლის მაქსიმალური შეფასებაა 60 ქულა, მინიმალური კომპეტენციის ზღვარი 30 ქულა) (იხილეთ მიღების დოკუმენტი).

ვეტერინარიის სადოქტორო საგანმანათლებლო პროგრამაზე სტუდენტთა მიღება ხორციელდება კომისიური წესით. ფაკულტეტის საბჭო (სადისერტაციო საბჭოს წარდგინებით) განსაზღვრავს საკონკურსო კომისიის შემადგენლობას.

თანაბარქულებიანი კონკურსანტების შემთხვევაში მხედველობაში მიიღება: სამეცნიერო პუბლიკაციების არსებობა; სამეცნიერო კონფერენციებში მონაწილეობა; სასწავლო/კვლევით საქმიანობასთან დაკავშირებული გამოცდილება და სხვა დოკუმენტები (საგრანტო პროექტები, სერთიფიკატები, სიგელები, პატენტები და ა.შ.) (იხილეთ, სსიპ - სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტის, ინჟინერიის, აგრარულ და საბუნებიმეტყველო მეცნიერებათა ფაკულტეტის ვეტერინარიის მიმართულების დოქტორანტურისა და სადისერტაციო საბჭოს დებულება).

დოქტორანტობის კანდიდატს, საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობისა და სსიპ სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტის „სასწავლო პროცესის მარეგულირებელი წესის“ შესაბამისად, უფლება აქვს გაასაჩივროს საგამოცდო შედეგების შეფასებები.

ვეტერინარიის სადოქტორო პროგრამაზე ჩარიცხვა, ასევე ხორციელდება საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2010 წლის 04 თებერვლის N10/ნ ბრძანების „უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებიდან სხვა უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებაში გადასვლის წესის“ შესაბამისად.

IX. პროგრამის ხელმძღვანელი: ვეტერინარიის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი ლევან მაკარაძე

X. პროგრამის აკრედიტაცია: საგანმანათლებლო პროგრამების აკრედიტაციის საბჭოს გადაწყვეტილება: 04.11.2022 წ. №1425389.

XI. პროგრამის მიზანი:

პროგრამის მიზნები შეესაბამება უნივერსიტეტის მისიას, მიზნებსა და სტრატეგიულ გეგმას, ასევე დარგის სპეციფიკას და შრომის ბაზრის მოთხოვებს.

სსიპ სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მისია, უმაღლესი და პროფესიული განათლების ინტეგრირების, სწავლებისა და კვლევის გზით წვლილი შეიტანოს საზოგადოების განვითარებაში.

უნივერსიტეტს ვეტერინარიის მიმართულებით აქვს უნიკალური ადამიანური რესურსი მაღალკონსისური პროფესიურის სახით, საერთაშორისო კავშირები და მნიშვნელოვანი მემორანდუმები და ხელშეკრულებები ურთიერთანამშრომლობის შესახებ, რაც ქმნის სრულყოფილ გარემოს, როგორც დარგობრივი კვლევითი და სასწავლო საქმიანობის, ასევე ინტერდისციპლინარული კვლევების განხორციელების, მთლიანობაში კი შესაძლებლობას იძლევა მომზადდეს კვლიფიციური ვეტერინარიის დოქტორი, რომელსაც შეეძლება ჩაერთოს სამეცნიერო, პედაგოგიურ და პრაქტიკულ საქმიანობაში.

პროგრამის მიზანია:

- დოქტორანტმა დისერტაციის სახით შექმნას ახალი მეცნიერული ცოდნა ვეტერინარიის მიმართულებით, ტრადიციული და ინოვაციური მეთოდოლოგიისა და ინტერდისციპლინური მიდგომების გამოყენებით;
- კონკურენტუნარიანი, კვალიფიციური კადრების მომზადება, რომლებიც შეძლებენ ვეტერინარიის მიმართულებით დამოუკიდებლად განახორციელონ სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობა და პედაგოგიური სწავლება, ასევე შეძლონ ვეტერინარული განათლება შეუსაბამონ ნაციონალური ჯანდაცვის სისტემის მოთხოვნებს;
- ვეტერინარიაში სამეცნიერო-კვლევთი საქმიანობის გააქტიურება, სამეცნირო კვლევების ხარისხის ამაღლება და მკვლევართა ინტეგრაცია საერთაშორისო სამეცნიერო სივრცეში.

დასაქმების სფეროები:

- ვეტერინარის პროფესია რეგულირდება სახელმწიფოს მიერ. კურსდამთავრებულებს ენიჭებათ ვეტერინარიის დოქტორის აკადემიური ხარისხი და უფლება ექნებათ იმუშაონ:
- სავეტერინარი და სამედიცინო მიმართულების სამეცნიერო-კვლევით დაწესებულებებში, სამეცნიერო ცენტრებში, სადიაგნოსტიკო ლაბორატორიებსა და ინსტიტუტებში;
  - საგანმანათლებლო დაწესებულებებში;
  - შესაბამის სახელმწიფო უწყებებში;
  - ფარმაცევტულ საწარმოებში;
  - სავეტერინარო კლინიკებსა და ლაბორატორიებში;
  - მეცხოველეობისა და მეფრინველეობის საწარმოებსა და ფაზრიკებში;
  - ვეტერინარიის დოქტორს შეუძლია დაიკავოს მინიჭებული კვალიფიკაციის შესაბამისი ნებისმიერი თანამდებობა, რომელიც დადგენილია საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობით და დაწესებულებათა საშტატო ნომენკლატურით.

XII. სწავლის შედეგი:

ვეტერინარიის სადოკტორო პროგრამის სწავლის შედეგები შეესაბამება პროგრამის მიზნებს და მოიცავს პროგრამის შინაარსით გათვალისწინებულ ძირითად ცოდნასა და გაცნობიერებას, უნარებს, პასუხისმგებლობასა და ავტონომიურობას. სადოკტორო პროგრამის დასრულების შემდეგ კურსდამთავრებულს ექნება შემდეგი სწლის შედეგები:

	ცოდნა და გაცნობიერება	<ol style="list-style-type: none"> 1. აქვს ვეტერინარიაში უახლეს მიღწევებზე დამყარებული ცოდნა, რაც არსებული ცოდნის განმტკიცებისა და ინოვაციური მეთოდების გამოყენების საშუალებაა ვეტერინარული მეცნიერების ისეთ მიმართულებებში, როგორიცაა პოპულაციური და გამოყენებითი კლინიკური ვეტერინარია; ფლობს ტრანსფურულ უნარებს. 2. აცნობიერებს ვეტერინარიის მიმართულებით ახალი მეცნიერული ცოდნის შექმნის საჭიროებას ტრადიციული და ინოვაციური მეთოდოლოგიისა და ინტერდისციპლინური მიდგომების გამოყენებით.
სწავლის შედეგები	უნარი	<ol style="list-style-type: none"> 3. ამუშავებს ადეკვატურ მეთოდოლოგიას კვლევების დამოუკიდებლად დაგეგმვის, განხორციელების, ზედამხედველობისა და კვლევებში ექსპერიმენტული მოდელის შესაქმნელად; 4. პრობლემის გადაჭრისათვის მოიძიებს ინფორმაციას, იღებს სწორ და ეფექტურ გადაწყვეტილებას შესაბამისი კვლევების განხორციელების შესახებ, ახდენს ახალი რთული და წინააღმდეგობრივი იდეებისა და მიდგომების კრიტიკულ ანალიზს, სინთეზსა და შეფასებას; 5. ვეტერინარიაში განხორციელებული კვლევის შედეგებს წარმატებით ნერგვას პრაქტიკაში; 6. მონაწილეობს ადგილობრივ და საერთაშორისო სამეცნიერო დონეზე გამართულ თემატიკურ დისკუსიებში, არგუმენტირებულად წარმოაჩენს და იცავს საკუთარ პოზიციებს, ისმენს და აფასებს საწინააღმდეგო მოსაზრებას, აკადემიურად მონაწილეობს სამეცნიერო კამათში. დასაბუთებულად და გარკვევით წარმოაჩენს არსებულ და ახალ ცოდნას როგორც კოლეგების, ასევე ფართო საზოგადოების წინაშე.

	პასუხისმგებლობა ა და ავტონომიურობა	7. აკადემიური კეთილსინდისიერების პრინციპების დაცვით ამზადებს ახალი ცოდნის შექმნაზე ორიენტირებულ სამეცნიერო ღირებულების მქონე საკალიფიკაციო ნაშრომსა და პუბლიკაციებს. აგრძელებს დამოუკიდებელ სამეცნიერო-კვლევით საქმიანობას სამეცნიერო და საგანმანათლებლო დაწესებულებებში, ლაბორატორიებში, ინდივიდუალურად და ჯგუფურად მუშაობს სამეცნიერო კვლევებზე სხვადასხვა პროექტის ფარგლებში, სწავლება-სწავლას ახორციელებს უახლესი მეთოდებისა და მათი სტრატეგიათა კომბინაციით.
--	---	---

სწავლის შედეგების შეფასება

სწავლის შედეგები	სწავლის შედეგების შეფასების მეთოდები				სამიზნე ნიშნულები	
	პირდაპირი		არაპირდაპირი			
	მეთოდი	დრო	მეთოდი	დრო		
1. აქვს ვეტერინარიაში უახლეს მიღწევებზე დამყარებული ცოდნა, რაც არსებული ცოდნის განმტკიცებისა და ინოვაციური მეთოდების გამოყენების საშუალებაა ვეტერინარული მეცნიერების ისეთ მიმართულებებში, როგორიცაა პოპულაციური და გამოყენებითი კლინიკური ვეტერინარია; ფლობს ტრანსფერულ უნარებს.	ცოდნა და გაცნობიერება, ანუ თეორიული ცოდნა შემოწმდება პირველი სწავლის შედეგის მიღწევაში მონაწილე სასწავლო კომპონენტის სწავლის შედეგების მონიტორინგით, ხოლო საბოლოო შედეგი განისაზღვრება განმტკიცების მიღწევაში მონაწილე სასწავლო და კვლევითი კომპონენტის საბოლოო შედეგებით:	დოქტორანტის ინდივიდუალური საუშაო გეგმის შესაბამისად, სწავლების პერიოდში, სასწავლო კომისაზღვრების დასრულების შემდეგ და სადოქტორო ნააშრომის შესრულებით და დაცვით.	7. დოქტორანტს, კურსდამთვარებულს, დამსაქმებელს გაეგზავნება პროგრამის სწავლის შედეგები, რომლებიც შეფასდება: სრულყოფილად მიაღწია, მეტწილად მიაღწია, ნაწილობრივ მიაღწია: 8. სტუდენტთა გამოკითხვა; 9. კურსდამთავრებულთა გამოკითხვა; 10. დამსაქმებელთა გამოკითხვა; 11. პროგრამის ხელმძღვანელის დაკვირვება; 12. სამეცნიერო თემის ხელმძღვანელის შეფასება; 13. რეცენზენტის შეფასება.	1. სწავლების პერიოდში, პერიოდულად აკადემიური მოსწრების მონიტორინგის პარალელურად; 2. პროგრამის დასრულებიდან ერთი წლის შემდგომ; 3. დასაქმებიდან ერთი წლის შემდეგ	სტუდენტთა საერთო რაოდენობა იდან 85% დადგებითი შეფასება	
2. აცნობიერებს ვეტერინარიის მიმართულებით ახალი მეცნიერული ცოდნის შექმნის საჭიროებას ტრადიციული და ინოვაციური მეთოდოლოგიისა და	ცოდნა და გაცნობიერება, ანუ თეორიული ცოდნა შემოწმდება მეორე სწავლის შედეგის მიღწევაში მონაწილე სასწავლო კომპონენტის სწავლის შედეგების	დოქტორანტის ინდივიდუალური საუშაო გეგმის შესაბამისად,	1. დოქტორანტს, კურსდამთვარებულს, დამსაქმებელს გაეგზავნება პროგრამის სწავლის შედეგები, რომლებიც შეფასდება:	1. სწავლების პერიოდში, პერიოდულად აკადემიური მოსწრების	სტუდენტთა საერთო რაოდენობა იდან 85%	

ინტერდისციპლინური მიდგომების გამოყენებით.	მონიტორინგით, ხოლო საბოლოო შედეგი განისაზღვრება განმტკიცების მიღწევაში მონაწილე სასწავლო და კვლევითი კომპონენტის საბოლოო შედეგებით:	სწავლების პერიოდში, სასწავლო კომპონენტის დასრულების შემდეგ და სადოქტორო ნააშრომის შესრულებით და დაცვით.	მიაღწია, მეტწილად მიაღწია, ნაწილობრივ მიაღწია: 1. სამეცნიერო წერის მეთოდები; 2. სწავლების თანამედროვე მეთოდები; 3. სამეცნიერო პროექტის მენეჯმენტი; 4. სამეცნიერო კვლევის ტრადიციული და თანამედროვე მეთოდები; 5. სადოქტორო სემინარი; 6. პროფესორის ასისტენტობა; 7. სადისერტაციო ნაშრომი.	მონიტორინგის პარალელურად; 2. პროგრამის დასრულებიდან ერთი წლის შემდგომ; 3. დასაქმებიდან ერთი წლის შემდეგ	დადგებითი შეფასება
3. ამუშავებს ადეკვატურ მეთოდოლოგიას კვლევების დამოუკიდებლად დაგეგმვის, განხორციელების, ზედამხედველობისა და კვლევებში უქსაკრიმენტული მოდელის შესაქმნელად;	უნარები შემოწმდება მესამე სწავლის შედეგის მიღწევაში მონაწილე სასწავლო კომპონენტის სწავლის შედეგების მონიტორინგით, ხოლო საბოლოო შედეგი განისაზღვრება განმტკიცების მიღწევაში მონაწილე სასწავლო და კვლევითი კომპონენტის საბოლოო შედეგებით: 1. სამეცნიერო წერის მეთოდები; 2. სამეცნიერო პროექტის მენეჯმენტი; 3. სამეცნიერო კვლევის ტრადიციული და თანამედროვე მეთოდები; 4. სადოქტორო სემინარი; 5. სადისერტაციო ნაშრომი.	დოქტორანტი ს ინდივიდუალ ური სამუშაო გეგმის შესაბამისად, სწავლების პერიოდში, სასწავლო კომპონენტის დასრულების შემდეგ და სადოქტორო ნააშრომის შესრულებით და დაცვით.	1. დოქტორანტის, კურსდამთვარებულს , დამსაქმებელს გაეგზავნება პროგრამის სწავლის შედეგები, რომლებიც შეფასდება: სრულყოფილად მიაღწია, მეტწილად მიაღწია, ნაწილობრივ მიაღწია: 2. სტუდენტთა გამოკითხვა; 3. კურსდამთვარებულ ლთა გამოკითხვა; 4. დამსაქმებელთა გამოკითხვა; 5. პროგრამის ხელმძღვანელის დაკვირვება; 6. სამეცნიერო თემის ხელმძღვანელის შეფასება; 7. რეცენზენტის შეფასება.	1. სწავლების პერიოდში, პერიოდულად აკადემიური მოსწრების მონიტორინგის პარალელურად; 2. პროგრამის დასრულებიდან ერთი წლის შემდგომ; 3. დასაქმებიდან ერთი წლის შემდეგ	სტუდენტ თა საერთო რაოდენობ იდან 85% დადგებითი შეფასება
4. პრობლემის გადაჭრისათვის მოიძიებს ინფორმაციას, იღებს სწორ და ეფექტურ გადაწყვეტილებას შესაბამისი კვლევების განხორციელების შესახებ, ახდენს ახალი რთული და წინააღმდეგობრივი	უნარები შემოწმდება მეოთხე სწავლის შედეგის მიღწევაში მონაწილე სასწავლო კომპონენტის სწავლის შედეგების მონიტორინგით, ხოლო საბოლოო შედეგი განისაზღვრება	დოქტორანტი ს ინდივიდუალ ური სამუშაო გეგმის შესაბამისად,	1. დოქტორანტის, კურსდამთვარებულს , დამსაქმებელს გაეგზავნება პროგრამის სწავლის შედეგები, რომლებიც შეფასდება: სრულყოფილად მიაღწია, მეტწილად	4. სწავლების პერიოდში, პერიოდულად აკადემიური მოსწრების მონიტორინგის პარალელურად;	სტუდენტ თა საერთო რაოდენობ იდან 85% დადგებითი შეფასება

იდეებისა და მიდგომების კრიტიკულ ანალიზს, სინთეზსა და შეფასებას;	განმტკიცების მიღწევაში მონაწილე სასწავლო და კვლევითი კომპონენტის საბოლოო შედეგებით: 1. სამეცნიერო წერის მეთოდები; 2. სწავლების თანამედროვე მეთოდები; 3. სამეცნიერო პროექტის მენეჯმენტი; 4. სამეცნიერო კვლევის ტრადიციული და თანამედროვე მეთოდები; 5. სადოქტორო სემინარი; 6. სადისერტაციო ნაშრომი.	სწავლების პერიოდში, სასწავლო კომპონენტის დასრულების შემდეგ და სადოქტორო ნაშრომის შესრულებით და დაცვით.	მიაღწია, ნაწილობრივ მიაღწია: 2. სტუდენტთა გამოკითხვა; 3. კურსდამთავრებულთა გამოკითხვა; 4. დამსაქმებელთა გამოკითხვა; 5. პროგრამის ხელმძღვანელის დაკვირვება; 6. სამეცნიერო თემის ხელმძღვანელის შეფასება; 7. რეცენზენტის შეფასება.	5. პროგრამის დასრულებიდან ერთი წლის შემდგომ; 6. დასაქმებიდან ერთი წლის შემდეგ	
5. ვეტერინარიაში განხორციელებული კვლევის წარმატებით პრაქტიკაში;	უნარები შემოწმდება მეხუთე სწავლის შედეგის მიღწევაში მონაწილე სასწავლო კომპონენტის სწავლის შედეგების მონიტორინგით, ხოლო საბოლოო შედეგები განისაზღვრება განმტკიცების მიღწევაში მონაწილე სასწავლო და კვლევითი კომპონენტის საბოლოო შედეგებით: 1. სამეცნიერო პროექტის მენეჯმენტი; 2. სამეცნიერო კვლევის ტრადიციული და თანამედროვე მეთოდები; 3. კონფერენცია; 4. სადოქტორო სემინარი; 5. სადისერტაციო ნაშრომი.	დოქტორანტის ინდივიდუალური სამუშაო გეგმის შესაბამისად, სწავლების პერიოდში, სასწავლო კომპონენტის დასრულების შემდეგ და სადოქტორო ნაშრომის შესრულებით და დაცვით.	1. დოქტორანტს, კურსდამთვარებულს, დამსაქმებელს გაეგზავნება პროგრამის სწავლის შედეგები, რომლებიც მიაღწია: 2. სტუდენტთა გამოკითხვა; 3. კურსდამთავრებულთა გამოკითხვა; 4. დამსაქმებელთა გამოკითხვა; 5. პროგრამის ხელმძღვანელის დაკვირვება; 6. სამეცნიერო თემის ხელმძღვანელის შეფასება; 7. რეცენზენტის შეფასება.	5. სწავლების პერიოდში, პერიოდულად, აკადემიური მოსწრების მონიტორინგის პარალელურად; 6. პროგრამის დასრულებიდან ერთი წლის შემდგომ; 7. დასაქმებიდან ერთი წლის შემდეგ	სტუდენტი თა საერთო რაოდენობიდან 85% დადებითი შეფასება
6. მონაწილეობს ადგილობრივ და საერთაშორისო სამეცნიერო დონეზე გამართულ თემატიურ დისკუსიებში, არგუმენტირებულად წარმოაჩენს და იცავს საკუთარ პოზიციებს, ისმენს და აფასებს საწინააღმდეგო მოსაზრებას, აკადემიურად მონაწილეობს სამეცნიერო კამათში. დასაბუთებულად და გარკვევით წარმოაჩენს	უნარები შემოწმდება მექსე სწავლის შედეგის მიღწევაში მონაწილე სასწავლო კომპონენტის სწავლის შედეგების მონიტორინგით, ხოლო საბოლოო შედეგები განისაზღვრება განმტკიცების მიღწევაში მონაწილე სასწავლო და კვლევითი კომპონენტის საბოლოო შედეგებით: 1. სამეცნიერო წერის მეთოდები;	დოქტორანტის ინდივიდუალური სამუშაო გეგმის შესაბამისად, სწავლების პერიოდში, სასწავლო კომპონენტის დასრულების შემდეგ და	1. დოქტორანტს, კურსდამთვარებულს, დამსაქმებელს გაეგზავნება პროგრამის სწავლის შედეგები, რომლებიც მიაღწია, მეტწილად მიაღწია: 2. სტუდენტთა გამოკითხვა; 3. კურსდამთავრებულთა გამოკითხვა; 4. დამსაქმებელთა გამოკითხვა; 5. პროგრამის ხელმძღვანელის დაკვირვება; 6. სამეცნიერო თემის ხელმძღვანელის შეფასება; 7. პროგრამის დასრულებიდან ერთი წლის შემდგომ;	7. სწავლების პერიოდში, პერიოდულად, აკადემიური მოსწრების მონიტორინგის პარალელურად; 8. პროგრამის დასრულებიდან ერთი წლის შემდგომ;	სტუდენტი თა საერთო რაოდენობიდან 85% დადებითი შეფასება

არსებულ და ახალ ცოდნას როგორც კოლეგების, ასევე ფართო საზოგადოების წინაშე.	2. სამეცნიერო პროექტის მენეჯმენტი; 3. სამეცნიერო კვლევის ტრადიციული და თანამედროვე მეთოდები; 4. სადოქტორო სემინარი; 5. სადისერტაციო ნაშრომი.	სადოქტორო ნაშრომის შესრულებით და დაცვით.	3. კურსდამთავრებულთა გამოკითხვა; 4. დამსაქმებელთა გამოკითხვა; 5. პროგრამის ხელმძღვანელის დაკვირვება; 6. სამეცნიერო თემის ხელმძღვანელის შეფასება; 7. რეცენზენტის შეფასება.	9. დასაქმებიდან ერთი წლის შემდეგ	
10. აკადემიური კეთილსინდისიერების პრინციპების დაცვით ამზადებს ახალი ცოდნის შექმნაზე ორიენტირებულ სამეცნიერო ღირებულების მქონე საკვალიფიკაციო ნაშრომსა და პუბლიკაციებს. აგრძელებს დამოუკიდებელ სამეცნიერო-კვლევით საქმიანობას სამეცნიერო და საგანმანათლებლო დაწესებულებებში, ინდივიდუალურად და ჯგუფურად მუშაობს სამეცნიერო კვლევებზე სხვადასხვა პროექტის ფარგლებში, სწავლება-სწავლას ახორციელებს უახლესი მეთოდებისა და მათი სტრატეგიათა კომბინაციით.	პასუხისმგებლობა და ავტონომიურობა შემოწმდება მეშვიდე სწავლის შედეგის მიღწევაში მონაწილე სასწავლო კომპონენტის სწავლის შედეგების მონიტორინგით, ხოლო საბოლოო შედეგი განისაზღვრება განმტკიცების მიღწევაში მონაწილე სასწავლო და კვლევითი კომპონენტის საბოლოო შედეგებით: 1. სამეცნიერო წერის მეთოდები; 2. სწავლების თანამედროვე მეთოდები; 3. სამეცნიერო პროექტის მენეჯმენტი; 4. სამეცნიერო კვლევის ტრადიციული და თანამედროვე მეთოდები; 5. სადოქტორო სემინარი; 6. პროფესორის ასისტენტობა; 7. სადისერტაციო ნაშრომი	დოქტორანტის ინდივიდუალური სამუშაო გეგმის შესაბამისად, სწავლების პერიოდში, მიაღწია, მეტწილად მიაღწია, სასწავლო კომპონენტის დასრულების შემდეგ და სადოქტორო ნაშრომის შესრულებით და დაცვით.	1. დოქტორანტის, კურსდამთვარებულს, დამსაქმებელს გაეგზავნება პროგრამის სწავლის შედეგები, რომლებიც შეფასდება: სრულყოფილად მიაღწია, მეტწილად მიაღწია, სასწავლო კომპონენტის დასრულების შემდევ და სადოქტორო ნაშრომის შესრულებით და დაცვით. 2. სტუდენტთა გამოკითხვა; 3. კურსდამთავრებულთა გამოკითხვა; 4. დამსაქმებელთა გამოკითხვა; 5. პროგრამის ხელმძღვანელის დაკვირვება; 6. სამეცნიერო თემის ხელმძღვანელის შეფასება; 7. რეცენზენტის შეფასება.	8. სწავლების პერიოდში, პერიოდულად, აკადემიური მოსწრების მონიტორინგის პარალელურად; 9. პროგრამის დასრულებიდან ერთი წლის შემდეგ 10. დასაქმებიდან ერთი წლის შემდეგ	სტუდენტი თა საერთო რაოდენობი იდან 85% დადგებითი შეფასება

სტუდენტის შეფასება

სასწავლო კომპონენტში დოქტორანტის ცოდნის შეფასება ხდება საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესისა (განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2007 წლის 5 იანვრის ბრძანება №3) და უნივერსიტეტში არსებული სასწავლო პორცესის მარეგულირებელი წესის შესაბამისად.

კრედიტის მიღება შესაძლებელია მხოლოდ სტუდენტის მიერ სასწავლო კურსის სილაბუსით დაგეგმილი სწავლის შედეგების მიღწევის შემდეგ.

სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება 100 ქულის ტოლია.

შეფასების სისტემა უშვებს:

ა) ხუთი სახის დადებითი შეფასება:

- ა.ა) (A) ფრიადი – 91-100 ქულა;
- ა.ბ) (B) ძალიან კარგი – 81-90 ქულა;
- ა.გ) (C) კარგი – 71-80 ქულა;
- ა.დ) (D) დამაკმაყოფილებელი – 61-70 ქულა;
- ა.ე) (E) საკმარისი – 51-60 ქულა.

ბ) ორი სახის უარყოფით შეფასება:

ბ.ა) (FX) ვერ ჩააბარა – 41-50 ქულა, რაც ნიშნავს, რომ სტუდენტს ჩასაბარებლად მეტი მუშაობა სჭირდება და ეძლევა

დამოუკიდებელი მუშაობით დამატებით გამოცდაზე ერთხელ გასვლის უფლება;

ბ.ბ) (F) ჩაიჭრა – 40 ქულა და ნაკლები, რაც ნიშნავს, რომ სტუდენტის მიერ ჩატარებული სამუშაო არ არის საკმარისი და

მას სასწავლო კურსი/საგანი ახლიდან აქვს შესასწავლი.

დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც სილაბუსით გათვალისწინებული შუალედური შეფასებების მინიმალური კომპეტენციის ზღვარი/ზღვრები დაძლეული აქვს.

საგანმანათლებლო პროგრამის სასწავლო კომპონენტში FX-ის მიღების ან დასკვნითი გამოცდის მინიმალური კომპეტენციით განსაზღვრული დადებითი შეფასების ვერმილების შემთხვევაში, ინიშნება დამატებითი გამოცდა დასკვნითი გამოცდის შედეგების გამოცხადებიდან არანაკლებ 5 დღეში. სტუდენტის მიერ დამატებით გამოცდაზე მიღებულ შეფასებას არ ემატება დასკვნით შეფასებაში მიღებული ქულათა რაოდენობა. დამატებით გამოცდაზე მიღებული შეფასება არის დასკვნითი შეფასება და აისახება საგანმანათლებლო პროგრამის სასწავლო კომპონენტის საბოლოო შეფასებაში.

სასწავლო კომპონენტში სტუდენტის სემესტრული შეფასების ფორმებია:

- შუალედური შეფასება (ერთჯერადი ან მრავალჯერადი);
- დასკვნითი შეფასება.

სასწავლო კომპონენტის შეფასების სისტემაში შეფასების ფორმებს შორის ხვედრითი წილის განაწილება ხდება სასწავლო კომპონენტის სილაბუსით. ასევე სილაბუსით განისაზღვრება სასწავლო კომპონენტის შეფასების კომპონენტები, მეთოდები და კრიტერიუმები.

საბოლოო შეფასება გამოითვლება შუალედური და დასკვნითი შეფასებების დაჯამების საფუძველზე.

შუალედური და დასკვნითი გამოცდები საგანმანათლებლო პროგრამის სასწავლო კურსის (საგნის) თავისებურების გათვალისწინებით, ტარდება წერილობით, ზეპირად ან ელექტრონულად.

სადოქტორო სემინარი ფასდება ასქულიანი სისტემით: სამეცნიერო ხელმძღვანელისა და კომისიის მიერ. ხელმძღვანელი აფასებს 60 ქულით, კომისია - 40-ით. ხელმძღვანელის შეფასება დადებითად ითვლება, თუ თემა შეფასდება 31 და მეტი ქულით. სემინარის პრეზენტაცია ფასდება 40 ქულის ფარგლებში წინასწარ დადგენილი კრიტერიუმებით. პრეზენტაციაში დადებით შეფასებად ითვლება 20 და მეტი ქულა. მთლიანობაში დადებით შეფასებად ითვლება 51 და მეტი ქულა.

პროფესორის ასისტენტობა ფასდება 100-ქულიანი სისტემით:

ა) ხუთი სახის დადებითი შეფასება:

- (A) ფრიადი – 91-100 ქულა;
- (B) ძალიან კარგი – 81-90 ქულა;
- (C) კარგი - 71-80 ქულა;
- (D) დამაკმაყოფილებელი – 61-70 ქულა;
- (E) საკმარისი – 51-60 ქულა.

ბ) ორი სახის უარყოფით შეფასება:

- (F) ვერ ჩააბარა – 41-50 ქულა,
- (G) ჩაიჭრა – 40 ქულა და ნაკლები.

სადისერტაციო ნაშრომის შეფასება

დისერტაციის შეფასებისათვის დარგობრივი კოლეგიის თითოეული წევრი იყენებს შემდეგ სქემას:

- ფრიადი (summa cum laude) შესანიშნავი ნაშრომი;
- ძალიან კარგი (magna cum laude) შედეგი, რომელიც წაყენებულ მოთხოვნებს ყოველმხრივ აღემატება;
- კარგი (cum laude) შედეგი, რომელიც წაყენებულ მოთხოვნებს აღემატება;
- საშუალო (bene) საშუალო დონის ნაშრომი, რომელიც წაყენებულ ძირითად მოთხოვნებს აკმაყოფილებს
- დამაკმაყოფილებელი (rite) – შედეგი, რომელიც, ხარვეზების მიუხედავად, წაყენებულმოთხოვნებს მაინც აკმაყოფილებს;
- არადამაკმაყოფილებელი (insufficient) – არადამაკმაყოფილებელი დონის ნაშრომი, რომელიც ვერ აკმაყოფილებს წაყენებულ მოთხოვნებს მასში არსებული მნიშვნელოვანი ხარვეზების გამო;

ზ) სრულიად არადამაკმაყოფილებელი(sub omni canone) – შედეგი, რომელიც წაყენებულ მოთხოვნებს სრულიად ვერ აკმაყოფილებს;

განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2007 წლის 5 იანვრის ბრძანება №3-ისა და უნივერსიტეტში არსებული წესის შესაბამისად დასაშვებია „ა“, „ბ“, „გ“, „დ“, „ე“ პუნქტით განსაზღვრული შეფასების სისტემა შეუსაბამოს ქულობრივ მაჩვენებლებს.

დისერტაცია დაცულად ითვლება „ა“, „ბ“, „გ“, „დ“, „ე“ პუნქტით გათვალისწინებული დადებითი შეფასების მიღების შემთხვევაში და დოქტორანტს ენიჭება ვეტერინარიის დოქტორის აკადემიური ხარისხი.

არადამაკმაყოფილებელი შეფასების მიღების შემთხვევაში („ვ“პუნქტი) დოქტორანტს ეძლევა ერთი წლის განმავლობაში გადამუშავებული სადისერტაციო ნაშრომის წარდგენის უფლება.

სრულიად არადამაკმაყოფილებელი შეფასების მიღების შემთხვევაში („ზ“პუნქტი) დოქტორანტი კარგავს იმავე სადისერტაციო ნაშრომის წარდგენის უფლებას.

ვეტერინარის დოქტორის აკადემიური ხარისხის მისანიჭებლად წარდგენილი დისერტაცია უნდა შეფასდეს მთლიანობაში, ერთიანად დასკვნითი შეფასებით, რომელიც მოიცავს სადისერტაციო საბჭოს მიერ განსაზღვრული პირების შეფასებებსა და დაცვაზე მიღებულ შეფასებას. დისერტაცია უნდა შეფასდეს იმავე ან მომდევნო სემესტრში, რომელშიც სტუდენტი დაასრულებს მასზე მუშაობას.

**სსიპ სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტისა და
საქართველოს ეხარაძის ეროვნული ასტროფიზიკური ობსერვატორიის
ასტრონომიის ერთობლივი სადოქტორო პროგრამა**

Joint Doctoral Programme of Astronomy

I. ფაკულტეტის დასახელება: ინჟინერიის, აგრარულ და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა

II. პროგრამის დასახელება ქართულ და ინგლისურ ენებზე: ასტრონომიის სადოქტორო
პროგრამა/Doctoral Program of Astronomy

III. უმაღლესი აკადემიური განათლების საფეხური: დოქტორანტურა

IV. საგნმანათლებლო პროგრამის ტიპი: აკადემიური

V. სწავლების ენა: ქართული

VI. მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია ქართულ და ინგლისურ ენებზე: ფიზიკის
დოქტორი/PHD in Physics

დეტალური სფეროს დასახელება და კვალიფიკაციის კოდი: 0533 ფიზიკა

VII. პროგრამის მოცულობა და ხანგრძლივობა: პროგრამა მოიცავს 50 კრედიტს (1 კრედიტი 25 სთ),
ძირითადი პერიოდი 3 წელი

სასწავლო კომპონენტი (განხორციელებას უზრუნველყოფს სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტი):
დოქტორანტურის სასწავლო კომპონენტის მინიმალური რაოდენობაა 50 კრედიტი, იგი მოიცავს
სავალდებულო და არჩევით კომპონენტებს. დოქტორანტი სადოქტორო პროგრამის თავისებურებების
გათვალისწინებით სამეცნიერო ხელმძღვანელთან და სადოქტორო პროგრამის ხელმძღვანელთან
შეთანხმებით, ინდივიდუალურ სასწავლო გეგმაში ასახავს სავალდებულო და არჩევით სასწავლო
კურსებს.

სასწავლო კომპონენტის შემადგენელი ელემენტებიდან დოქტორანტისათვის სავალდებულოა: პროფესორის ასისტენტობა¹⁴ - 10 კრედიტი (კრედიტები ითვლება სასწავლებელში ამ კურსისადმი მინიჭებული კრედიტების მიხედვით);

სემინარი¹⁵ - 15 კრედიტი;

სასწავლო კურსები - 25 კრედიტი (4 სავალდებულო და 6 არჩევითი):

- სამეცნიერო წერის მეთოდები - 5 კრედიტი;
- სწავლების თანამედროვე მეთოდები - 5 კრედიტი;
- კვლევის ტრადიციული და თანამედროვე მეთოდები - 5 კრედიტი;
- დამზერილი მასალის მათემატიკური დამუშავება და მოდელები - 4 კრედიტი;
- ძირითადი სწავლის სფეროს არჩევითი სასწავლო კურსები - 6 კრედიტი.

კვლევითი კომპონენტი (განხორციელებას უზრუნველყოფს საქართველოს ეხარაძის ეროვნული ასტროფიზიკური ობსერვატორია): სადოქტორო დისერტაციის მომზადება და დაცვა.

როგორც სასწავლო, ისე სამეცნიერო კომპონენტები განხორციელდება მხარეთა მიერ კოორდინირებული მოქმედების საფუძველზე (იხ.დანართი - ერთობლივი ხელშეკრულება).

დოქტორანტურაში სწავლის მინიმალური ხანგძლივობაა ექვსი სემესტრი (3 წელი).

VIII. პროგრამაზე დაშვების წინაპირობა:

ასტრონომიის სადოქტორო საგანმანათლებლო პროგრამაზე ჩარიცხვის უფლება აქვს მაგისტრს ან მასთან გათანაბრებული აკადემიური ხარისხის მქონე პირს, ასტრონომიის, ასტროფიზიკის ან მათემატიკის სპეციალობით კურსდამთავრებულებს, რომლის დიპლომი აღიარებულია სახელმწიფოს მიერ. „უმაღლესი განათლების შესახებ“ საქართველოს კანონის 50-ე მუხლის „უცხოეთში მიღებული განათლების აღიარება“ შესაბამისად, დოქტორანტურაში სწავლის უფლება შეიძლება მიერის ასტრონომიის, ასტროფიზიკის, ფიზიკის ან მათემატიკის სპეციალობით უცხოეთის უნივერსიტეტის მაგისტრატურის კურსდამთავრებულს.

საქართველოს მოქალაქე დოქტორანტობის კანდიდატს მოეთხოვება ინგლისური ენის არანაკლებ B2 დონეზე ცოდნა. კონკურსანტისთვის, რომელსაც არ ექნება წარმოდგენილი ინგლისური ენის B2 დონეზე ცოდნის დამადასტურებელი დოკუმენტი, ინიშნება გამოცდა ინგლისურ ენაში (მოსმენა, კითხვა, ლაპარაკი, წერა). გამოცდა ბარდება საგამოცდო დარგობრივი კომისიის წინაშე. გამოცდის მინიმალური ბარიერია 51 ქულა. კანდიდატი, რომელიც ვერ გადალახავს აღნიშნულ ბარიერს, კარგავს კონკურსში მონაწილეობის გაგრძელების უფლებას. ინგლისური ენის გამოცდაში მიღებული დადგებითი ქულა არ განსაზღვრავს დოქტორანტობის კანდიდატის ერთიან საბოლოო სარეიტინგო ქულას. დოქტორანტობის კანდიდატს, რომელსაც გავლილი აქვს ინგლისურენვანი პროგრამა (ბაკალავრიატი/მაგისტრატურა) გამოცდის ჩაბარება ან/და საერთაშორისო სერტიფიკატის წარმოდგენა არ მოეთხოვება.

დოქტორანტობის უცხოენოვან კანდიდატს, რომელსაც ასტრონომიის სადოქტორო საგანმანათლებლო პროგრამაზე სურს სწავლის გაგრძელება, მოეთხოვება ქართული ენის ცოდნა არანაკლებ B2 დონეზე. იგი ვალდებულია, წარმოადგინოს ქართული ენის B2 დონეზე ცოდნის დამადასტურებელი სერტიფიკატი (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) ან ჩაბაროს გამოცდა ქართულ ენაში (მოსმენა, კითხვა, ლაპარაკი, წერა). გამოცდა ბარდება საგამოცდო დარგობრივი კომისიის წინაშე. ქართული ენის გამოცდის მინიმალური ბარიერია 51 ქულა. კანდიდატი, რომელიც ვერ გადალახავს აღნიშნულ ბარიერს, კარგავს კონკურსში

¹⁴ ასისტენტობა ითვალისწინებს დოქტორანტის ჩართვას პროფესორის საქმიანობაში, იმ უნარ-ჩვევების გამომუშავებას, რომელიც მას გამოადგება აკადემიურ სფეროში წარმატებული საქმიანობისათვის. იგი მოიცავს მონაწილეობას ისეთ საქმიანობაში როგორიცაა: სამუშაო ჯგუფი, პრაქტიკული მეცადინების ჩატარება ან სემინარზე დასწრება/ჩატარება, შუალედური და დასკვნითი გამოცდებისათვის საკითხების, ტესტების მომზადება, სტუდენტთა ნაშრომების რეცენზირება, საჩვენებელი ლექციის ჩატარება, პროფესორის ასისტენტობისათვის კრედიტების მინიჭების წინაპირობა არის შესრულებული სამუშაოს დადგენითად შეფასება წინასწრ შედგენილი კრიტერიუმების მიხედვით.

¹⁵ სემინარის ორგანიზებას ახდენს ფაკულტეტის სადისერტაციო საბჭოს მდივანი ფაკულტეტის დეკანთან შეთანხმებით. სემინარი არ არის სადისერტაციო ნაშრომის ნაწილი. სადოქტორო სემინარის მონაწილეები წარმოადგენენ მოხსენებებს შესაბამისი დარგის აქტუალურ საკითხზე, ამა თუ იმ სამეცნიერო პრობლემის კვლევის თანამედროვე მდგომარეობაზე, რომელსაც მოჰყვება დისკუსია. სამეცნიერო სემინარის მუშაობაში მონაწილეობენ სადოქტორო პროგრამების ხელმძღვანელები, სადისერტაციო ნაშრომების ხელმძღვანელები და დოქტორანტები. დოქტორანტი სამეცნიერო მოხსენებას აზრადებს სხვადასხვა დონის კონფერენციისათვის. მოხსენების სტრუქტურის, პრობლემის აქტუალობის, აგების ლოგიკური თანმიმდევრობის შესახებ და ა. შ. კონსულტაციებს იღებს ხელმძღვანელისაგან. სამეცნიერო მოხსენება წარედგინება ამ საკითხების კვლევით დაინტერესებულ პირებს. მიღწეული შედეგი შეფასდება სამეცნიერო ხელმძღვანელისა და კომისიის მიერ.

მონაწილეობის გაგრძელების უფლებას. ქართული ენის გამოცდაში მიღებული დადებითი ქულა არ განსაზღვრავს დოქტორანტობის კანდიდატის ერთიან საბოლოო სარეიტინგო ქულას.

ქართული/ინგლისური ენის/ენების B2 დონეზე ცოდნის დამადასტურებელი სერტიფიკატის წარმოდგენის ან გამოცდის წარმატებით ჩაბარების შემდეგ, იმართება სადოქტორო განაცხადის განხილვა (რომელიც დარგობრივი კომისიის მიერ შეფასდება მაქსიმუმ 40 ქულით, ხოლო მინიმალური კომპეტენციის ზღვარია 21 ქულა) და საკონკურსო გამოცდა სპეციალობაში (ტარდება ზეპირი ფორმით, დარგობრივი კომისიის წინაშე, რომლის მაქსიმალური შეფასებაა 60 ქულა, მინიმალური კომპეტენციის ზღვარი 30 ქულა) (იხილეთ მიღების დოკუმენტი).

ასტრონომიის სადოქტორო საგანმანათლებლო პროგრამაზე სტუდენტთა მიღება ხორციელდება კომისიური წესით. ფაკულტეტის საბჭო (სადისერტაციო საბჭოს წარდგინებით) განსაზღვრავს საკონკურსო კომისიის შემადგენლობას.

თანაბარქულებიანი კონკურსანტების შემთხვევაში მხედველობაში მიიღება: სამეცნიერო პუბლიკაციების არსებობა; სამეცნიერო კონფერენციებში მონაწილეობა; სასწავლო/კვლევით საქმიანობასთან დაკავშირებული გამოცდილება და სხვა დოკუმენტები (საგრანტო პროექტები, სერთიფიკატები, სიგელები, პატენტები და ა.შ.) (იხილეთ, სსიპ - სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტის, ინჟინერიის, აგრარულ და საბუნებიმეტყველო მეცნიერებათა ფაკულტეტის ასტრონომიის მიმართულების დოქტორანტურისა და სადისერტაციო საბჭოს დებულება).

დოქტორანტობის კანდიდატს, საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობისა და სსიპ სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტის „სასწავლო პროცესის მარეგულირებელი წესის“ შესაბამისად, უფლება აქვს გაასაჩივროს საგამოცდო შედეგების შეფასებები.

ასტრონომიის სადოქტორო პროგრამაზე ჩარიცხვა ასევე, ხორციელდება საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2010 წლის 04 თებერვლის N10/ნ ბრძანების „უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებიდან სხვა უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებში გადასვლის წესის“ შესაბამისად.

IX. პროგრამის ხელმძღვანელი(ები):

გიორგი ჩაგელიშვილი: ფიზიკა-მათემატიკის მეცნიერებათა დოქტორი, საქართველოს ეროვნულ მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსი, ე.ხარაძის აბასთუმნის ასტროფიზიკური ობსერვატორიის მთავარი მეცნიერ თანამშრომელი. (საკონტაქტო ინფორმაცია: georgech123@yahoo.com [59955 37 20](#)).

რევაზ ჭილაძე: ფიზიკა-მათემატიკის მეცნიერებათა დოქტორი, ინჟინერიის, აგრარულ და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა ფაკულტეტის პროფესორი (საკონტაქტო ინფორმაცია: revazchigladze@yahoo.com 599-16-37-58).

X. პროგრამის მიზანი და ამოცანები:

ასტრონომიის სადოქტორო პროგრამის მიზანია მოამზადოს მაღალი, საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი კვალიფიკაციის მქონე კონკურენტუნარიანი მეცნიერ-მკვლევარი, რომელიც შეძლებს:

- შეისწავლოს შერჩეული ციური სხეულები, კვლევის თანამედროვე მეთოდებისა და ტექნოლოგიების გამოყენებით.
- შექმნას ახალი მეცნიერული ცოდნა კონკრეტულ დარგში, კონკრეტულ თემაზე ტრადიციული და ინოვაციური მეთოდოლოგიის გამოყენებით;
- თეორიულთან ერთად დამოუკიდებელი პრაქტიკული სამეცნიერო კვლევა: სამეცნიერო-კვლევით ინსტიტუტებში ან კვლევა და სწავლება უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებში.

აქედან გამომდინარე პროგრამის ამოცანებია:

- დოქტორანტს მისცეს თავისი კვლევის შესაბამისი მსოფლიოს მაშტაბით ბოლოს შექმილი მეცნიერული სიახლის შესახებ ცონდა;
- გაუღრმავოს ცოდნა როგორც დარგის განვითარების, ასევე მისი კვლევის ისტორიის სფეროში;
- განუვითაროს ახალი, რთული და წინააღმდეგობრივი იდეებისა და მიღვომების კრიტიკული ანალიზის, სინთეზისა და შეფასების უნარი;
- განუვითაროს არჩეული მიმართულების მიხედვით სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობის ორგანიზებისა და წარმართვის უნარ-ჩვევები, სამეცნიერო კვლევის მაღალ დონეზე შესრულების უნარი.
- განუვითაროს დარგის ტრადიციული და ინოვაციური მეთოდების კვლევაში გამოყენების უნარ-ჩვევები;
- დოქტორანტს გამოუმუშავოს წარმატებული პედაგოგიური საქმიანობის უნარ-ჩვევები.

XI. დასაქმების სფეროები:

სამეცნიერო-კვლევით დაწესებულებები: ობსერვატორიები, უნივერსიტეტები და სასწავლო თუ კვლევითი დაწესებულებები.

დოქტორს შეუძლია დაიკავოს ნებისმიერი თანამდებობა თავისი სპეციალობის მიხედვით, რომელიც დადგენილია ამ დაწესებულებათა საშტატო ნომენკლატურით.

XII. სწავლის შედეგები:

ცოდნა და გაცნობიერება	<p>1. დარგის თეორიულ პრინციპებზე დაყრდნობით სისტემურად და კრიტიკულად აფასებს ასტრონომიის კონკრეტულ დისციპლინებში: მზის სისტემა, ჩვენი და გარეგალაქტიკური ციური ობიექტების, უახლეს მიღწევებზე დამყარებულ ცოდნას, რაც არსებული ცოდნის გაფართოებისა და ინოვაციური მიდგომების გამოყენების საშუალებას იძლევა.</p> <p>2. არსებულ ცოდნას ხელახლა იაზრებს და გადააფასებს კვლევის ტრადიციული და ინოვაციური მეთოდების გამოყენებით, გეგმას და ახორციელებს (ინდივიდუალურად ან ჯგუფურად) ისეთ სამეცნიერო კვლევას, რომლის შედეგებსაც აქვს პრაქტიკული (გამოყენებითი) დანიშნულება.</p>
უნარი	<p>3. ამუშავებს შერჩეული ციური ობიექტების დამზერილი მასალის მონაცემებს, რომელსაც მიიღებს ორიგინალური კვლევების ან დარგობრივი წყაროებიდან; ახალი, რთული და წინააღმდეგობრივი იდეებისა და მიდგომების კრიტიკული ანალიზისა თუ სინთეზის საფუძველზე იღებს სწორ, სტრატეგიულ და ეფექტურ გადაწყვეტილებას.</p> <p>4. განსაზღვრავს არჩეული ქვედარგის (მზის სისტემს, ჩვენი და გარეგალაქტიკური ობიექტები) ადგილს თანამედროვე მეცნიერებათა (საბუნებისმეტყველო, ტექნიკურ..) და ინტერდისციპლინურ კვლევებს შორის. ინტერდისციპლინური კვლევის გაძლიერების მიზნით წარმატებით თანამშრომლობს ასტრონომიის მომიჯნავე დარგების წარმომადგენლებთან.</p> <p>5. აკადემიური კეთილსინდისიერების პრინციპების დაცვით ამზადებს ახალი ცოდნის შექმნაზე ორიენტირებულ სამეცნიერო ღირებულების მქონე საკვალიფიკაციო ნაშრომს და პუბლიკაციებს (საერთაშორისო რეფერირებადი პუბლიკაციისათვის აუცილებელი სტანდარტის დონეზე ასტრონომიისა და ასტროფიზიკის დარგში). მიღებული ცოდნის საფუძველზე აგრძელებს დამოუკიდებელ სამეცნიერო-კვლევით საქმიანობას სამეცნიერო დაწესებულებებში, უნივერსიტეტებში, ასევე ჯგუფურად მუშაობს სამეცნიერო კვლევებზე ამა თუ იმ პროექტის ფარგლებში.</p>
პასუხისმგებლობა და ავტონომიურობა	<p>6. იღებს მონაწილეობას სამეცნიერო დისკუსიებში, წარმოაჩენს საკუთარ პოზიციას და იცავს არგუმენტირებულად. გამომუშავებული აქვს საწინააღმდეგო აზრის მოსმენისა და სამეცნიერო კამათის, ადგილობრივ და საერთაშორისო დონეზე გამართულ თემატურ დისკუსიებში მონაწილეობის უნარი. ასევე აქვს არსებულ ცოდნასთან ურთიერთკავშირში ახალი ცოდნის დასაბუთებულად, გარკვევით წარმოჩენისა და გადაცემის უნარი როგორც კოლეგების, ასევე ფართო საზოგადოებისათვის.</p> <p>7. იყენებს სილაბუსების შედგენის პრინციპებს. ქმნის კონკრეტული დისციპლინების სასწავლო-მეთოდურ მასალებს, სილაბუსებს, სალექციო კურსებს და ლექციებს წარმართავს წარმატებულად.</p>

XIII. სწავლის შედეგების შეფასება

სწავლის შედეგები	სწავლის შედეგების შეფასების მეთოდები				სამიზნე ნიშნულები	
	პირდაპირი		არაპირდაპირი			
	მეთოდი	დრო	მეთოდი	დრო		
1. დარგის თეორიულ პრინციპებზე დაყრდნობით სისტემურად და კრიტიკულად აფასებს ასტრონომიის კონკრეტულ დისციპლინებში: მზის სისტემა, ჩვენი და გარეგალაქტიკური ციური ობიექტების, უახლეს მიღწევებზე დამყარებულ ცოდნას, რაც არსებული ცოდნის გაფართოებისა და ინოვაციური მიდგომების გამოყენების საშუალებას იძლევა.	კონფერენცია სემინარი	სასწავლო კომპონენტის დასრულება	პროგრამისა და სამეცნიერო ხელმძღვანელობა	სასწავლო კომპონენტი ს	წარმატებ ული 20 %	

<p>სისტემა, ჩვენი და გარეგალაქტიკური ციური ობიექტების, უახლეს მიღწევებზე დამყარებულ ცოდნას, რაც არსებული ცოდნის გაფართოებისა და ინოვაციური მიდგომების გამოყენების საშუალებას იძლევა.</p>	<p>სადისერტაციო ნაშრომი</p>	<p>ბის შემდეგ დისერტაციის დაცვის შემდეგ</p>	<p>ელების დაკვირვება; სტუდენტები ს გამოკითხვა; კურსდამთავ რებულების გამოკითხვა; დამსაქმებლებ ის გამოკითხვა.</p>	<p>დასრულებ ის შემდეგ; დისერტაცი ის დაცვის შემდეგ; დასაქმების შემდეგ პირველ წელს.</p>	<p>დამაკმაყ ოფილებ ელი 70% წარუმატ ებელი - 10%</p>
<p>2. არსებულ ცოდნას ხელახლა იაზრებს და გადააფასებს კვლევის ტრადიციული და ინოვაციური მეთოდების გამოყენებით, გეგმავს და ახორციელებს (ინდივიდუალურად ან ჯგუფურად) ისეთ სამეცნიერო კვლევას, რომლის შედეგებსაც აქვს პრაქტიკული (გამოყენებითი) დანიშნულება.</p>	<p>სემინარი სადისერტაციო ნაშრომი</p>	<p>სასწავლო კომპონენტის ტის დასრულების შემდეგ დისერტაციის ციის დაცვის შემდეგ</p>	<p>პროგრამისა და სამეცნიერო ხელმძღვანელ ელების დაკვირვება; სტუდენტები ს გამოკითხვა; კურსდამთავ რებულების გამოკითხვა; დამსაქმებლებ ის გამოკითხვა.</p>	<p>სასწავლო კომპონენტი ს დასრულებ ის შემდეგ; დისერტაცი ის დაცვის შემდეგ; დასაქმების შემდეგ პირველ წელს.</p>	<p>A-10% B-25% C-30% D-25% E-10%. F – 0 %. Fx - 0 %.</p>
<p>3. ამუშავებს შერჩეული ციური ობიექტების დამზერილი მასალის მონაცემებს, რომელსაც მიიღებს ორიგინალური კვლევების ან დარგობრივი წყაროებიდან; ახალი, რთული და წინააღმდეგობრივი იდეებისა და მიდგომების კრიტიკული ანალიზისა თუ სინთეზის საფუძველზე იღებს სწორ, სტრატეგიულ და ეფექტურ გადაწყვეტილებას.</p>	<p>1. სამეცნიერო წერის უნარები; 2. დედამიწასთა ნ მოახლოებადი ასტერიდების ფიზიკური თვისებები; 3. მზის ფიზიკა; 4. ვარსკვლავთა სისტემების აგებულება და ეფოლუცია; 5. აქტიური გალაქტიკების ფიზიკა; 6. კოსმიური ამინდი; 7. სემინარი; 8. სადისერტაციო ნაშრომი</p>	<p>სასწავლო კომპონენტის ტის დასრულების შემდეგ დისერტაციის ციის დაცვის შემდეგ</p>	<p>პროგრამისა და სამეცნიერო ხელმძღვანელ ელების დაკვირვება; სტუდენტები ს გამოკითხვა; კურსდამთავ რებულების გამოკითხვა; დამსაქმებლებ ის გამოკითხვა.</p>	<p>სასწავლო კომპონენტი ს დასრულებ ის შემდეგ; დისერტაცი ის დაცვის შემდეგ; დასაქმების შემდეგ პირველ წელს.</p>	<p>ფრიადი -5% ძალიან კარგი - 25% კარგი - 35% დისერტაცი ის დაცვის შემდეგ; დასაქმების შემდეგ პირველ წელს. საშუალო -25% დამაკმაყ ოფილებ ელი - 10%. არადამაკ მაყოფილ ებელი - 0% სრულია დ არადამაკ მაყოფილ ებელი - 0 %</p>
<p>4. განსაზღვრავს არჩეული ქვედარგის (მზის სისტემს, ჩვენი და გარეგალაქტიკური ობიექტები) ადგილს თანამედროვე მეცნიერებათა (საბუნებისმეტყველო, ტექნიკურ..) და ინტერდისციპლინურ კვლევებს შორის. ინტერდისციპლინური კვლევის</p>	<p>კვლევის ტრადიციული და თანამედროვე მეთოდები; დამზერილი მასალის მათემატიკური</p>	<p>სასწავლო კომპონენტის ტის დასრულების შემდეგ</p>	<p>პროგრამისა და სამეცნიერო ხელმძღვანელ ელების დაკვირვება;</p>	<p>სასწავლო კომპონენტი ს დასრულებ ის შემდეგ;</p>	<p>A-15% B-25% C-30% D-25% E- 5%. F – 0 %. Fx - 0 %.</p>

	გამლიერების წარმატებით ასტრონომიის წარმომადგენლებთან.	მიზნით ითანამშრომლოს მომიჯნავე დარგების	შეუძლია და ითანამშრომლოს მომიჯნავე დარგების	დამუშავება და მოდელები; დედამიწასთან მოახლოებადი ასტეროიდების ფიზიკური თვისებები; მზის ფიზიკა; ვარსკვლავთა სისტემების აგებულება და ევოლუცია; თეორიული ასტროფიზიკა; კოსმიური ამინდი; სემინარი; სადისერტაციო ნაშრომი	დისერტაცი ის დაცვის შემდეგ; დასაქმების შემდეგ პირველ წელს.	
5.	აკადემიური კეთილსინდისიერების პრინციპების დაცვით ამზადებს ახალი ცოდნის შექმნაზე ორიენტირებულ სამეცნიერო ღირებულების მქონე საკვალიფიკაციო ნაშრომს და პუბლიკაციებს (საერთაშორისო რეფერირებადი პუბლიკაციისათვის აუცილებელი სტანდარტის დონეზე ასტრონომიისა და ასტროფიზიკის დარგში). მიღებული ცოდნის საფუძველზე აგრძელებს დამოუკიდებელ სამეცნიერო-კვლევით საქმიანობას სამეცნიერო დაწესებულებებში, უნივერსიტეტებში, ასევე ჯგუფურად მუშაობს სამეცნიერო კვლევებზე ამა თუ იმ პროექტის ფარგლებში.	1. სამეცნიერო წერის უნარები; 2. კვლევის ტრადიციული და თანამედროვე მეთოდები; 3. დედამიწასთან მოახლოებადი ასტეროიდების ფიზიკური თვისებები; 4. მზის ფიზიკა; 5. ვარსკვლავთა სისტემების აგებულება და ევოლუცია; 6. აქტიური გალაქტიკების ფიზიკა; 7. თეორიული ასტროფიზიკა 8. კოსმიური ამინდი; 9. სემინარი; 10. სადისერტაციო ნაშრომი	სასწავლო კომპონენტის ტის დასრულების შემდეგ	პროგრამისა ს გამოკითხვა; სამეცნიერო ხელმძღვანელების დაკვირვება; სტუდენტების გამოკითხვა; დასრულების შემდეგ;	სასწავლო კომპონენტის დასრულების შემდეგ; დასაქმების შემდეგ; პირველ წელს.	ფრიადი -5% მაღიან კარგი - 25% კარგი - 35% დისერტაციის დაცვის შემდეგ; დამაკმაყოფილების შემდეგ საშუალო -25% დამაკმაყოფილების შემდეგ პირველ წელი - 10%. არადამაკმაყოფილები - 0% სრულიად არადამაკმაყოფილები - 0 %
.	იღებს მონაწილეობას სამეცნიერო დისკუსიებში, წარმოაჩენს საკუთარ პოზიციას და იცავს არგუმენტირებულად. გამომუშავებული აქვს საწინააღმდეგო აზრის მოსმენისა და სამეცნიერო კამათის, ადგილობრივ და საერთაშორისო დონეზე გამართულ	1. სწავლების თანამედროვე მეთოდები; 2. კვლევის ტრადიციული და თანამედროვე მეთოდები;	სასწავლო კომპონენტის ტის დასრულების შემდეგ	პროგრამისა ს გამოკითხვა; სამეცნიერო ხელმძღვანელების დაკვირვება; სტუდენტების გამოკითხვა;	სასწავლო კომპონენტის დასრულების შემდეგ; დამაკმაყოფილების შემდეგ წარმატებული - 20 % დამაკმაყოფილების შემდეგ ელი 70%	

თემატურ დისკუსიებში მონაწილეობის უნარი. ასევე აქვს არსებულ ცოდნასთან ურთიერთკავშირში ახალი ცოდნის დასაბუთებულად, გარკვევით წარმოჩენისა და გადაცემის უნარი როგორც კოლეგების, ასევე ფართო საზოგადოებისათვის.	3. დედამიწასთან მოახლოებადი ასტეროიდების ფიზიკური თვისებები; 4. მზის ფიზიკა; 5. ვარსკვლავთა სისტემების აგებულება და ეფოლუცია; 6. აქტიური გალაქტიკების ფიზიკა; 7. თეორიული ასტროფიზიკა; 8. კოსმიური ამინდი; 9. სემინარი; 10. პროფესორის ასისტენტობა; 11. სადისერტაციო ნაშრომი	დისერტაციის დაცვის შემდეგ	კურსდამთავ რებულების გამოკითხვა; დამსაქმებლების გამოკითხვა.	დისერტაციის დაცვის შემდეგ; დასაქმების შემდეგ პირველ წელს.	წარუმატებელი - 10%
7. იყენებს სილაბუსების შედგენის პრინციპებს. ქმნის კონკრეტული დისციპლინების სასწავლო-მეთოდურ მასალებს, სილაბუსებს, სალექციო კურსებს და ლექციებს წარმართავს წარმატებულად.	პროფესორის ასისტენტობა	სასწავლო კომპონენტის ტის დასრულების შემდეგ	პროგრამისა და სამეცნიერო ხელმძღვანელების შემდეგ; დაკვირვება; სტუდენტების გამოკითხვა; კურსდამთავ რებულების გამოკითხვა; დამსაქმებლების გამოკითხვა.	სასწავლო კომპონენტის დასრულების შემდეგ; დასაქმების შემდეგ პირველ წელს.	A-10% B-25% C-30% D-25% E-10%. F – 0 %. Fx - 0 %.

I.

სტუდენტის შეფასება

სასწავლო კომპონენტში დოქტორანტის ცოდნის შეფასება ხდება საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესისა (განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2007 წლის 5 იანვრის ბრძანება №3) და უნივერსიტეტში არსებული სასწავლო პორცესის მარეგულირებელი წესის შესაბამისად.

კრედიტის მიღება შესაძლებელია მხოლოდ სტუდენტის მიერ სასწავლო კურსის სილაბუსით დაგეგმილი სწავლის შედეგების მიღწევის შემდეგ.

სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება 100 ქულის ტოლია.

შეფასების სისტემა უშვებს:

- ა) ხუთი სახის დადებითი შეფასება:
  - ა.ა) (A) ფრიადი - 91-100 ქულა;
  - ა.ბ) (B) ძალიან კარგი - 81-90 ქულა;
  - ა.გ) (C) კარგი - 71-80 ქულა;
  - ა.დ) (D) დამაკმაყოფილებელი - 61-70 ქულა;
  - ა.ე) (E) საკმარისი - 51-60 ქულა.
- ბ) ორი სახის უარყოფით შეფასება:

ბ.ა) (FX) ვერ ჩააბარა – 41-50 ქულა, რაც ნიშნავს, რომ სტუდენტს ჩასაბარებლად მეტი მუშაობა სჭირდება და ეძლევა

დამოუკიდებელი მუშაობით დამატებით გამოცდაზე ერთხელ გასვლის უფლება;

ბ.ბ) (F) ჩაიჭრა – 40 ქულა და ნაკლები, რაც ნიშნავს, რომ სტუდენტის მიერ ჩატარებული სამუშაო არ არის საკმარისი და

მას სასწავლო კურსი/საგანი ახლიდან აქვს შესასწავლი.

შუალედური და დასკვნითი შეფასების მინიმალური კომპეტენციის ზღვრების ჯამი უნდა შეადგენდეს 51 ქულას.

დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც სილაბუსით გათვალისწინებული შუალედური შეფასებების მინიმალური კომპეტენციის ზღვარი/ზღვრები დაძლეული აქვს.

საგანმანათლებლო პროგრამის სასწავლო კომპონენტში FX-ის მიღების ან დასკვნით გამოცდაზე

სილაბუსით დადგენილი მინიმალური კომპეტენციის ზღვარზე ნაკლები შეფასების მიღების შემთხვევაში, ინიშნება დამატებითი გამოცდა დასკვნითი გამოცდის შედეგების გამოცხადებიდან არანაკლებ 5 დღეში.

სემინარი ფასდება ასქულიანი სისტემით: სამეცნიერო ხელმძღვანელისა და კომისიის მიერ. ხელმძღვანელი აფასებს 70 ქულით, კომისია -30-ით. ხელმძღვანელის შეფასება დადებითად ითვლება, თუ თემა შეფასდება 36 და მეტი ქულით. სემინარის პრეზენტაცია ფასდება 30 ქულის ფარგლებში წინასწარ დადგენილი კრიტერიუმებით. პრეზენტაციაში დადებით შეფასებად ითვლება 16 და მეტი ქულა. მთლიანობაში დადებით შეფასებად ითვლება 51 და მეტი ქულა.

დისერტაციის შეფასება

დისერტაციის შეფასებისათვის დარგობრივი კოლეგის თითოეული წევრი იყენებს შემდეგ სქემას:

ა) ფრიადი (summa cum laude) შესანიშნავი ნაშრომი

ბ) ძალიან კარგი (magna cum laude) შედეგი, რომელიც წაყენებულ მოთხოვნებს ყოველმხრივ აღემატება;

გ) კარგი (cum laude) შედეგი, რომელიც წაყენებულ მოთხოვნებს აღემატება;

დ) საშუალო (bene) საშუალო დონის ნაშრომი, რომელიც წაყენებულ მირითად მოთხოვნებს აკმაყოფილებს

ე) დამაკმაყოფილებელი (rite) – შედეგი, რომელიც, ხარვეზების მიუხედავად, წაყენებულ მოთხოვნებსმანცავმაყოფილებს;

ვ) არადამაკმაყოფილებელი (insufficient) – არადამაკმაყოფილებელი დონის ნაშრომი, რომელიც ვერ აკმაყოფილებს წაყენებულ მოთხოვნებს მასში არსებული მნიშვნელოვანი ხარვეზების გამო;

ზ) სრულიად არადამაკმაყოფილებელი (sub omni canone) – შედეგი, რომელიც წაყენებულ მოთხოვნებს სრულიად ვერ აკმაყოფილებს

დისერტაცია დაცულად ითვლება „ა“, „ბ“, „გ“, „დ“, „ე“ პუნქტით გათვალისწინებული შეფასების მიღების შემთხვევაში.

დადებითი შეფასების მიღების შემთხვევაში დოქტორანტს ენიჭება დოქტორის აკადემიური ხარისხი. არადამაკმაყოფილებელი შეფასების მიღების შემთხვევაში დოქტორანტს ეძლევა ერთი წლის განმავლობაში გადამუშავებული სადისერტაციო ნაშრომის წარდგენის უფლება. სრულიად არადამაკმაყოფილებელი შეფასების მიღების შემთხვევაში დოქტორანტი კარგავს იმავე სადისერტაციო ნაშრომის წარდგენის უფლებას.

დოქტორის აკადემიური ხარისხის მისანიჭებლად წარდგენილი დისერტაცია უნდა შეფასდეს მთლიანობაში, ერთიანად დასკვნითი შეფასებით, რომელიც მოიცავს სადისერტაციო საბჭოს მიერ განსაზღვრული პირების შეფასებებსა და დაცვაზე მიღებულ შეფასებას. დისერტაცია უნდა შეფასდეს იმავე ან მომდევნო სემესტრში, რომელშიც სტუდენტი დაასრულებს მასზე მუშაობას.

Astronomy Joint Doctoral Programme of

LEPL Samtskhe-Javakheti State University and LEPL E. Kharadze National Astrophysical Observatory

I. **The name of the faculty:** Engineering, Agrarian and Natural Sciences

II. **The name of the program in Georgian and English languages:** ასტრონომიის სადოქტორო
პროგრამა/Doctoral Program of Astronomy

III. **Higher academic education stage:** Doctoral Program

IV. **The education program type:** Academic

V. **The language of study:** English

VI. **An assigned academic degree/qualification in Georgian and English languages:** ფიზიკის დოქტორი/PHD in Physics

Detailed field name and qualification code: 0533 physics

VII. **The program volume and duration:** The program includes 50 credits (1 credit 25 h), the main period 3 years

Educational component (Samtskhe-Javakheti State University will ensure implementation)

Minimal number of credits for the educational component of the doctoral program is 50 credits. It includes compulsory and optional components. Doctoral program student reflects compulsory and optional educational courses in the individual educational plan considering the peculiarities of the doctoral program in agreement with a scientific supervisor and a doctoral program supervisor.

The following is compulsory for the doctoral program student out of the educational components:

Assistance to Professor¹⁶ - 10 credits (credits are counted in accordance to the credits assigned to the course in the institution);

A seminar¹⁷ - 15 Credits;

Training courses - 25 Credits (4 compulsory and 6 optional):

- Scientific writing methods - 5 Credits;
- Modern methods of teaching - 5 Credits;
- Traditional and modern methods of research - 5 Credits;
- Mathematical processing and models of the observed material - 4 Credits;
- Optional training courses of the major study field - 6 Credits.

Research Component (E. Kharadze Georgian National Astrophysical Observatory ensures implementation):

Preparation and defense of a dissertation

both educational and scientific components will be implemented in a coordinated way by the parties (see Annex – Joint Agreement)

Minimal duration of study at the doctoral program is six semesters (3 years)

VIII. Precondition for Admission to the Program:

A master or a person with the equal academic degree, graduate of astronomy, astrophysics, physics or mathematics specialty with the state recognized diploma is authorized to be admitted to the Astronomy doctoral program. Pursuant the article 50 of the Georgian law about "Higher Education" "Recognition of the foreign education", a graduate of the foreign university astronomy, astrophysics, physics or mathematics specialty can be authorized for studying at the doctoral program.

The applicant for the doctoral program is required to know English language at least at B2 level. An applicant who shall not submit the document proving the knowledge of English language at B2 level will have the examination in English language (listening, reading, speaking and writing). The examination is passed at the sectoral committee. The minimal threshold of the examination is 51 points. An applicant who fails to overcome mentioned barrier is deprived the right to continue participation in the competition. The positive scores received in English language

---

¹⁶ Assistance considers involvement of a doctoral program student in the activities of the professor, development of the skills being useful for successful operation in the academic field. It includes involvement in the following activities, like working group, conducting practical training or attendance/invovlvm in the seminar or preparation the questions for mid-term and final tests, preparation of the testsreviewing of the students' works, reviewing of the master thesis, conducting of the demonstration lecture, the precondition for assigning credits for the assistance to a professor is positive evaluation of the performed task in accordance priory defined criteria

¹⁷ Seminar is organized by the secretary of the faculty dissertation board in agreement with the faculty dean. The seminar is not the part of the dissertation paper. Doctoral seminar participants present the reports about the important problems of the respective field, about the latest development of certain scientific problems which will be followed by the discussion. The doctoral program supervisors, the supervisors of the dissertation papers and doctoral program students participate in the work of the scientific seminar. The PhD student prepares scientific report for different level conference. The recommendations about report structure, importance of the problem, logical consistence of the structure, etc are provided from a supervisor. A scientific report is submitted to the people concerned by the research subject. Achieved result is evaluated by a scientific supervisor and a board.

does not define the final scores of an applicant. An applicant who attended the English program (bachelor/master) is not required to pass a test or/and present an international certificate.

Admission of the students for Astronomy doctoral program takes place based on the commission rule. The faculty board (nominated by the dissertation board) defines the composition of the competitions committee.

In case of equal scores of the applicants the following will be considered, like availability of the scientific publications, participation in the scientific conferences; experience related to educational/research activities and other documents (grant projects, certificates, awards, medals, patents, etc.) (see the regulation of the Astronomy doctoral program and dissertation board of the Faculty of Engineering, Agrarian and Natural Sciences of LEPL Samtskhe-Javakheti State University)

A doctoral program applicant is authorized to claim the evaluations of the examination results in accordance to the applied law of Georgia and LEPL Samtskhe-Javakheti State University "Educational Process Regulation Rule".

Admission to the astronomy doctoral program is implemented in accordance to the Order N10/n, as of February 4, 2010 of the Minister of Education and Science of Georgia, about „Transfer between the Higher Education Institution".

IX. Program Supervisor(s):

Giorgi Chagelishvili: Doctor of Physics and Mathematics Sciences, Academician of Georgian National Academy of Sciences, a Senior Scientist of the E. Kharadze Abastumani Astrophysical Observatory (Contact information: georgech123@yahoo.com 59955 37 20).

Revaz Chighladze: Doctor of Physics and Mathematics Sciences, Professor of the Faculty of Engineering, Agrarian and Natural Sciences (Contact information: revazchigladze@yahoo.com 599-16-37-58).

Relevance of the Program to the University Mission:

The program corresponds to the goals formulated in the university mission related to introduction of the modern research methods and research of the fundamental scientific issues. The reason for selecting the program was existence of a great tradition of study celestial bodies in the south of our country established by the academician **Evgeni Kharadze**. In addition, it is more than 30 years since Samtskhe-Javakheti State University develops highly qualified human resource in the field of astronomy, there are doctors and professors from its graduates and more than 10 researchers out of them work at the E. Kharadze national astrophysical observatory of Georgia at the moment.

X.The goal and objectives of the program

The aim of the Doctoral Program in Astronomy is to prepare a competitive researcher with high qualifications in line with international standards who will be able to:

- Study selected celestial bodies by means of modern methods and technologies of the research;
- Create a new scientific knowledge in the sector with support of the traditional and innovative methods in the specific field;
- An independent scientific research together with the theoretical one in the scientific-research institutes or research and study at the higher educational institutions.

.Examine selected celestial bodies using modern research methods and technologies.

- Create new scientific knowledge in a specific field, using a traditional and innovative methodology on a specific topic;
- Independent practical scientific research together with theoretical: research in research institutes or research and teaching in higher education institutions.

Therefore, the **objectives** of the program are:

- . Give the doctoral student the knowledge of the latest scientific news from around the world relevant to his / her research;
- Deepen knowledge in the field of both field development and research history;

- Develop the ability to critically analyze, synthesize, and evaluate new, complex, and conflicting ideas and approaches;
- To develop the skills of organizing and conducting scientific research activities according to the chosen direction, the ability to perform scientific research at a high level.
- Develop skills in using traditional and innovative field methods in research;
- Develop successful pedagogical skills for the doctoral student.

XI. Areas of employment:

Scientific-research institutions: observatories, universities and educational or research institutions.

A doctor can hold any position according to his / her specialty, which is determined by the staff nomenclature of the institutions.

XII. Learning outcomes:

The learning outcomes of the doctoral program in Astronomy are in line with the objectives of the program and include the basic knowledge and understanding, skills, responsibilities and autonomy provided by the program content. Upon completion of the doctoral program, the graduate develops the following study results:

Knowledge and understanding	1. Systematically and critically evaluates the specific disciplines of astronomy based on the theoretical principles of the field: the solar system, the knowledge of our and extraterrestrial celestial objects, the latest achievements, which allows the expansion of existing knowledge and the use of innovative approaches. 2. Reconsiders and re-evaluates existing knowledge using traditional and innovative research methods, plans and implements (individually or in groups) a scientific research whose results have a practical (applied) purpose.
Ability	3. Process the data of the observed material of the selected celestial objects, which will be obtained from the original research or field sources; Makes correct, strategic and effective decisions based on critical analysis or synthesis of new, complex and conflicting ideas and approaches. 4. Determines the place of the chosen sub-field (solar system, our and outer galactic objects) between modern sciences (natural sciences, technical.) and interdisciplinary studies. Collaborates successfully with representatives of neighboring fields of astronomy to strengthen interdisciplinary research. 5. Prepares qualification papers and publications of scientific value focused on the creation of new knowledge (at the level of the standard required for international peer-reviewed publications in the field of astronomy and astrophysics) in accordance with the principles of academic good faith. Based on the acquired knowledge, continues independent scientific research activities in scientific institutions, universities, as well as works in groups on scientific research within the framework of this or that project.
Responsibility and Autonomy	6. Participates in scientific discussions, presents his / her position and defends it with arguments. Has developed the ability to listen to dissenting opinion and scientific debate, to participate in thematic discussions locally and internationally. It also has the ability to demonstrate and clearly transmit new knowledge in relation to existing knowledge, both to colleagues and to the general public. 7. Uses the principles of compiling syllabi. Creates teaching-methodological materials, syllabi, lecture courses and lectures of specific disciplines successfully.

Evaluation of the learning outcomes

Assessment of a Student

In the educational components the knowledge of a student is evaluated in accordance to the set rule by the Georgian law (the order # 3 as of January 5, 2007 of the Minister of Education and Science) and regulation of the university applicable for regulating educational process.

Student is able to get credits only after achievement of the learning outcomes considered by the training course syllabus.

The maximum assessment of the educational course equals to 100 points

Evaluation system includes:

- a) five positive evaluations:

- a.a.) (A) Excellent – 91-100 points;
- a.b.) (B) Very good – 81-90 points;
- a.c.) (C) Good – 71-80 points;
- a.d.) (D) Satisfactory – 61-70 points;
- a.e) (E) Sufficient – 51-60 points.

b) Two types of negative evaluations:

b.a.) (FX) did not pass – 41-50 points, what means that a student needs more work to pass and is given the right to pass one more additional examination based on an independent work;

b.b.) (F) failed – 40 points and less, meaning that the work performed by a student is not enough and the subject needs to be studied once again

The minimum competence threshold for the total for the mid-term and final evaluations shall be 51 points.

A student is eligible to pass the final examination which overcomes the minimal competence threshold/thresholds of the mid-term evaluation considered by the syllabus.

In case of getting FX in the academic program study component or failing to get a positive evaluation defined by the minimal competency of a final examination an additional examination is appointed no later than 5 days since announcement of the results of the final examination.

A seminar is evaluated by the 100 score system: a scientific supervisor and the commission evaluates. A supervisor assesses by 70 points and commission by 30. The evaluation of a supervisors is considered if it evaluates by 36 and higher points. A seminar presentation is evaluated by 30 points based on preliminary set criteria. 6 and higher points are considered as the positive evaluation of the presentation. In total evaluation is positive it is counts 51 and higher scores.

Evaluation of a Dissertation

Each member of the field collegiate applies the following scheme for evaluation of a dissertation

- a) Excellent (summa cum laude) excellent work
- b) Very good (magna cum laude) result, totally exceeds requirements
- c) Good (cum laude) result, exceeds requirements;
- d) Average (bene) Average level work mainly meeting requirements
- e) satisfactory (rite) result regardless deficiencies still meets requirements;
- f) unsatisfactory (insufficient) – unsatisfactory level paper, not meeting requirements due to essential gaps in it;
- g) Fully unsatisfactory (sub omni canone) – result, totally not meeting requirements

A dissertation is considered defended in case of receiving evaluations given in the articles “a”, “b”, “c”, “d”, “e”.

In case of positive evaluation, a doctoral program student is awarded the academic degree of Doctor. In case of unsatisfactory evaluation, a doctoral program student is given a year with the right to present updated dissertation paper. In case of getting fully unsatisfactory evaluation, a doctoral program student loss the right to re-present the same dissertation paper.

The dissertation submitted for obtaining doctoral academic degree shall be assessed together with the final evaluation, which includes the evaluations of the persons defined by the dissertation board and evaluation awarded at the defense. The dissertation shall be evaluated in the same or next semester since completion of the work by a student.

Assistance to professor is assessed by 100 score system:

- a) five positive evaluations:
  - a.a.) (A) Excellent – 91-100 points;
  - a.b.) (B) Very good – 81-90 points;
  - a.c.) (C) Good – 71-80 points;
  - a.d.) (D) Satisfactory – 61-70 points;
  - a.e) (E) Sufficient – 51-60 points.
- b) Two types of negative evaluations
  - b.a.) (FX) could not pass – 41-50 points,
  - bob.) (F) failed – 40 points and less.

Explanation of the evaluation criteria:

Excellent - A doctoral program student fulfilled the task thoroughly well and completely.

Very good - A doctoral program student fulfilled the task completely and very well, no essential mistakes were made.

Good - A doctoral program student fully completed the task, but made several non-essential mistakes

Satisfactory - A doctoral program student fulfilled the task satisfactorily, but with deficiencies

Sufficient – a doctoral program student fulfilled the task partially, with several essential mistakes

cannot pass – a doctoral program student fulfilled the task incompletely. The approach is wrong, did not demonstrate required skills for implementation of the task, made several essential mistakes

Failed – a doctoral program student fulfilled only fragments and/or inadequately the task and/or did not fulfilled the task.

Learning outcomes	The evaluation methods of the learning outcomes				Milestones	
	Direct		Indirect			
	Method	Period	Method	Period		
8. Evaluates systemically and critically in the specific disciplines of the astronomy based on the field theory principles, such as solar system, our and Systematically and critically evaluates the specific disciplines of astronomy based on the theoretical principles of the field: the solar system, the knowledge of our and extraterrestrial celestial objects, the latest achievements, which allows the expansion of existing knowledge and the use of innovative approaches.	A conference A seminar A dissertation paper	After completion of the educational component After defending of a dissertation	Observation of the program and scientific supervisors; Students' survey; Graduates' survey; Employers' survey;	After completion of the educational component; After defending of a dissertation; A year later since employment	Successful 20 % Satisfactory 70% Unsuccessful 1 - 10%	
9. Reconsiders and re-evaluates existing knowledge using traditional and innovative research methods, plans and implements (individually or in groups) a scientific research whose results have a practical (applied) purpose..	A seminar A dissertation paper	After completion of the educational component After defending of a dissertation	Observation of the program and scientific supervisors; Students' survey; Graduates' survey; Employers' survey;	After completion of the educational component; After defending of a dissertation; A year later since employment	A-10% B-25% C-30% D-25% E-10%. F – 0 %. Fx - 0 %.	
3. Process the data of the observed material of the selected celestial objects, which will be obtained from the original research or field sources; Makes correct, strategic and effective decisions based on critical analysis or synthesis of new, complex and conflicting ideas and approaches.	9. Scientific writing skills; 10. Physical characteristics of the near-earth asteroids; 11. Solar physics;	After completion of the educational component	Observation of the program and scientific supervisors; Students' survey; Graduates' survey; Employers' survey;	After completion of the educational component; After defending of a dissertation;	Excellent - 5% Very good - 25% Good -35% Average- 25% Satisfactory -10%. Unsatisfactory – 0%	

	12. Structure and evolution of the stellar systems; 13. The physics of active galaxies; 14. Cosmic weather; 15. A seminar; 16. A dissertation paper	After defending of a dissertation		A year later since employment	Fully Unsatisfactory- 0 %
4. Determines the place of the chosen sub-field (solar system, our and outer galactic objects) between modern sciences (natural sciences, technical ...) and interdisciplinary studies. Collaborates successfully with representatives of neighboring fields of astronomy to strengthen interdisciplinary research.	10. Traditional and modern methods of research; 11. Arithmetic al processing and models of the observed material; 12. Physical characteristic s of the near-earth asteroids; 13. Solar physics; 14. Structure and evolution of the stellar systems; 15. Theoretical Astrophysics; 16. Cosmic weather; 17. A seminar; 18. A dissertation paper	After completion of the educational component After defending of a dissertation	Observation of the program and scientific supervisors; Students' survey; Graduates' survey; Employers' survey;	After completion of the educational component; After defending of a dissertation; A year later since employment	A-15% B-25% C-30% D-25% E- 5%. F – 0 %. Fx - 0 %.
. Prepares qualification papers and publications of scientific value focused on the creation of new knowledge (at the level of the standard required for international peer-reviewed publications in the field of astronomy and astrophysics) in accordance with the principles of academic good faith. Based on the acquired knowledge, continues independent scientific	11. Scientific writing skills; 12. Traditional and modern methods of research; 13. Physical characteristic s of the near-	After completion of the educational component After defending of a dissertation	Observation of the program and scientific supervisors; Students' survey; Graduates' survey; Employers' survey;	After completion of the educational component; After defending of	Excellent - 5% Very good - 25% Good -35% Average- 25% satisfactory- 10%.

research activities in scientific institutions, universities, as well as works in groups on scientific research within the framework of this or that project.	earth asteroids; 14. Solar physics; 15. Structure and evolution of the stellar systems; 16. The physics of active galaxies; 17. Theoretical Astrophysics 18. Cosmic weather; 19. A seminar; 20. A dissertation paper			a dissertation; A year later since employment	unsatisfactory – 0% Fully unsatisfactory - 0 %
Participates in scientific discussions, presents his / her position and defends it with arguments. Has developed the ability to listen to dissenting opinion and scientific debate, to participate in thematic discussions locally and internationally. It also has the ability to demonstrate and clearly transmit new knowledge in relation to existing knowledge, both to colleagues and to the general public.	12. Modern methods of teaching; 13. Traditional and modern methods of research; 14. physical characteristics of the near-earth asteroids; 15. Solar physics; 16. Structure and evolution of the stellar systems; 17. The physics of active galaxies; 18. Theoretical Astrophysics; 19. Cosmic weather; 20. A seminar; 21. Assistance to professor;	After completion of the educational component After defending of a dissertation	Observation of the program and scientific supervisors; Students' survey; Graduates' survey; Employers' survey;	After completion of the educational component; After defending of a dissertation; A year later since employment	Successful - 20 % satisfactory 70% unsuccessful 1 - 10%

	22. A dissertation paper				
Uses the principles of compiling syllabi. Creates teaching-methodological materials, syllabi, lecture courses and lectures of specific disciplines successfully.	Assistance to professor	After completion of the educational component	Observation of the program and scientific supervisors; Students' survey; Graduates' survey; Employers' survey;	After completion of the educational component; A year later since employment	A-10% B-25% C-30% D-25% E-10%. F – 0 %. Fx - 0 %.

ინფორმატიკის სადოქტორო პროგრამა

I. ფაკულტეტის დასახელება: ინჟინერიის, აგრარულ და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა ფაკულტეტი
II. პროგრამის დასახელება: ინფორმატიკა

III. უმაღლესი აკადემიური განათლების საფეხური: დოქტორანტურა

IV. საგანმანათლებლო პროგრამის ტიპი: აკადემიური

V. სწავლებისწესა: ქართული

VI. მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: ინფორმატიკის დოქტორი (PhD in Informatics);

VII. პროგრამის მოცულობა და ხანგრძლივობა: 6 სემესტრი.

სასწავლო კომპონენტი შეადგენს 45 კრედიტს,

სასწავლო კომპონენტი:

დოქტორანტურის სასწავლო კომპონენტი მოიცავს სავალდებულო და არჩევით კომპონენტებს. დოქტორანტი სადოქტორო პროგრამის თავისებურებების გათვალისწინებით სამეცნიერო ხელმძღვანელთან და სადოქტორო პროგრამის ხელმძღვანელთან შეთანხმებით განსაზღვრავს სასწავლო კომპონენტის სავალდებულო და არჩევით ელემენტებს და მათი კრედიტების რაოდენობას, რასაც ასახავს დოქტორანტის ინდივიდუალურ სასწავლო გეგმაში.

სასწავლო კომპონენტის შემადგენელი ელემენტებიდან დოქტორანტისთვის სავალდებულოა:

პროფესორის ასისტენტობა¹⁸ - 15 კრედიტი;

¹⁸ასისტენტობა ითვალისწინებს დოქტორანტის ჩართვას პროფესორის საქმიანობაში, იმ უნარ-ჩვევების გამომუშავებას, რომელიც მას გამოადგება აკადემიურ სფეროში წარმატებული საქმიანობისათვის. იგი მოიცავს მონაწილეობას ისეთ საქმიანობაში როგორიცაა: სამუშაო ჯგუფი, პრაქტიკული მეცადინეობის ჩატარება; დოქტორანტის მიერ პროფესორის ასისტენტობის შეფასება ხდება შესრულებული სამუშაოს შესახებ მომზადებული ანგარიშის საფუძველზე. პროფესორის ასისტენტობისათვის კრედიტის მინიჭების წინაპირობა არის შესრულებული სამუშაოს დადგებითად შეფასება წინასწარ შედგენილი კრიტერიუმების მიხედვით იმ პროფესორის მიერ, რომელსაც დოქტორანტმა ასისტენტობა გაუწია. დოქტორანტის მიერ ჩატარებული სამუშაო (ჯგუფში მუშაობის, პრაქტიკული მეცადინეობის საათები) არ უნდა შედიოდეს აკადემიური პერსონალის და/ან მოწვეული პროფესორების საათობრივ დატვირთვაში.

სემინარი¹⁹ - 15 კრედიტი;

ძირითადი სწავლის სფეროს შესაბამისი შინაარსის სავალდებულო სასწავლო კურსები 10 კრედიტი;

ძირითადი სწავლის სფეროს შესაბამისი შინაარსის არჩევითი სასწავლო კურსები - 5 კრედიტი.

კვლევითი კომპონენტი:

სადოქტორო დისერტაციის მომზადება და დაცვა;

დოქტორანტურაში სწავლის ხანგძლივობაა არანაკლებ 3 წელი.

VIII. პროგრამაზე დაშვების წინაპირობა:

დოქტორანტურაში სწავლის უფლება აქვს საქართველოს აკრედიტებული უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების მაგისტრატურის კურსდამთავრებულს, ან მასთან გათანაბრებული აკადემიური ხარისხის მქონე პირს, თანაბარ პირობებში უპირატესობა მიენიჭებათ: ინჟინერიის, მათემატიკის და ფიზიკის სპეციალობებში მაგისტრატურის კურსდამთავრებულებს.

„უმაღლესი განათლების შესახებ“ საქართველოს კანონის 50-ე მუხლის შესაბამისად, დოქტორანტურაში სწავლის უფლება შეიძლება მიენიჭოს უცხოეთის უნივერსიტეტის მაგისტრატურის კურსდამთავრებულს. დოქტორანტობის კანდიდატს მოეთხოვება უცხოური ენის (ინგლისური) არანაკლებ B2 დონეზე ცოდნა. დოქტორანტობის უცხოენოვან კანდიდატს, რომელსაც ქართულენოვან პროგრამაზე სურს სწავლა, მოეთხოვება ქართული ენის ცოდნა არანაკლებ B2 დონეზე. იგი ვალდებულია წარმოადგინოს ქართული ენის B2 დონეზე ცოდნის დამადასტურებელი სერტიფიკატი (ასეთის არსებობის შემთხვევაში), ან ჩააბაროს გამოცდა ქართულენაში. (გამოცდა ჩატარდება „ქართულის, როგორც უცხო ენის, სტანდარტის (მოსმენა, კითხვა, ლაპარაკი, წერა)“ შესაბამისად) იხილეთ დანართი.

უცხოური/ქართული ენის B2 დონეზე ცოდნის დამადასტურებელი სერტიფიკატის წარმოდგენის, ან გამოცდის წარმატებით ჩაბარების შემდეგ, ტარდება საკონკურსო გამოცდა სპეციალობაში. ფაკულტეტის საბჭო განსაზღვრავს მისაღებ კონტიგენტს, სწავლის საფასურს, საკონკურსო გამოცდების ვადებს, საგამოცდო კომისიის შემადგენლობასა და გამოცდების ფორმატს (გამოცდა შეიძლება ჩატარდეს წერილობით, ზეპირად, ელექტრონული პროგრამით ან შერეული სახით).

IX. პროგრამის ხელმძღვანელი:

ვასილ ტაბატაძე - სჯსუ ინჟინერიის, აგრარულ და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა ფაკულტეტის ასოცირებული პროფესორი (საკონტაქტო ინფორმაცია: ელ.ფოსტა – vasilitabatadze@gmail.com ტელ.: 599 00 60 94).

ლელა წითაშვილი - სჯსუ ინჟინერიის, აგრარულ და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა ფაკულტეტის ასოცირებული პროფესორი lelatsitashvili@juni.edu.ge 599 44 00 53

ინჟინერიის, აგრარულ და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა ფაკულტეტის ასოცირებული პროფესორი კოორდინატორი - ლერი ნოზაძე - სჯსუ ინჟინერიის, აგრარულ და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა ფაკულტეტის ასოცირებული პროფესორი lerinozadze@yahoo.com 555 94 20 52

X პროგრამის აკრედიტაცია 2016 წლის 28 ივნისის გადაწყვეტილება №28;

XI პროგრამის მიზანი:

1. ხელი შეუწყოს ახალი ცოდნის შექმნას და დოქტორანტის ჩამოყალიბებას მაღალი სამეცნიერო ღირებულებების მქონე მეცნიერად ინფორმატიკის მიმართულებით, რომელსაც ექნება დარგის უახლესი ცოდნა და შეეძლება განახორციელოს ორიგინალური სამეცნიერო კვლევები
2. LINUX ოპერაციული სისტემა GRID სერვერებისათვის მრავალპარამეტრიანი ამოცანების გადაჭრა, ოპტიმიზაციის ამოცანების და დეტერმინისტური მეთოდების მათემატიკური მოდელირება და პროგრამული რეალიზება;

¹⁹ სემინარის ორგანიზებას ახდენს ფაკულტეტის ადმინისტრაცია (დეპარტამენტი/დეპარტამენტის მოადგილე) შესაძლებელია, შეიქმნას ინტერდისციპლინური და ინტერფაკულტატური სემინარები. სემინარი არ არის სადისერტაციო ნაშრომის ნაწილი. სადოქტორო სემინარის მონაწილეები წარმოადგენ მოხსენებებს შესაბამისი დარგის აქტუალურ საკითხზე, ამა თუ იმ სამეცნიერო პრობლემის კვლევის თანამედროვე მდგომარეობაზე, რომელსაც მოჰყვება დისკუსია. სამეცნიერო სემინარის მუშაობაში მონაწილეობენ სადისერტო პროგრამები ხელმძღვანელები, სადისერტაციო ნაშრომების ხელმძღვანელები და დოქტორანტები. დოქტორანტი სამეცნიერო მოხსენებას ამზადებს სხვადასხვა დონის კონფერენციისათვის. მოხსენების სტრუქტურის, პრობლემის აქტუალობის, აგების ლოგიკური თანმიმდევრობის შესახებ და ა.შ. კონსულტაციებს იღებს ხელმძღვანელისაგან. სამეცნიერო მოხსენება წარდგინება ამ საკითხების კვლევით დაინტერესებულ პირებს. მიღწეული შედეგი შეფასდება სამეცნიერო ხელმძღვანელის მიერ.

- ელექტრომაგნიტური მოვლენების (დიფრაქციის და გაბნევის) ამოცანების კომპიუტერული მოდელირება; ელექტრომაგნიტური შემთავსებლობა, დედაპლატის სხვადასხვა კომპონენტების ერთმანეთთან ურთიერთქმედების მინიმიზაცია;
- მონაცემთა ბაზებში მოთხოვნათა ოპტიმიზაცია ევოლუციური და გენეტიკური პროგრამირების ალგორითმებით. დიდ მონაცემთა საცავებთან მუშაობა და OLAP კუბების დაპროექტება.

XII. სწავლის შედეგები:

ცოდნა და გაცნობიერება	<p>1. აქვს ინფორმაციული ტექნოლოგიების უახლეს მიღწევებზე (ობიექტზე თრიენტირებული დაპროგრამირების ენების გამოყენების საფუძველზე ობიექტური მოდელის აგება, მონაცემთა ბაზების მართვის სისტემები, დიდ მონაცემთა თანამედროვე კონცეფციები, მართვისა და დაცვის თანამედროვე კვლევის მეთოდები და ტექნოლოგიები) დამყარებული ცოდნა.</p> <p>2. აცნობიერებს არსებული ცოდნის ხელახალი გააზრებისა და გადაფასების გზით მისი არეალის გაფართოების, განახლების და ინოვაციური მეთოდების გამოყენების აუცილებლობას.</p>
უნარი	<p>შეუძლია:</p> <p>3. LINUX ოპერაციული სისტემა GRID სერვერებისათვის მრავალპარამეტრიანი ამოცანების გადაჭრა, ოპტიმიზაციის ამოცანების და დეტერმინისტური მეთოდების მათემატიკური მოდელირება და პროგრამული რეალიზება;</p> <p>4. ელექტრომაგნიტური მოვლენების (დიფრაქციის და გაბნევის) ამოცანების კომპიუტერული მოდელირება; ელექტრომაგნიტური შემთავსებლობა, დედაპლატის სხვადასხვა კომპონენტების ერთმანეთთან ურთიერთქმედების მინიმიზაცია;</p> <p>5. მონაცემთა ბაზების დაპროექტება, მონაცემთა ბაზებში მოთხოვნათა ოპტიმიზაცია ევოლუციური და გენეტიკური პროგრამირების ალგორითმებით. დიდ მონაცემთა საცავებთან მუშაობა და OLAP კუბების დაპროექტება, პრობლემის გადაჭრის მაქსიმალურად ეფექტური გზის ძიება და გადაწყვეტილებების დამოუკიდებლად მიღება;</p> <p>6. კვლევის თემატიკასთან დაკავშირებით ახალი ცოდნის, მეცნიერული დასკვნებისა და არგუმენტების ეფექტურად წარმოჩენა; ასევე საერთაშორისო სამეცნიერო საზოგადოებასთან თემატიკურ პოლემიკაში ჩართვა უცხოურ ენაზე.</p>
პასუხისმგებლობა და ავტონომიურობა	<p>7. სწავლის, საქმიანობის და კვლევის პროცესში უახლეს მიღწევებზე დამყარებული ცოდნიდან გამომდინარე, ახალი იდეების ან პროცესების განვითარების მზაობა. დარგის შესაბამის სფეროში მეცნიერულ კვლევებსა და ახალ ცოდნაზე დაფუძნებული ინიციატივების და დამოუკიდებლობის დემონსტრირება და პროფესიული ღირებულებების დამკვიდრება.</p>

სწავლის შედეგები	სწავლის შედეგების შეფასების მეთოდები				სამიზნე ნიშნულები	
	პირდაპირი		არაპირდაპირი			
	მეთოდი	დრო	მეთოდი	დრო		
1. აქვს ინფორმაციული ტექნოლოგიების უახლეს მიღწევებზე (ობიექტზე ორიენტირებული დაპროგრამირების ენების გამოყენების საფუძველზე ობიექტური მოდელის აგება, მონაცემთა ბაზების მართვის სისტემები, დიდ მონაცემთა თანამედროვე კონცეფცია, მართვისა და დაცვის თანამედროვე კვლევის მეთოდები და ტექნოლოგიები)	სადოქტორო სემინარი; პროფესორის ასისტენტობა; კონფერენცია; სადისერტაციო ნაშრომი	სასწავლო კომპონენტის დასრულების შემდეგ;	პროგრამის დაკვირვება; სამეცნიერო ხელმძღვანელის შეფასება; სტუდენტის დაცვის დროს კურსდამთავრებ ულის	სასწავლო კომპონენტი დასრულების შემდეგ;	წარმატებული დამაკაყოფილ წარუმატებელი - 20 % 70% წარუმატებელი - 10%	

2. აცნობიერებს არსებული ცოდნის ხელახალი გააზრებისა და გადაფასების გზით მისი არეალის გაფართოების, განახლების და ინოვაციური მეთოდების გამოყენების აუცილებლობას.	სადოქტორო სემინარი; პროფესორის ასისტენტობა; კონფერენცია; სადისერტაციო ნაშრომი	სასწავლო კომპონენტის დასრულების შემდეგ; დისერტაციის წინასწარი განხილვა; სადისერტაციო ნაშრომი	პროგრამის ხელმძღვანელის დაკვირვება; სამეცნიერო ხელმძღვანელის შეფასება; სტუდენტის გამოკითხვა.	სწავლის პერიოდში; წარმატებული - 20 % დამაკმაყოფილ ებელი 70% წარუმატებელი - 10%
3. გადაჭრის მრავალპარამეტრიან ამოცანებს LINUX ოპერაციული სისტემა GRID სერვერებისათვის, ახდენს ოპტიმიზაციის ამოცანების და დეტერმინისტური მეთოდების მათემატიკური მოდელირებას და პროგრამული რეალიზებას;	სადოქტორო სემინარი; სასწავლო კონფერენცია; სადისერტაციო ნაშრომი	სასწავლის პროცესში; სასწავლო კომპონენტის დასრულების შემდეგ; დისერტაციის დაცვის დროს; სადისერტაციო ნაშრომი	პროგრამის ხელმძღვანელის დაკვირვება; სამეცნიერო ხელმძღვანელის შეფასება; სტუდენტის სტუდენტის დაცვის დროს; გამოკითხვა. კურსდამთავრებულის გამოკითხვა.	სასწავლო კომპონენტი - 20 % დამაკმაყოფილ ებელი 70% წარუმატებელი - 10%
4. ახდენს ელექტრომაგნიტური მოვლენების (დიფრაქციის გაბნევის) ამოცანების კომპიუტერული მოდელირებას, ელექტრომაგნიტური კონფერენცია; შემთავსებლობას, დედაპლატის სხვადასხვა კომპონენტების ერთმანეთთან ურთიერთქმედების მინიმიზაციას;	სადოქტორო სემინარი; სადისერტაციო ნაშრომი	სასწავლის პროცესში; სასწავლო კომპონენტის დასრულების შემდეგ; დისერტაციის დაცვის დროს; სადისერტაციო ნაშრომი	პროგრამის ხელმძღვანელის დაკვირვება; სამეცნიერო ხელმძღვანელის შეფასება; სტუდენტის სტუდენტის დაცვის დროს; გამოკითხვა. კურსდამთავრებულის გამოკითხვა.	სასწავლო კომპონენტი - 20 % დამაკმაყოფილ ებელი 70% წარუმატებელი - 10%
5. იყენებს ობიექტზე ორიენტირებულ დაპროგრამებას, აპროექტებს მონაცემთა ბაზებს, მონაცემთა ბაზებში პროფესორის ასრულებს მოთხოვნათა ოპტიმიზაციას ასისტენტობა; ეკოლუციური და გენეტიკური კონფერენცია; პროგრამირების ალგორითმებით, მუშაობს დიდ მონაცემთა საცავებთან და აპროექტებს OLAP კუბებებს, იმიებს პრობლემის გადაჭრისა და მაქსიმალურად ეფექტურ გზებსა და იღებს გადაწყვეტილებებს თამოლურითობლათ:	სადოქტორო სემინარი; პროფესორის ასისტენტობა; კონფერენცია; სადისერტაციო ნაშრომი	სასწავლის პროცესში; სასწავლო კომპონენტის დასრულების შემდეგ; დისერტაციის დაცვის დროს; სადისერტაციო ნაშრომი	პროგრამის ხელმძღვანელის დაკვირვება; სამეცნიერო ხელმძღვანელის შეფასება; სტუდენტის სტუდენტის დაცვის დროს; გამოკითხვა. კურსდამთავრებულის გამოკითხვა	სასწავლო კომპონენტი - 20 % დამაკმაყოფილ ებელი 70% წარუმატებელი - 10%

6. აკადემიური კეთილსინდისიერების	სადოქტორო პრინციპების დაცვით გეგმავს დასემინარი; ახორციელებს კვლევებს, ეფექტურად პროფესორის წარმოაჩენს ახალი ცოდნას, ასისტენტობა; მეცნიერულ დასკვნებსა და კონფერენცია; არგუმენტებს როგორც კოლეგების, ასევე ფართო საზოგადოების წინაშე, სადისერტაციო ადგილობრივ და საერთაშორისო ნაშრომი	სწავლის პერიოდში; სასწავლო კომპონენტის დასრულების შემდეგ; დისერტაციის დაცვის დროს;	პროგრამის ხელმძღვანელის დაკვირვება; სამეცნიერო ხელმძღვანელის შეფასება; სტუდენტის გამოკითხვა.	სწავლის პერიოდში; სასწავლო კომპონენტის დასრულები - 10% შემდეგ	წარმატებული - 20 % დამაკმაყოფილებელი ებელი წარუმატებელი
7. სწავლის, საქმიანობის და კვლევის პროცესში უახლეს მიღწევებზე დამყარებული ცოდნიდან გამომდინარე, აქვს ახალი იდეების ან პროცესების განვითარების მზაობა. შეუძლია დარგის შესაბამის სფეროში მეცნიერულ კვლევებსა და ახალ ცოდნაზე დაფუძნებული ინოვაციურობის და დამოუკიდებლობის დემონსტრირება და პროფესიული ღირებულებების დამკვიდრება.	სადოქტორო სემინარი; პროფესორის ასისტენტობა; კონფერენცია; სადისერტაციო ნაშრომი	სწავლის პერიოდში; სასწავლო კომპონენტის დასრულების შემდეგ; დისერტაციის დაცვის დროს;	პროგრამის ხელმძღვანელის დაკვირვება; სამეცნიერო ხელმძღვანელის შეფასება; სტუდენტის გამოკითხვა.	სწავლის პერიოდში; სასწავლო კომპონენტის დასრულები - 10% შემდეგ	წარმატებული - 20 % დამაკმაყოფილებელი ებელი წარუმატებელი

XVI. დასაქმების სფეროები:

პროგრამის კურსდამთავრებულები შეძლებენ დასაქმდნენ საგანმანათლებლო, სამეცნიერო, კვლევით, კერძო და სახელმწიფო სტრუქტურებში, სადაც მოითხოვება თანამედროვე მეცნიერული აზროვნება, დარგის უახლესი მიღწევების და სიღრმეების ცოდნა, ანალიტიკური აზროვნება, პრობლემის მეცნიერული გადაჭრის უნარი, სამეცნიერო პროექტების დაგეგმვის, განხორციელებისა და მართვის უნარები.

3. დოქტორანტის შეფასება

სასწავლო კომპონენტი:

1. საგანმანათლებლო პროგრამის სასწავლო კომპონენტების (გარდა კონცენტრაციისა და მოდულისა) სწავლის შედეგების მიღწევის შეფასება უნდა დასრულდეს იმავე სემესტრში, რომელშიც იგი ხორციელდებოდა. სასწავლო კომპონენტი არის ერთსემესტრიანი.

ა. საგანმანათლებლო პროგრამის სასწავლო კომპონენტში (სასწავლო კურსი, პრაქტიკა) შეფასება ხორციელდება 100 ქულიანი სისტემით.

ბ. სასწავლო კურსი ათვისებულად ითვლება, თუ სტუდენტის საბოლოო შეფასება ტოლია ან მეტია 51%.

2. შეფასების სისტემა უშვებს:

ა) ხუთი სახის დადებითი შეფასება:

ა.ა) (A) ფრიადი – 91-100 ქულა;

ა.ბ) (B) ძალიან კარგი – 81-90 ქულა;

ა.გ) (C) კარგი – 71-80 ქულა;

ა.დ) (D) დამაკმაყოფილებელი – 61-70 ქულა;

ა.ე) (E) საკმარისი – 51-60 ქულა.

ბ) ორი სახის უარყოფით შეფასება:

ბ.ა) (FX) ვერ ჩააბარა – 41-50 ქულა, რაც ნიშნავს, რომ სტუდენტს ჩასაბარებლად მეტი მუშაობა

სჭირდება და ემლევა დამოუკიდებელი მუშაობით დამატებით გამოცდაზე ერთხელ გასვლის უფლება;

ბ.ბ) (F) ჩაიჭრა – 40 ქულა და ნაკლები, რაც ნიშნავს, რომ სტუდენტის მიერ ჩატარებული სამუშაო

არ არის საკმარისი და მას საგანი ახლიდან აქვს შესასწავლი.

2¹. საგანმანათლებლო პროგრამების მიზნების, სწავლის შედეგების სპეციფიკის გათვალისწინებით შეფასების თითოეულ კომპონენტში განსაზღვრული უნდა იყოს მინიმალური კომპეტენციის ზღვარი, რომელიც არ უნდა იყოს 51 ქულაზე ნაკლები და 60 ქულაზე მეტი. დასკვნითი შეფასების მინიმალური კომპეტენციის ზღვრის ხვედრითი წილი არ უნდა აღემატებოდეს დასკვნითი შეფასების 60%-ს.

3. საგანმანათლებლო პროგრამის სასწავლო კომპონენტში FX-ის მიღების ან დასკვნითი გამოცდის მინიმალური კომპეტენციით განსაზღვრული დადებითი შეფასების ვერმიღების შემთხვევაში, ინიშნება დამატებითი გამოცდა დასკვნითი გამოცდის შედეგების გამოცხადებიდან არანაკლებ 5 დღეში. სტუდენტის მიერ დამატებით გამოცდაზე მიღებულ შეფასებას არ ემატება დასკვნით შეფასებაში მიღებული ქულათა რაოდენობა. დამატებით გამოცდაზე მიღებული შეფასება არის დასკვნითი შეფასება და აისახება საგანმანათლებლო პროგრამის სასწავლო კომპონენტის საბოლოო შეფასებაში.

4. სასწავლო კომპონენტში სტუდენტის სემესტრული შეფასების ფორმებია:

- შუალედური შეფასება (ერთჯერადი ან მრავალჯერადი);
- დასკვნითი შეფასება.

5. სასწავლო კომპონენტის შეფასების სისტემაში შეფასების ფორმებს შორის ხვედრითი წილის განაწილება ხდება სასწავლო კომპონენტის სილაბუსით. ასევე სილაბუსით განისაზღვრება სასწავლო კომპონენტის შეფასების კომპონენტები, მეთოდები და კრიტერიუმები.

6. საბოლოო შეფასება გამოითვლება შუალედური და დასკვნითი შეფასებების დაჯამების საფუძველზე.

7. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც სილაბუსით გათვალისწინებული შუალედური შეფასების კომპონენტების მინიმალური კომპეტენციის ზღვარი/ზღვრები დაძლეული აქვს. შესაძლებელია შუალედური შეფასების მინიმალური კომპეტენციის ზღვრის მისაღწევად დასკვნით გამოცდამდე სტუდენტმა განმეორებით ჩააბაროს სილაბუსით გათვალისწინებული შუალედური კომპონენტები.

11. სასწავლო კომპონენტის შეფასების სისტემაში შეფასების ფორმებს შორის ხვედრითი წილის განაწილება ხდება სასწავლო კომპონენტის სილაბუსით. ასევე სილაბუსით განისაზღვრება სასწავლო კომპონენტის შეფასების კომპონენტები, მეთოდები და კრიტერიუმები.

12. საბოლოო შეფასება გამოითვლება შუალედური და დასკვნითი შეფასებების დაჯამების საფუძველზე.

13. შუალედური და დასკვნითი გამოცდები საგანმანათლებლო პროგრამის სასწავლო კურსის (საგნის) თავისებურების გათვალისწინებით, ტარდება წერილობით, ზეპირად ან ელექტრონულად. დასკვნით გამოცდებს ატარებს უნივერსიტეტის საგანმოცდო ცენტრი.

14. დოქტორანტურის საგანმანათლებლო პროგრამის სამეცნიერო-კვლევითი კომპონენტის (სადისერტაციო ნაშრომის) შეფასებისათვის გამოიყენება შეფასების შემდეგი სისტემა:

ა) ფრიადი (summa cum laude) – შესანიშნავი ნაშრომი;

ბ) ძალიან კარგი (magna cum laude) – შედეგი, რომელიც წაყენებულ მოთხოვნებს ყოველმხრივ აღემატება;

გ) კარგი (cum laude) – შედეგი, რომელიც წაყენებულ მოთხოვნებს აღემატება;

დ) საშუალო (bene) – საშუალო დონის ნაშრომი, რომელიც წაყენებულ ძირითად მოთხოვნებს აკმაყოფილებს;

ე) დამაკამაყოფილებელი (rite) – შედეგი, რომელიც, ხარვეზების მიუხედავად, წაყენებულ მოთხოვნებს მაინც აკმაყოფილებს;

ვ) არადამაკამაყოფილებელი (insufficient) – არადამაკამაყოფილებელი დონის ნაშრომი, რომელიც ვერ აკმაყოფილებს წაყენებულ მოთხოვნებს მასში არსებული მნიშვნელოვანი ხარვეზების გამო;

ზ) სრულიად არადამაკამაყოფილებელი (sub omni canone) – შედეგი, რომელიც წაყენებულ მოთხოვნებს სრულიად ვერ აკმაყოფილებს.

ამ მუხლის „ა“-„ე“ პუნქტებით გათვალისწინებული შეფასების მიღების შემთხვევაში დოქტორანტს ენიჭება დოქტორის აკადემიური ხარისხი. „ვ“ პუნქტით გათვალისწინებული შეფასების მიღების შემთხვევაში დოქტორანტს უფლება ეძლევა ერთი წლის განმავლობაში წარადგინოს გადამუშავებული სადისერტაციო ნაშრომი, ხოლო „ზ“ პუნქტით გათვალისწინებული შეფასების მიღების შემთხვევაში დოქტორანტი კარგავს იგივე სადისერტაციო ნაშრომის წარდგენის უფლებას.

13. დოქტორანტის თემატური სემინარი ფასდება ასქულიანი სისტემით. სემინარის შეფასების კრიტერიუმები განისაზღვრება შესაბამისი ინსტრუქციით.

14. დისერტაცია უნდა შეფასდეს იმავე ან მომდევნო სემესტრში, რომელშიც სტუდენტი დაასრულებს მასზე მუშაობას დისერტაცია ფასდება ერთჯერადად (დასკვნითი შეფასებით) შესაბამისი კრიტერიუმებით.

აგრონომიის სადოქტორო პროგრამა

I. ფაკულტეტის დასახელება: ინჟინერიის, აგრარულ და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა ფაკულტეტი
II. პროგრამის დასახელება: აგრონომია

III. უმაღლესი აკადემიური განათლების საფეხური: დოქტორანტურა

IV. საგანმანათლებლო პროგრამის ტიპი: აკადემიური

V. სწავლების ენა: ქართული

V I. მისანიჭებელი ხარისხი: 0811 აგრონომიის დოქტორი (PhD/Doctor in Agronomy)

VII. პროგრამის მოცულობა: დოქტორანტურაში სწავლის მინიმალური ხანგრძლივობა 3 წელია (ექვსი სემესტრი).

სადოქტორო პროგრამის კურიკულუმი მოიცავს ორ კომპონენტს:

სასწავლო კომპონენტი - 50 კრედიტი (1 კრედიტი 25 სთ.);

სამეცნიერო-კვლევითი კომპონენტი.

სასწავლო კომპონენტი:

დოქტორანტურის სასწავლო კომპონენტი მიზნად ისახავს დოქტორანტის დარგობრივ დახმარებებას/სრულყოფას. დოქტორანტურის სასწავლო კომპონენტი ხელს უწყობს დოქტორანტს სადისერტაციო ნაშრომის შესრულებაში, ამზადებს მას მომავალი აკადემიური და კვლევითი საქმიანობისათვის.

დოქტორანტურის სასწავლო კომპონენტი მოიცავს ძირითადი სწავლის სფეროს სავალდებულო და არჩევით სასწავლო კურსებს.

დოქტორანტი, საკვლევი თემის თავისებურებებისა და ინტერესების გათვალისწინებით სამეცნიერო და სადოქტორო პროგრამის ხელმძღვანელებთან შეთანხმებით ინდივიდუალურ სასწავლო გეგმაში ასახავს სავალდებულო და არჩევით სასწავლო კურსებს.

სასწავლო კომპონენტის შემადგენელი ელემენტებიდან დოქტორანტისთვის სავალდებულოა:

ძირითადი სწავლის სფეროს სავალდებულო სასწავლო კურსები - 10 კრედიტი;

ძირითადი სწავლის სფეროს არჩევითი სასწავლო კურსები - 5 კრედიტი;

პროფესორის ასისტენტობა²⁰ - 15 კრედიტი;

სემინარი²¹ - 20 კრედიტი;

სამეცნიერო-კვლევითი კომპონენტი:

სადოქტორო დისერტაციის მომზადება და დაცვა.

დოქტორანტურის სამეცნიერო-კვლევითი კომპონენტი, რომელსაც დოქტორანტი ასრულებს დისერტაციის დასრულებამდე, მოიცავს შემდეგ თანმიმდევრულებულებებს:

1. კვლევის ნაწილი I: კვლევის პროექტი, კვლევის გეგმა, ბიბლიოგრაფიული მონახაზი და მასზე მუშაობა;

2. კვლევის ნაწილი II: ბიბლიოგრაფიულ ძირითად მონაცემებზე მუშაობის დასრულება და კვლევის მეთოდოლოგიის განსაზღვრა;

²⁰ ასისტენტობა ითვალისწინებს დოქტორანტის ჩართვას პროფესორის საქმიანობაში, იმ უნარ-ჩვევების გამომუშავებას, რომელიც მას გამოადგება აკადემიურ სფეროში წარმატებებით საქმიანობისათვის. იგი მოიცავს მონაწილეობას ისეთ საქმიანობაში როგორიცაა: სამუშაოებული, პრაქტიკული მეცანიერების ჩატარება; დოქტორანტის მიერ პროფესორის ასისტენტობის შეფასება ხდება შესრულებული სამუშაოს შესახებ მომზადებული ანგარიშის საფუძველზე. პროფესორის ასისტენტობისათვის კრედიტის მინიჭების წინაპირობა არის შესრულებული სამუშაოს დადგენითად შეფასება წინასწარ შედგენილი კრიტერიუმების მიხედვით იმ პროფესორის მიერ, რომელსაც დოქტორანტმა ასისტენტობა გაუწია. დოქტორანტის მიერ ჩატარებული სამუშაო (ჯენუფში მუშაობის, პრაქტიკული მეცადინების საათები) არ უნდა შედიოდეს აკადემიური პერსონალის და/ან მოწვეული პროფესორების საათობრივ დატვირთვაში.

²¹ სემინარის ორგანიზებას ახდენს ფაკულტეტის ადმინისტრაცია (დეკანი/დეკანის მოადგილუ) შესაძლებელია, შეიქმნას ინტერდისციპლინური და ინტერფაკულტატური სემინარები. სემინარი არ არის სადისერტაციო ნაშრომის ნაწილი. სადოქტორო სემინარის მონაწილეები წარმოადგენს მოხსენებებს შესაბამისი დარგის აქტუალურ საკითხზე, ამა თუ იმ სამეცნიერო პრობლემის კვლევის თანამედროვე მდგომარეობაზე, რომელსაც მოჰყვება დისკუსია. სამეცნიერო სემინარის მუშაობაში მონაწილეობენ სადოქტორო პროგრამების ხელმძღვანელები, სადისერტაციო ნაშრომების ხელმძღვანელები და დოქტორანტები. დოქტორანტი სამეცნიერო მოხსენებას ამზადებს სხვადასხვა დონის კონფერენციისათვის. მოხსენების სტრუქტურის, პრობლემის აქტუალობის, აგების ლოგიკური თანმიმდევრობის შესახებ და ა.შ. კონსულტაციებს იღებს ხელმძღვანელისაგან. სამეცნიერო მოხსენება წარდგინება ამ საკითხების კვლევით დაინტერესებულ პირებს. მიღწეული შედეგი შეფასდება სამეცნიერო ხელმძღვანელის მიერ.

3. კვლევის ნაწილი III: გამოსაკვლევი მასალის შეგროვება და კვლევების განხორციელება;
4. კვლევის ნაწილი IV: გამოსაკვლევი მასალების შეგროვების დასრულება, კვლევების განხორციელება და დისერტაციის პირველი (ლიტერატურის მიმოხილვა) და მეორე თავის (კვლევის მასალა და მეთოდების) დასრულება - წარდგენა სამეცნიერო ხელმძღვანელთან;
5. კვლევის ნაწილი V: კვლევების განხორციელების დასრულება და მონაცემთა ანალიზი. სადისერტაციო ნაშრომის ძირითად ნაწილზე (საკუთარი გამოკვლევები) მუშაობა. კვლევის შედეგებიდან გამომდინარე სტატიების მომზადება და გამოქვეყნება;
6. კვლევის ნაწილი VI: სადისერტაციო ნაშრომის საბოლოო ვერსიის მომზადება, საჯარო დაცვა.
- სამეცნიერო-კვლევითი კომპონენტების შესრულების ეტაპების განმარტება:**
- კვლევის ნაწილი I** - ამ კომპონენტის შესრულებისთვის დოქტორანტი სამეცნიერო ხელმძღვანელს წარუდგენს კვლევის გეგმას (ზეპირი პრეზენტაციის სახით) და პროსპექტუს (დაწერილი ნაშრომის სახით). კვლევითი კომპონენტის I ნაწილი შესრულებულად ჩაითვლება, თუ დოქტორანტის ნამუშევარს სამეცნიერო ხელმძღვანელისაგან დადგებითი შეფასება ექნება;
- კვლევის ნაწილი II** - ამ კომპონენტის შესრულებისთვის დოქტორანტი სამეცნიერო ხელმძღვანელს აბარებს ბიბლიოგრაფიულ ნაშრომს და მეთოდოლოგიურ მონახაზს (წერილობითი ნაშრომის სახით);
- კვლევის ნაწილი III** - ამ კომპონენტის შესრულებისთვის დოქტორანტი სამეცნიერო ხელმძღვანელს წარუდგენს საკვლევ მასალაზე მიმოხილვას პრეზენტაციის სახით და სადისერტაციო ნაშრომის სტრუქტურას ზეპირი და წერილობითი პრეზენტაციის სახით;
- კვლევის ნაწილი IV** - ამ კომპონენტის შესრულებისთვის დოქტორანტი სამეცნიერო ხელმძღვანელს ზეპირი პრეზენტაციის სახით წარუდგენს ანგარიშს ჩატარებული სამუშაოს შესახებ, ასევე წერილობითი სახით ინფორმაციას დისერტაციის პირველი და მეორე თავის შესრულების შესახებ;
- კვლევის ნაწილი V** - ამ კომპონენტის შესრულებისთვის დოქტორანტი სამეცნიერო ხელმძღვანელს ზეპირი პრეზენტაციის სახით წარუდგენს ანგარიშს ჩატარებული კვლევითი სამუშაოს შესახებ, ასევე სადისერტაციო ნაშრომის კვლევის შედეგებიდან გამომდინარე მომზადებულ სამეცნიერო ნაშრომს;
- კვლევის ნაწილი VI** - ამ კომპონენტის შესრულებისთვის დოქტორანტი სამეცნიერო ხელმძღვანელს წარუდგენს გაფორმებულ სადისერტაციო ნაშრომს, დოქტორანტმა უნდა დაიცვას სადისერტაციო ნაშრომი აგრონომიის მიმართულებით დოქტორანტურისა და სადისერტაციო საბჭოს დებულების მიხედვით გაწერილი წესით.

სამეცნიერო ნაშრომის გამოქვეყნება - სადისერტაციო ნაშრომის დაცვამდე დოქტორანტს, მის მიერ განხორციელებული კვლევის სფეროს გათვალისწინებით, საერთაშორისო რეფერირებად თემატურ ჟურნალში/ჟურნალებში ავტორობით ან თანავტორობით გამოქვეყნებული უნდა ჰქონდეს (ან მიღებული იყოს დასაბეჭდად) სამი სამეცნიერო პუბლიკაცია.

დისერტაცია - დოქტორანტის მიერ სადისერტაციო ნაშრომში წარმოდგენილი უნდა იყოს სიახლეზე დაფუძნებული კვლევები, რომელიც არჩეული მიმართულებით დამატებითი ცოდნის შეძენის შესაძლებლობას იძლევა. დოქტორანტმა სადისერტაციო ნაშრომში უნდა ჩამოაყალიბოს თემის აქტულობა, კვლევის მეთოდების სიახლე, დასაბუთებული თეორიული ან/და ექსპერიმენტული შედეგები და მიღებული შედეგების თეორიული ან/და პრაქტიკული მნიშვნელობა, დასკვნები.

ნაშრომი დასრულებულად ითვლება, თუ კვლევის მიზანი მიღწეულია, ასახულია თეორიული და ექსპერიმენტული კვლევის დასაბუთებული შედეგები. ნაშრომი უნდა გამოიჩინოდეს მეცნიერული სიახლით და წვლილი უნდა შექმნდეს დარგის განვითარებაში.

დოქტორანტები, რომელთაც შესრულებული აქვთ ამ დებულებით გათვალისწინებული სამეცნიერო-კვლევითი კომპონენტი, სასწავლო კომპონენტით განსაზღვრული კრედიტების დაგროვების შემდეგ დისერტაციას წარადგენენ და დაიცვენ დადგენილი წესით.

VIII. პროგრამაზე დაშვების წინაპირობა:

ინჟინერიის, აგრარულ და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა ფაკულტეტის აგრონომიის სადოქტორო პროგრამაზე ჩარიცხვის უფლება აქვს მაგისტრის ან მასთან გათანაბრებული აკადემიური ხარისხის მქონე პირს, რომლის დიპლომი აღიარებულია სახელმწიფოს მიერ. თანაბარ პირობებში უპირატესობა მიენიჭებათ აგრონომიის, აგროეკოლოგიისა და ეკოლოგიის სპეციალობებში მაგისტრის აკადემიური ხარისხის მქონე პირებს. საქართველოს „უმაღლესი განათლების შესახებ“ კანონის 50-ე მუხლის შესაბამისად, დოქტორანტურაში ჩარიცხვის უფლება შეიძლება მიენიჭოს უცხოეთის უნივერსიტეტის მაგისტრატურის კურსდამთავრებულს. დოქტორანტურაში ჩარიცხვის უფლება აქვს აგრეთვე პირს, რომელსაც აქვს დოქტორის ან მასთან გათანაბრებული აკადემიური ხარისხი აგრონომიის

მიმართულებისგან განსხვავებულ სპეციალობებში. დოქტორანტურაში ჩარიცხვის უფლება აქვს პირს მობილობის წესით (შიდა და გარე მობილობა).

- საქართველოს მოქალაქე დოქტორანტობის კანდიდატს მოეთხოვება უცხო ენის (ინგლისური/გერმანული/რუსული ენის) არანაკლებ B2 დონეზე ცოდნა.
- დოქტორანტობის უცხოენოვან კანდიდატს, რომელსაც სურს უნივერსიტეტში აგრონომიის სადოქტორო პროგრამაზე ჩარიცხვა, მოეთხოვება ქართული და უცხო ენის (ინგლისური/გერმანული/რუსული ენის) ცოდნა არანაკლებ B2 დონეზე.
- სადოქტორო პროგრამის მიხედვით შეიძლება დადგენილ იქნას დოქტორანტურაში ჩარიცხვის დამატებითი მოთხოვნები.
- უცხო ენის (ინგლისური/გერმანული/რუსული) B2 დონეზე ცოდნის დამადასტურებელი სერტიფიკატი (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) ან ინგლისურენოვანი/გერმანულენოვანი/რუსულენოვანი საბაკალავრო ან სამაგისტრო პროგრამის დასრულების დამადასტურებელი დიპლომის ნოტარიულად დამოწმებული ასლი;
- საქართველოს მოქალაქე კონკურსანტისთვის, რომელსაც არ ექნება წარმოდგენილი უცხოური ენის B2 დონეზე ცოდნის დამადასტურებელი სერტიფიკატი და ასევე, უცხოენოვანი კონკურსანტისთვის, რომელსაც არ ექნება წარმოდგენილი ქართული/უცხოური ენის B2 დონეზე ცოდნის დამადასტურებელი სერტიფიკატი, ინიშნება გამოცდა უცხოურ/ქართულ ენაში/ენებში. გამოცდებს ჩაიბარებს უნივერსიტეტის საგამოცდო ცენტრი.
- უცხოური/ქართული ენის B2 დონეზე ცოდნის დამადასტურებელი სერტიფიკატის წარმოდგენის ან გამოცდის წარმატებით ჩაბარების შემდეგ, ტარდება საკონკურსო გამოცდა სპეციალობაში. სადისერტაციო საბჭო განსაზღვრავს საკონკურსო კომისიის შემადგენლობას და გამოცდის ჩატარების ფორმატს (გამოცდა შეიძლება ჩატარდეს წერილობით, ზეპირად, ელექტრონული პროგრამით ან შერეული სახით).
- აგრონომიის სადოქტორო საგანმანათლებლო პროგრამაზე სტუდენტთა მიღება ხორციელდება კომისიური წესით. ფაკულტეტის საბჭო (სადისერტაციო საბჭოს წარდგინებით) განსაზღვრავს საკონკურსო კომისიის შემადგენლობას.
- თანაბარქულებიანი კონკურსანტების შემთხვევაში მხედველობაში მიიღება: სამეცნიერო პუბლიკაციების არსებობა; სამეცნიერო კონფერენციებში მონაწილეობა; სასწავლო/კვლევით საქმიანობასთან დაკავშირებული გამოცდილება და სხვა დოკუმენტები (საგრანტო პროექტები, სერტიფიკატები, სიგელები და ა.შ.). დოქტორანტობის კანდიდატს, საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობისა და სსიპ - სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტის „სასწავლო პროცესის მარეგულირებელი წესის“ შესაბამისად, უფლება აქვს გაასაჩივროს საგამოცდო შედეგების შეფასებები.

IX. პროგრამის ხელმძღვანელები:

1. ავთანდილ კორახაშვილი - სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა დოქტორი, აკადემიკოსი; საკონტაქტო ინფორმაცია: ელ.ფოსტა – a.korakhashvili@agruni.edu.ge; ტელ. Mob 577406751;
2. ზაირა ტყებუჩავა - სოფლის მეურნეობის დოქტორი, ასოცირებული პროფესორი საკონტაქტო ინფორმაცია: zairaika@mail.ru 577957702

პროგრამის აკრედიტაცია - 28.06. 2016 წ. №29

X. პროგრამის მიზნები:

1. მოამზადოს საერთაშორისო და ადგილობრივ შრომის ბაზარზე კონკურენტ უნარიანი მკვლევარი, რომელსაც შეეძლება აკადემიური კეთილსინდისიერების პრინციპების დაცვით, დაგეგმოს და ჩაატროს დამოუკიდებელი კვლევა უახლეს აგრო, ბიო და ნანო ტექნოლოგიების აგრონომიაში გამოსაყენებლად;
2. მისცეს სტუდენტებს აგრარულ (მემცნარეობა/საკვებწარმოების, სელექცია-მეთესლეობის, მცენარეთა დაცვის და მეცნახეობის) სფეროში უახლეს მიღწევებზე დამყარებული კვლევის თნამედროვე მეთოდებისა და მეთოდოლოგიის ღრმა ცოდნა პრობლემათა გადაწყვეტის უნარის გამომუშავება და პრაქტიკული კვლევების განხორციელების მეთოდების დაუფლება;
3. გააცნოს დოქტორანტი კვლევის ეთიკურ ნორმებს და განუვითაროს მას ახალი ცოდნის არსებულ ცოდნასთან ურთიერთკავშირში არგუმენტირებულად და ნათლად წარმოჩნდეს უნარი.

XI. დასაქმების სფეროები:

- სასოფლო-სამეურნეო პროდუქციის საშუალო და მსხვილი მწარმოებელი კომპანიები;
- თესლის, სარგავი მასალისა და ნერგის მწარმოებელი კომპანიები;

- სურსათის უვნებლობისა და ხარისხის სააგენტოს სამსახურები;
- სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტების სამეცნიერო-კვლევითი ლაბორატორიები;
- სოფლის მეურნეობის სამინისტრო და სხვა სამთავრობო უწყებები;

XII. სწავლის შედეგები:

ცოდნა და გაცნობიერება	<p>1. აქვს უახლეს მიღწევებზე დამყარებული ცოდნა აგრონომიის (მემცენარეობა/საკვებწარმოების, სელექცია-მეთესლეობის, მცენარეთა დაცვის და მევენახეობის) სფეროში, რაც არსებული ცოდნის გაფართოებისა თუ ინოვაციური მეთოდების გამოყენების საშუალებას იძლევა (რეფერირებადი პუბლიკაციისთვის აუცილებელი სტანდარტის დონეზე).</p> <p>2. ახდენს უახლეს მიღწევებზე დამყარებული ცოდნით, თეორიული და ექსპერიმენტული კვლევების საფუძველზე მცენარეთა მავნებელი დაავადებების იდენტიფიცირების და მათ წინააღმდეგ აგროტექნიკური, ბიოლოგიური და ქიმიური ბრძოლის ღონისძიებების შემუშავებას. იცნობს ბიოლოგიურად უსაფრთხო პროდუქციის წარმოების მეთოდებს, ვაზისა და ხეხილის ახალი ჯიშების გამოყვანის, ჯიშთა გამოცდის, ექსტრემალურ პირობებში მცენარეთა რეაბილიტაციის მეცნიერული საფუძვლების გამოყენების, მევენახეობისა და მეხილეობის დარგებში თანამედროვე მიღწევებისა და მეთოდების გამოყენების სხვადასხვა ინოვაციურ მეთოდებს.</p>
უნარი	<p>3. დამოუკიდებლად გეგმავს, ახორციელებს და ზედამხედველობას უწევს აგრონომიის (მემცენარეობა/საკვებწარმოების, სელექცია-მეთესლეობის, მცენარეთა დაცვის და მევენახეობის) სფეროში კვლევის აგრეთვე ახლებური კვლევითი და ანალიტიკური მეთოდებისა და მიდგომების შემუშავებას, რომლებიც ახალი ცოდნის შექმნაზეა ორიენტირებული და ასახავს საერთაშორისო რეფერირებად ჟურნალებში გამოქვეყნებით.</p> <p>4. მართავს სასოფლო-სამეურნეო კულტურათა თესვა მოყვანის უახლეს აგროტექნიკოლოგიურ ღონისძიებებს, დამოუკიდებლად გეგმავს და ანხორციელებს მაღალ მოსავლიანი სასოფლო-სამეურნეო კულტურების მისაღებად ინოვაციური ტექნოლოგიებს.</p> <p>5. წარადგნს საკუთარ კვლევას წარმატებულად სხვა მკვლევართა და საზოგადოების წინაშე, როგორც ზეპირსიტყვიერად, ასევე წერილობითი ფორმით მათ შორის უცხოურ ენაზე.</p> <p>6. უახლეს მიღწევებზე დამყარებული ცოდნიდან გამომდინარე, ავითარებს ახალ მიგნებებსა და იდეებს, ახორციელებს არასრული და წინააღმდეგობრივი მონაცემების კრიტიკული ანალიზს, სინთეზს და შეფასებას, აგრონომიის არატიპიური, განსაკუთრებით რთული პრობლემების გადაჭრისთვის იდებს დამოუკიდებელად გადაწყვეტილებას.</p>
პასუხისმგებლობა და ავტონომიურობა	<p>7. სწავლის, საქმიანობის და კვლევის პროცესში უახლეს მიღწევებზე დამყარებული ცოდნიდან გამომდინარე, აქვს ახალი იდეების ან პროცესების განვითარების მზაობა. ახდენს დარგის შესაბამის სფეროში მეცნიერულ კვლევებსა და ახალ ცოდნაზე დაფუძნებული ინოვაციურობის და დამოუკიდებლობის დემონსტრირებას და ამკვიდრებს პროფესიულ ღირებულებებს.</p>

სწავლის შედეგები	სწავლის შედეგების შეფასების მეთოდები				სამიზნე ნიშნულები	
	პირდაპირი		არაპირდაპირი			
	მეთოდი	დრო	მეთოდი	დრო		

1. აქვს უახლეს მიღწევებზე დამყარებული ცოდნა აგრონომიის (მემცენარეობა/საკვებწარმო ების, სელექცია- მეთესლეობის, მცენარეთა დაცვის და მევენახეობის) სფეროში, რაც არსებული ცოდნის გაფართოებისა თუ ინოვაციური მეთოდების გამოყენების საშუალებას იძლევა (რეფერირებადი პუბლიკაციისთვის აუცილებელი სტანდარტის დონეზე).	სადოქტორო სემინარი; პროფესორის ასისტენტობა ; კონფერენცია ;	სასწავლო კომპონენტის დასრულების შემდეგ; სადისერტაციო ნაშრომი	სასწავლო კომპონენტის დასრულების შემდეგ; დისერტაციის დაცვის დროს	პროგრამის ხელმძღვანელ ის დაკვირვება; სამეცნიერო ხელმძღვანელ ის შეფასება; სტუდენტის გამოკითხვა. კურსდამთავ რებულის გამოკითხვა	სწავლის პერიოდში; სასწავლო კომპონენტ ის დასრულებ ის შემდეგ;	წარმატებულ ი - 20 % დამაკმაყოფი ლებელი - 70% წარუმატებე ლი - 10%
2. ახდენს უახლეს მიღწევებზე დამყარებული ცოდნით, თეორიული და ექსპერიმენტული კვლევების საფუძველზე მცენარეთა მავნებელი დაავადებების იდენტიფიცირების და მათ წინააღმდეგ აგროტექნიკური, ბიოლოგიური და ქიმიური ბრძოლის ღონისძიებების შემუშავებას. იცნობს ბიოლოგიურად უსაფრთხო პროდუქციის წარმოების მეთოდებს, ვაზისა და ხეხილის ახალი ჯიშების გამოყვანის, ჯიშთა გამოცდის, ექსტრემალურ პირობებში მცენარეთა რეაბილიტაციის მეცნიერული საფუძვლების გამოყენების, მევენახეობისა და მეხილეობის დარგებში თანამედროვე მიღწევებისა და მეთოდების გამოყენების სხვადასხვა ინოვაციურ მეთოდებს.	სადოქტორო სემინარი; პროფესორის ასისტენტობა ; კონფერენცია ;	სადისერტაციო ნაშრომი	სასწავლო კომპონენტის დასრულების შემდეგ; დისერტაციის დაცვის დროს	პროგრამის ხელმძღვანელ ის დაკვირვება; სამეცნიერო ხელმძღვანელ ის შეფასება; სტუდენტის გამოკითხვა. კურსდამთავ რებულის გამოკითხვა	სწავლის პერიოდში; სასწავლო კომპონენტ ის დასრულებ ის შემდეგ;	წარმატებულ ი - 20 % დამაკმაყოფი ლებელი - 70% წარუმატებე ლი - 10%
3. დამოუკიდებლად გეგმავს, ახორციელებს და ზედამხედველობას უწევს	სადოქტორო სემინარი;	სწავლის პროცესში; სასწავლო	პროგრამის ხელმძღვანელ ის	სწავლის პერიოდში;	წარმატებულ ი - 20 %	

<p>აგრონომიის (მემცნარეობა/საკვებწარმო ების, სელექცია- მეთესლეობის, მცენარეთა დაცვის და მევენახეობის) სფეროში კვლევის აგრეთვე ახლებური კვლევითი და ანალიტიკური მეთოდებისა და მიდგომების შემუშავებას, რომლებიც ახალი ცოდნის შექმნაზეა ორიენტირებული და ასახავს საერთაშორისო რეფერირებად ჟურნალებში გამოქვეყნებით.</p>	<p>პროფესორის ასისტენტობა; კონფერენცია; სადისერტაციო ნაშრომი</p>	<p>კომპონენტის დასრულების შემდეგ; დისერტაციის დაცვის დროს;</p>	<p>დაკვირვება; სამეცნიერო ხელმძღვანელ ის შეფასება; სტუდენტის გამოკითხვა. კურსდამთავ რებულის გამოკითხვა.</p>	<p>სასწავლო კომპონენტი ს დასრულები ს შემდეგ;</p>	<p>დამაკმაყოფი ლებელი - 70% წარუმატებე ლი - 10%</p>
<p>4.მართავს სასოფლო- სამეურნეო კულტურათა თესვა მოყვანის უახლეს აგროტექნოლოგიურ ღონისძიებებს, დამოუკიდებლად გეგმავს და ანხორციელებს მაღალ მოსავლიანი სასოფლო- სამეურნეო კულტურების მისაღებად ინოვაციური ტექნოლოგიებს.</p>	<p>სადოქტორო სემინარი; პროფესორის ასისტენტობა; კონფერენცია; სადისერტაციო ნაშრომი</p>	<p>სწავლის პროცესში; სასწავლო კომპონენტის დასრულების შემდეგ; დისერტაციის დაცვის დროს;</p>	<p>პროგრამის ხელმძღვანელ ის დაკვირვება; სამეცნიერო ხელმძღვანელ ის შეფასება; სტუდენტის გამოკითხვა. კურსდამთავ რებულის გამოკითხვა.</p>	<p>სწავლის პერიოდში; სასწავლო კომპონენტი ს დასრულები ს შემდეგ;</p>	<p>წარმატებულ ი - 20 % დამაკმაყოფი ლებელი - 70% წარუმატებე ლი - 10%</p>
<p>5.წარადგენს საკუთარ კვლევას წარმატებულად სხვა მკვლევართა და საზოგადოების წინაშე, როგორც ზეპირსიტყვიერად, ასევე წერილობითი ფორმით მათ შორის უცხოურ ენაზე.</p>	<p>სადოქტორო სემინარი; პროფესორის ასისტენტობა; კონფერენცია; სადისერტაციო ნაშრომი</p>	<p>სწავლის პროცესში; სასწავლო კომპონენტის დასრულების შემდეგ; დისერტაციის დაცვის დროს;</p>	<p>პროგრამის ხელმძღვანელ ის დაკვირვება; სამეცნიერო ხელმძღვანელ ის შეფასება; სტუდენტის გამოკითხვა. კურსდამთავ რებულის გამოკითხვა.</p>	<p>სწავლის პერიოდში; სასწავლო კომპონენტი ს დასრულები ს შემდეგ;</p>	<p>წარმატებულ ი - 20 % დამაკმაყოფი ლებელი - 70% წარუმატებე ლი - 10%</p>
<p>6. უახლეს მიღწევებზე დამყარებული ცოდნიდან გამომდინარე, ავითარებს</p>	<p>სადოქტორო სემინარი;</p>	<p>სწავლის პროცესში; სასწავლო</p>	<p>პროგრამის ხელმძღვანელ ის</p>	<p>სასწავლო კომპონენტი ს</p>	<p>წარმატებულ ი - 20 %</p>

ახალ მიგნებებსა და იდეებს, ახორციელებს არასრული და წინააღმდეგობრივი მონაცემების კრიტიკული ანალიზს, სინთეზს და შეფასებას, აგრონომიის არატიპიური, განსაკუთრებით რთული პრობლემების გადაჭრისთვის იღებს დამოუკიდებელად გადაწყვეტილებას.	პროფესორის ასისტენტობა; კონფერენცია; სადისე რტაციო ნაშრომ ი	კომპონენტის დასრულების შემდეგ; დისერტაციის დაცვის დროს;	დაკვირვება; სამეცნიერო ხელმძღვანელ ის შეფასება; სტუდენტის გამოკითხვა. კურსდამთავ რებულის გამოკითხვა.	დასრულები ს შემდეგ;	დამაკმაყოფი ლებელი - 70% წარუმატებე ლი - 10%
7. სწავლის, საქმიანობის და კვლევის პროცესში უახლეს მიღწევებზე დამყარებული ცოდნიდან გამომდინარე, აქვს ახალი იდეების ან პროცესების განვითარების მზაობა. ახდენს დარგის შესაბამის სფეროში მეცნიერულ კვლევებსა და ახალ ცოდნაზე დაფუძნებული ინოვაციურობის და დამოუკიდებლობის დემონსტრირებას და ამკვიდრებს პროფესიულ ღირებულებებს.	სადოქტორო სემინარი; პროფესორის ასისტენტობა; კონფერენცია; სადისერტაციო ნაშრომი	სწავლის პერიოდში; სასწავლო კომპონენტის დასრულების შემდეგ; დისერტაციის დაცვის დროს;	პროგრამის ხელმძღვანელი ს დაკვირვება; სამეცნიერო ხელმძღვანელი ს შეფასება; სტუდენტის გამოკითხვა. კურს დამთა ვრებუ ლის გამოკ ითხვა	სწავლის პერიოდში; სასწავლო კომპონენტი ს დასრულები ს შემდეგ დისერტაციი ს დაცვის შემდეგ.	წარმატებულ ი - 20 % დამაკმაყოფი ლებელი - 70% წარუმატებე ლი - 10%

XVI. დასაქმების სფეროები:

- სასოფლო-სამეურნეო პროდუქციის საშუალო და მსხვილი მწარმოებელი კომპანიები;
- თესლის, სარგავი მასალისა და ნერგის მწარმოებელი კომპანიები;
- სურსათის უვნებლობისა და ხარისხის სააგენტოს სამსახურები;
- სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტების სამეცნიერო-კვლევითი ლაბორატორიები;
- სოფლის მეურნეობის სამინისტრო და სხვა სამთავრობო უწყებები;

4. დოქტორანტის შეფასება

სასწავლო კომპონენტი:

15. სსიპ სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტში სტუდენტთა შეფასება სასწავლო და სამეცნიერო-კვლევით კომპონენტებში ხორციელდება შემდეგი წესით:
- საგანმანათლებლო პროგრამის სასწავლო კომპონენტში და სამეცნიერო-კვლევით კომპონენტში შეფასება ხორციელდება 100 ქულიანი სისტემით.
  - სასწავლო კურსი ათვისებულად ითვლება, თუ სტუდენტის საბოლოო შეფასება ტოლია ან მეტია 51%.
  - სამეცნიერო-კვლევითი კომპონენტის შეფასება დადებითია, თუ ნაშრომის შეფასება ტოლია ან მეტია 51%.
16. შეფასების სისტემით დასაშვებია

1. საგანმანათლებლო პროგრამის სასწავლო კომპონენტების (გარდა კონცენტრაციისა და მოდულისა) სწავლის შედეგების მიღწევის შეფასება უნდა დასრულდეს იმავე სემესტრში, რომელშიც იგი ხორციელდებოდა. სასწავლო კომპონენტი არის ერთსემესტრიანი.
  - ა. საგანმანათლებლო პროგრამის სასწავლო კომპონენტში (სასწავლო კურსი, პრაქტიკა) შეფასება ხორციელდება 100 ქულიანი სისტემით.
  - ბ. სასწავლო კურსი ათვისებულად ითვლება, თუ სტუდენტის საბოლოო შეფასება ტოლია ან მეტია 51%.
  2. შეფასების სისტემა უშვებს:
  - ა) ხუთი სახის დადებითი შეფასება:
  - ა.ა) (A) ფრიადი – 91-100 ქულა;
  - ა.ბ) (B) ძალიან კარგი – 81-90 ქულა;
  - ა.გ) (C) კარგი – 71-80 ქულა;
  - ა.დ) (D) დამაკმაყოფილებელი – 61-70 ქულა;
  - ა.ე) (E) საკმარისი – 51-60 ქულა.
  - ბ) ორი სახის უარყოფით შეფასება:
  - ბ.ა) (FX) ვერ ჩაბარა – 41-50 ქულა, რაც ნიშნავს, რომ სტუდენტს ჩასაბარებლად მეტი მუშაობა სჭირდება და ეძლევა დამოუკიდებელი მუშაობით დამატებით გამოცდაზე ერთხელ გასვლის უფლება;
  - ბ.ბ) (F) ჩაიჭრა – 40 ქულა და ნაკლები, რაც ნიშნავს, რომ სტუდენტის მიერ ჩატარებული სამუშაო არ არის საკმარისი და მას საგანი ახლიდან აქვს შესასწავლი.
- 2¹. საგანმანათლებლო პროგრამების მიზნების, სწავლის შედეგების სპეციფიკის გათვალისწინებით შეფასების თითოეულ კომპონენტში განსაზღვრული უნდა იყოს მინიმალური კომპეტენციის ზღვარი, რომელიც არ უნდა იყოს 51 ქულაზე ნაკლები და 60 ქულაზე მეტი. დასკვნითი შეფასების მინიმალური კომპეტენციის ზღვრის ხვედრითი წილი არ უნდა აღემატებოდეს დასკვნითი შეფასების 60%-ს.
3. საგანმანათლებლო პროგრამის სასწავლო კომპონენტში FX-ის მიღების ან დასკვნითი გამოცდის მინიმალური კომპეტენციით განსაზღვრული დადებითი შეფასების ვერმიღების შემთხვევაში, ინიშნება დამატებითი გამოცდა დასკვნითი გამოცდის შედეგების გამოცხადებიდან არანაკლებ 5 დღეში. სტუდენტის მიერ დამატებით გამოცდაზე მიღებულ შეფასებას არ ემატება დასკვნით შეფასებაში მიღებული ქულათა რაოდენობა. დამატებით გამოცდაზე მიღებული შეფასება არის დასკვნითი შეფასება და აისახება საგანმანათლებლო პროგრამის სასწავლო კომპონენტის საბოლოო შეფასებაში.
4. სასწავლო კომპონენტში სტუდენტის სემესტრული შეფასების ფორმებია:
- შუალედური შეფასება (ერთჯერადი ან მრავალჯერადი);
  - დასკვნითი შეფასება.
5. სასწავლო კომპონენტის შეფასების სისტემაში შეფასების ფორმებს შორის ხვედრითი წილის განაწილება ხდება სასწავლო კომპონენტის სილაბუსით. ასევე სილაბუსით განისაზღვრება სასწავლო კომპონენტის შეფასების კომპონენტები, მეთოდები და კრიტერიუმები.
6. საბოლოო შეფასება გამოითვლება შუალედური და დასკვნითი შეფასების დაჯამების საფუძველზე.
7. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც სილაბუსით გათვალისწინებული შუალედური შეფასების კომპონენტების მინიმალური კომპეტენციის ზღვარი/ზღვრები დაძლეული აქვს. შესაძლებელია შუალედური შეფასების მინიმალური კომპეტენციის ზღვრის მისაღწევად დასკვნით გამოცდამდე სტუდენტმა განმეორებით ჩაბაროს სილაბუსით გათვალისწინებული შუალედური კომპონენტები. შუალედური და დასკვნითი გამოცდები საგანმანათლებლო პროგრამის სასწავლო კურსის (საგნის) თავისებურების გათვალისწინებით, ტარდება წერილობით, ზეპირად ან ელექტრონულად. დასკვნით გამოცდებს ატარებს უნივერსიტეტის საგამოცდო ცენტრი.
- დოქტორანტურის საგანმანათლებლო პროგრამის სამეცნიერო-კვლევითი კომპონენტის (სადისერტაციო ნაშრომის) შეფასებისათვის გამოიყენება შეფასების შემდეგი სისტემა:
- ა) ფრიადი (summa cum laude) – შესანიშნავი ნაშრომი;
  - ბ) ძალიან კარგი (magna cum laude) – შედეგი, რომელიც წაყენებულ მოთხოვნებს ყოველმხრივ აღემატება;
  - გ) კარგი (cum laude) – შედეგი, რომელიც წაყენებულ მოთხოვნებს აღემატება;
  - დ) საშუალო (bene) – საშუალო დონის ნაშრომი, რომელიც წაყენებულ ძირითად მოთხოვნებს აკმაყოფილებს;
  - ე) დამაკმაყოფილებელი (rite) – შედეგი, რომელიც, ხარვეზების მიუხედავად, წაყენებულ მოთხოვნებს მაინც აკმაყოფილებს;
  - ვ) არადამაკმაყოფილებელი (insufficient) – არადამაკმაყოფილებელი დონის ნაშრომი, რომელიც ვერ აკმაყოფილებს წაყენებულ მოთხოვნებს მასში არსებული მნიშვნელოვანი ხარვეზების გამო;

- ზ) სრულიად არადამაკმაყოფილებელი (sub omni canone) – შედეგი, რომელიც წაყენებულ მოთხოვნებს სრულიად ვერ აკმაყოფილებს.
- ამ მუხლის „ა“-„ე“ პუნქტებით გათვალისწინებული შეფასების მიღების შემთხვევაში დოქტორანტს ენიჭება დოქტორის აკადემიური ხარისხი. „ვ“ პუნქტით გათვალისწინებული შეფასების მიღების შემთხვევაში დოქტორანტს უფლება ეძღვოვა ერთი წლის განმავლობაში წარადგინოს გადამუშავებული სადისერტაციო ნაშრომი, ხოლო „ზ“ პუნქტით გათვალისწინებული შეფასების მიღების შემთხვევაში დოქტორანტი კარგავს იგივე სადისერტაციო ნაშრომის წარდგენის უფლებას.
7. დოქტორანტის თემატური სემინარი ფასდება ასქულიანი სისტემით. სემინარის შეფასების კრიტერიუმები განისაზღვრება შესაბამისი ინსტრუქციით.
8. დისერტაცია უნდა შეფასდეს იმავე ან მომდევნო სემესტრში, რომელშიც სტუდენტი დაასრულებს მასზე მუშაობას დისერტაცია ფასდება ერთჯერადად (დასკვნითი შეფასებით) შესაბამისი კრიტერიუმებით.